

M. v. 209

DONAȚIA STAHL

CUGETARI

N. IORGA

BD. 25A 624

CUGETĂRI

VĂLENIÎ-DE-MUNTE

Editura Societății
«NEAMUL ROMĂNESC».

1911.

ECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI

69/56

D2173/02

B.C.U. Bucuresti

C20024557

Veselia omului e ca mirosul florilor : ea nu se înalță din sufletele veștede.

*

Cînd este vînt, zboară și hirtiile netrebnice de pe drum.

*

Calomnia e o recunoaștere de superioritate : cel ce calomniază arată că are nevoie de muncă pentru a te aduce la nivelul său.

*

A lăsa fiului tău o moștenire e ca și cum l-ai ținea pe umeri pe cînd alții se căznesc să se suie.

*

Societatea cu o aristocrație prea puternică samănă cu macrocefalul, și în capul prea mare nu e sănătate, nici inteligență.

*

Din Multatuli : «Ar rămînea puțin din ce numim conștiință, dacă am putea șterge din minte consecințele firești ale faptei rele.

La cei cu sufletul bun ar rămînea mila, la cei cu sufletul frumos : simțirea de răspingere a celui ce se vede murdărit de mocirlă.

*

Cel ce pune pe Dumnezeu într'o carte, împiedcă pe oameni de a-l căuta în lume, în care singur el ar putea să încapă.

*

Multatuli zice : «Azi e mai de frunte lucru să vinzi ce a făcut altul, decît să faci însuți ceva». E vechea părere că munca de-a dreptul necinstește. Conducerea și exploatarea muncii pare un lucru mai de seamă. Nicio muncă, — e culmea socială. E aproape de zeii și oarecum de Dumnezeu, căci munca a fost impusă lui Adam ca pedeapsă. Și totuși numai muncind intră cineva în marele curent al naturii și trăiește în adevăr.

*

Multatuli zice : «Așa e făcut omul, încît poate suferi multă murdărie, dar nu vorbele d-tale asupra murdăriei lui». Nimeni nu se va despera de urit ce este ; unii nu se vor mai uita în oglindă, iar oricare se va supăra foc dacă-î vei da mijlocul să se uite în ea, ca să vadă că e urit.

*

Sînt oameni cari lingușesc pe omul de merit cînd îl recunosc, fiindcă nu-l înțeleg.

*

Ce deosebește diamantul de cărbune ? Nu că

primește mai multă lumină, ci că *trimete* mai multă înapoi.

*

Multatuli zice despre Olanda: «Ciudat chip de progres și acela de a zice lucrurilor altfel de cât cum se cheamă». La noi «depozi de vinuri» pentru «crișmă», «magazin de coloniale» pentru «băcănie», «institutor», pentru «invățător», ș. a.

*

Cinii cari latră cred că trăsura n'are alt motiv să meargă înainte decît frica de dinșii. Li se pare fugă ceia ce e numai urmarea drumului.

*

Moartea nu ne privește pe noi, ci pe acea putere care o dă. Noi n'o putem face așa sau altfel în *esența ei*. Pe noi ne privește viața, căci noi o creăm din zilele ce ni se dau.

*

Lucrurile ce sînt în afară (unii zic *mai presus*) de natură nu se pot cugeta, precum sunetul nu se poate vedea, sau forma auzi. Noi n'avem simț pentru ele. Căci, într'un anume înțeles, și judecata e un simț, sau zi-i un *suprasimț*.

*

Și *sufletele goale* tremură.

*

Religiile sînt chemate să dea celui slab care moare păhăarul de vin ce bea osîndiții cînd merg la eșafod.

*

Poate numai dacă aş fi veşnic, aş dori să ştiu ce e moartea.

*

Sufletele tari nu sînt cele răzimate pe multe proptele, ci acelea care stau numai pe temelia lor.

*

Ce cludată pare lauda că a ştiut înfrunta moartea pentru acel ce aştepta viaţa viitoare şi avea socoteala definitivă a faptelor sale bune!

*

Slăbirea simţului de familie face în timpurile noastre moartea mai grea.

*

Greşelile sînt umbra: nu poţi zice că soarele nu luminează, fiindcă e un colţ de umbră unde ţi-e frig.

*

Urile sînt une ori numai miniî zăcute.

*

Sînt mulţi oameni cari, alergînd după o trăsura, îşi închipuie că fac drumul mai uşor.

*

Te poţi împăca deplin cu un duşman, iertînd ce a făcut, orice a făcut; nu te poţi împăca însă cu acela a cărui flinţă însăşi e o veşnică fîgăduială de fapte rele.

*

Orice lucrare aduce greșeli : greșelile sînt un îndemn spre a face mai bine ; vine o zi cînd lucrătorul moare, zdrobit ; dar lumii i-a folosit și munca lui și durerile ce au adus o muncă nouă.

*

Omul bun are clipe de răutate ; cel rău nu are clipe cînd e bun ; cînd se pare că este, e pentru dînsul.

*

Mulți critici cred că ți-au găsit un defect în îmbrăcăminte cînd îți văd puf pe haină, și cred că au dreptul să-ți dea și un ghiont pentru aceasta.

*

Un om rău e cel care are totdeauna sufletul unu-mînios fără să aibă nevoie, fără să poată une ori să se mînie.

*

Totdeauna te temi numai de inchipuirea ta. Față de realitate, lupti sau te supu, — și una și alta fără frică.

*

În societatea modernă, se cîștigă banii numai prin bani. Prin muncă, se cîștigă *pînea*.

*

Lucrurile rămase în urmă se dărimă numai odată ; pentru cele ce se ridică, dărimarea e o încercare.

*

Fumul albastru al visului curat se înalță
din inimile unde arde flacăra bună; cellalt
fum flutură pe gunoaie.

*

E ciudat cum se pot gândi oamenii la moarte
cînd e atît de făcut în viață !

*

Rizi de ce înțelegi prea bine, dar și de ce
nu înțelegi de loc.

*

Dintr'un anume punct de vedere, orice lucru
omenesc e mic. Dacă te uiți bine, e cînd nu
ții samă de sentimentul din care a pornit și de
folosul pe care l-a adus.

*

Cel ce ride nu e totdeauna superior celui
de care ride.

*

Zburînd sus, te faci nevăzut, — dar *vezi*.

*

Popoarele superioare sînt cele ce-și pot păș-
tra mai puțin puritatea de rasă : atîția tind să
se confunde cu ele !

*

E rău cel ce e mai rău decît situația sa.

*

Sînt suflete a căror viață n'are o primăvară ;
ele sînt rare-orî fecunde.

*

Unde se lucrează, e și de măturat; sint oameni cari fac numai atit.

*

Ce adaugă sufletul pe lingă dar, face din po-mană o binefacere.

*

Caută, la cine te prețuiește, cit de curată e inima, nu cit de înnalt e gindul.

*

Lenea nu e odihnă, și de aceia-i lipsește mulțămirea.

*

Pentru a te deosebi de ceilalți, poți vorbi mai frumos limba lor; alții vorbesc, în loc, o limbă străină; ceia ce e mai ieften.

*

Zîmbetul, care e o cochetărie, o bunătate, n'are a face cu risul, care e o bucurie, și cu rinjitul, care e o batjocură. Ceî mai mulți oameni rinjesc.

*

Pentru ceî mai mulți, lumea e lumea care laudă și critică. În afară de dinsa ei se știu numai pe sine. Cind se știu...

*

Răsbunarea nu poate avea înțeles; rănind, nu ți se duce rana din suflet.

*

Pentru întărirea sufletului tău să fii mai recunoscător celui ce te va nedreptăți odată decît celui ce-ți va da dreptatea de o mie de ori.

*

Cînd vezi mai bine suit pe umerii altuia, nu te mîndri, și mai ales nu-ți ride de el, căci prin el ești acolo.

*

Minciuna nu poate lua nimic din adevăr, precum negura nu face ziuă mai mică.

*

Văi de cel care scrie ca să dovedească numai că poate scrie! Și mai ales văi de acel care scrie ca să-și dovedească lui aceasta!

*

Sînt oameni cari vorbesc tocmai pentru că nu pot gîndi și li-i urît altfel.

*

Mai înțelept te-ai face cu gîndurile ce zboară într'un singur loc decît cu vorbele ce răsună în toată lumea.

*

De multe ori acele gînduri zboară ca vorbe, care sînt mai ușoare.

*

În adîncul tăcut al sufletului zace aurul. Cine-l are, nu ți-l dă numai fiindcă ai trecut pe lingă dînsul.

*

Unde-și țin oamenii răi gindurile bune care
au murit?

*

Viața nu e bună, nici rea, e *ceia ce este*.

*

Scrisul tău să fie ca rășina ce curge din brad;
viața revărsată.

*

Un om care e solemn *pentru sine* e totdeauna
caraghios.

*

Respectați părul alb! De multe ori e ca și
cum ai zice: respectați părul roșu.

*

Eu nu e sufletul meu, care trăiește și în ce
am pus pe hirtie; e putința de a săvârși. Iz-
vorul nu e balta prinsă din curgerea lui, ci
putința de a da ape nouă.

*

Din ce locuri adânci vine viața care țîșnește
îci și colo în izvoare nouă?

*

Nu e nimica mai dulce și mai sfint decît
vestirea nelămurită a unei idei ce va răsări,
fie în mintea omului, fie în timpul oamenilor.

*

E un singur fel de prietenie, sint multe fe-
luri de dragoste.

*

Dăruiește semenilor tăi măcar zimbetul de toate zilele! Și inima ta se va încălzi de dinsul de la o vreme.

*

Pentru durerea ta, stăi singur; la bucurie chiamă și pe alții; numai așa vei avea tovarăși nefățarnici.

*

De cîte ori a fost un om foarte bun, ceilalți l-au făcut sfint. Niciodată însă pe acel care a fost foarte deștept.

*

Pentru mulți oameni fericirea e o stare. De aceia raiul, unde fericii stau înaintea lui Dumnezeu. Fericirea nu poate fi însă decît în avînt, în faptă, cel mult în beția de mulțămire după fapta săvirșită.

*

Talentul neîntrebuințat e un furt.

*

Prea multă fericire veștejește.

*

Vrei să fii fericit? — «Iea-ți patul tău și umblă!»

*

E așa de bine une ori să știi că scrii în zădar: pare că-ți cînti încet în odaie, sigur că nu te aude nimeni!

*

Caritatea nu e banul, ci aurul sufletului tău
în care-l înfășuri.

*

«Proprietatea e un furt»? Cea *nespornică*, da.

*

Pentru fiecare om e un drum către fericire :
acela pe care e *chemat* să meargă. Ceî mai
mulți nu-l găsesc niciodată. Ceî cumiști în-
cearcă până la moarte. Ceî mai proști se trîn-
tesc la pământ și plîng că sint nenorociți.

*

Oracolul care e întrebat prea adese ori, tace.
Iea aminte, scriitorule.

*

Ceî mai mulți oameni nu pot vorbi totdea-
una cu sufletul lor. Unii niciodată. Numai zeii
staă totdeauna în altar, iar preoții în anu-
mite ceasuri.

*

Un Dumnezeu care pedepsește e un Dumne-
zeu care nu prevede. Și ce trist e un Dumne-
zeu care se bucură de pedeapsă!

*

Minunile ar fi o erată la legile lui Dumne-
zeu.

*

Un om bun nu e acel care face bine, ci acel
care se bucură de bine.

*

Mulți insultă după criticile ce li se aduc

fiindcă simt că e de nevoie să dovedească puțină valoare a celui ce are o părere rea despre dînsii. Dacă această părere n'ar fi fost, e n'ar fi insultat, fiindcă n'ar fi fost de nevoie

*

Cel mai bun om e acel ce nu s'a gîndit nicî odată la aceasta; cel mai puțin bun acel care o spune totdeauna.

*

Sînt binefaceri pe care le faci pentru tine: sînt ca mult mai multe.

*

Unii oameni te jignesc mai mult cînd îți fac bine.

*

Nu e mare opera unde e mult material, ci aceia unde e mult suflet.

*

După felul de gîndire al unor oameni, furca ar proba mașina de țesut pentru superficialitate.

*

Cutare se miră că în codrii dumitale sînt mai multe vreascuri și frunze moarte decît în livada lui.

*

Masiv, nu e solid.

*

În măsură ce cresc păcatele cuiva, natura se îndură să-î întunece ochii.

*

Ce puțini oameni respectabili poți respecta!

*

Atiția sînt în stare să susție că nu plouă,
fiindcă au umbrelă.

*

Tovărășie la orice: dar nu la răspundere!

*

Îți asociezî mai ușor defectele decît însuși-
rile. Aproape toate viciile fac sociabil.

*

Anumite împrejurări pot scoate la iveală
într'un om toată bunătatea sa și toată răutatea
sa: atunci el pare mai bun sa și mai rău de
cum este în adevăr.

*

La femeî trebuie să se deosebească totdea-
una: femeia, gâteala și felul cum femeia poartă
gâteala.

*

Sînt oameni cari au nevoie de dușmani pen-
tru ura lor care i-ar consuma altfel: cînd nu
găsesc dușmani, ei îi creează.

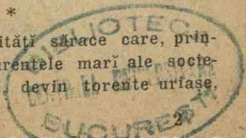
*

Iubirea care cere stăpînire e o simplă poftă.

*

Sînt unele personalități sărace care, prin-
zînd în ele une ori curențele mari ale socie-
tății în care trăiesc, devin torente urtase.

C. 2002 4557

care înlătură cele mai mari piedeci. Te miri
apoi înaintea unui om liniștit și slab, an-
zind ce a săvârșit acesta.

*

Numai formele mor, și acea formă a con-
științei care e personalitatea noastră.

*

E ciudat că nemuritor în noi e numai ceea
ce e mort.

*

Ideile sănătoase sînt acele care pot zbura
în lume.

*

Unii luminează ca soarele care arde în sine,
alții ca acel ce ține o lampă în mînă.

*

A te supune naturii înseamnă a o domina.

*

Datinile sînt drumurile cele mari ale socie-
tăților; legile numai parapetele de pe mar-
geni, care opresc de a cadea pe cei nedeprinși
și slabi.

*

Cît de mare să fie riul, tot are numai două
maluri. Așa și viața!

*

În vremile eroice ale societăților ca și în
vremile eroice ale naturii se ridică înălțimi.

Apoi, în timpurile obișnuite, valurile ce curg în fiecare zi și ploile mari ale revoluțiilor le cară la vale și le egalizează. Pare monstruos gândul vremilor cu totul netede.

*

Iubind pe cineva, l-ai luat în sufletul tău fără ca el să piardă ceva.

*

Pretutindenți aprindeți focurile voastre de veghe și de vatră: veți folosi și drumetului, care se va îndrepta după ele.

*

Faceți întunerec în sufletele oamenilor, și vor veni stafile, care vă vor gitui.

*

Totdeauna și în lume, întâiu se aud cîntările, și apoi răsare soarele.

*

De câte ori n'a murit ceia ce trăiește în tine! Și te mai temi de moarte!

*

De cele mai multe ori trăiește în tine numai o parte a sufletului tău.

*

Ghimpii multor caractere sînt ca ai trandafirilor. Face să singeri o clipă pentru ele.

*

Dumnezeu n'a îngăduit ca maimuța să aibă și talentele papagalului pentru ca hotarul de care e încunjurată omenirea să fie cu totul limpede.

*

Încunjură-te cu un zid de dragoste, și măi aruncă și pe de-asupra pînea hrănitoare a milei.

*

Dacă vei avea doi bani în buzunar, să știi că pe unul a plîns cineva cînd l-a dat.

*

Sînt oameni cari trec prin toate ca banul, și nimic nu se prinde de dînșii.

*

Ce chin ar fi să fii singur nemuritor între oameni cari mor!

*

Cînd te simți altfel decît ceilalți oameni, întreabă-te întăiū dacă nu ești cumvə măi jos decît dînșii.

*

În vis trăiește numai o parte din amintirea, din simțirea și cugetarea ta : de aceia răsare în el o lume ciudată și monstruoasă.

*

Nu osîndi orbul fiindcă nu vede, ci mîngie-l și-l du de mină.

*

Bețivul își înneacă întâi năcazurile și apoi
— viața.

*

Trufașul nu poate fi recunoscător : el crede
totdeauna că a meritat mai mult !

*

Lumea nu-ți datorește recunoștință nici pen-
tru prisosul tău de muncă, atunci când acesta
ți-a adus plăcere.

*

Cine scoate steagul, să tragă și sabia.

*

Mi-ar fi lene să fiu leneș.

*

Sint leneși fără suflet, cari trăiesc în li-
niște ; celor cu suflet li cresc în el buruieni
veninoase, ca pe o țarină bogată ce nu s'a
învrednicit de lucru.

*

Dacă a merge încet e mai solid, a sta pe
loc e cel mai solid.

*

Oricum ai merge, tot fugi de lene.

*

Leneșul uită că fericire *negativă* nu se
poate.

*

Este și o activitate fără scop, neastîmpărul,
care te face să pretuiești lenea.

*

Poți învăța în patru feluri: pentru școală,
pentru viață, pentru tine și pentru orișicine.

*

A ști carte nu înseamnă a ști înțelepciune.

*

Înțelepciunea e a ta numai cînd o dai altuia:
altfel, ea este numai *în tine*.

*

E o mare greșală a isprăvi anul cu iarna:
anul nou începe cu cea d'întăiu zăpadă albă
ce cade asupra lumii ca vâlul alb asupra lea-
gănelui în care viața s'a trezit.

*

Sînt suflete care se înfășură cu răceală pre-
cum pămîntul se înfășoară cu zăpadă: pentru
a-și păstra căldura.

*

Ai toată viața un școlar pe care niciodată
nu trebuie să-l pierzi din ochi: tu însuși.

*

Este un drum al răutății pe care merg foarte
mulți drumeți rătăciți și ici și colo cite unul
care nu poate merge pe aiurea.

*

Vai de acel care ține minte pedeapsa și uită
greșala!

*

Un viteaz face cît o mie de fricoși, dar două
mii de fricoși nu fac cît un viteaz.

*

Cine rîde de toată lumea ajunge de la sine
ridicul cînd găsește unul de care nu mai poate
ride.

*

Unii fac pe alții să sufere ceea ce trebuie să
sufere ei de la cineva; se găsesc și de aceia
cari se păzesc a mai face altora această sufe-
rință. Valoarea sufletului se vede în această
alegere.

*

Trecutul tău și orice trecut se vede numai
în lumina poeziei: altfel te lovești de faptele
răzlețe și cazî.

*

Ca să poți respecta pe triumfător trebuie să
fii însuși în luptă.

*

Niciodată o cetate n'a fost cucerită cu un
plan său cu viclenie, ci cu vitejia celor din
afară sau cu prostia celor d'innăuntru.

*

Sînt oameni cari au nevoie de prieteni pentru
a-î urî și a-î vinde.

*

Cel mai ieftin fel de a învinge un dușman,
e a te da drept prietenul lui.

*

Ovidiu

Orbul bate totdeauna pe mai mulți decît cel care vede.

*

Urăște în dușman întăiū faptele lui, iar în prieten iubește-l întăiū pe dinsul.

*

Surdul vorbește mai tare decît cel ce aude, și prostul discută mai mult decît cel ce înțelege.

*

Unele biografii de scriitori sint așa făcute ca și cum un giuvaiergiū ar adăugi la fiecare mărgăritar ce vinde, descrierea stridiei în care a fost găsit.

*

Este o logică a inimii, foarte grea, care n'a fost scrisă.

*

Înșelînd, arăți innainte de toate dorințe de a fi și tu înșelat.

*

Fiecare intimplare și faptă are și ea un adevăr : deprinde-te a-l culege.

*

Cele cincî pînă și doī pești care aū săturat mulțimea, aveaū în ele înțelepciunea, care se răspîndește și nu se imputinează.

*

Un adevăr și c'o minciună formează o con-

fusie : e un monstru periculos, fiindcă partea de adevăr ce este în el îl face să trăiască, pe cînd minciuna curată e stafie, nimic.

*

Ești dator une ori să faci o greșală, nu ești dator niciodată să faci o prostie.

*

O mie de înțelepț se pot înțelege mai bine decît doi proști.

*

Cel mai mare nebun e acel ce se crede cel mai cuminte.

*

Sînt dușmanî cari trebuie descoperiți, ca să nu-î mai combatî.

*

Societățile aũ nevoie de guvernare, nu de guvern.

*

Unii cred că, dacã aũ dat un nume frumos unui lucru urît, aũ încheiat cu aceasta.

?

*

Doi limbuți se înțeleg mai bine, fiindcă fiecare se ascultă numai pe sine.

*

Perește-te de acel dușman care vrea să te oîstige și pe tine împotriva ta.

*

De multe ori taci fiindcă ești convins... de prostia adversarului.

*

Vorbele și faptele cuiva se desfac totdeauna pe fondul caracterului său.

*

Lingușitorul te lingușește totdeauna cum ar dori el să fie lingușit.

*

Cea mai mare recunoștință pe care o poți dori de la unii oameni e să nu-ți fie recunoscători.

*

Nu uita că, pentru ca să ți se creadă adevărul cel nou, datorești lumii minunea.

*

Cea mai mare minune e să crezi că poți face una. Restul e foarte ușor.

*

Une ori ai datoria de a te omori, niciodată dreptul

*

Prigonind, nu distrugi ideia : zdrobind colivia, liberezi vulturul.

*

Faptele omenești ce nu se leagă între ele, sînt fapte care nu sînt.

*

Unii cameni au demnitatea ambiției lor, alții a situației lor, cei mai puțini, demnitatea persoanei lor.

*

Nu te odihnești niciodată pentru munca ce ai făcut-o, ci pentru aceia ce o vei face. De aceia n'are niciun înțeles odihna din mormint.

*

Cel mai nedrept lucru de pe lume, e să cei cuiva să fie umilit pentru că tu ești obraznic.

*

Obrăznicia e a cere de la alții mai mult decît ți se cuvine. De obicei se trec supt acest nume fapte care sînt numai bătărăni.

*

Sînt oameni cari se hrănesc numai din jignirea altora. Și ei sug sînge.

*

E curios cum nu se înțelege mai bine că în a dărui e mai multă plăcere *activă* !

*

Bucuriile nouă trec în fondul obișnuit al vieții, de pe care se desfac apoi dureros cele mai mici jigniri nouă ce le aduce fiecare zi.

*

Meșteșugul cel mare e să îndrepti pe cineva fără să-și spuî, ba fără să știe că a greșit.

*

Une ori ideile ți se abat asupra sufletului ca un zbor de fluturi albi.

*

Să ierți pe *altul* n'are sens : greșelile fiecăruia apasă asupra lui mai întâiu, și *el* trebuie să se ierte.

*

Cuvinte goale, — nori ce trec fără să lase ploaie.

*

Ești totdeauna mai convins de ideile pe care nu le-ai găsit tu.

*

Cele mai multe convingeri puternice se razimă pe granitul neînțelegerii.

*

Unii zic : cred fiindcă trebuie. Ar fi mai drept : cred fiindcă-mi trebuie.

*

Egoism înseamnă să faci din ființa ta temnița sufletului tău.

*

Altruști pătimași sint ; dar niciun egoist cu patimă. Zgircitul nu e egoist, fiindcă e al bogăției sale. Egoiștii sint totdeauna suflete palide.

*

Ca și izvorul apelor, izvorul gândurilor nu sacă dacă nu vii la dînsul, dar nici nu strînge o mai mare bogăție, ci și el se risipește în mlaștină.

*

Mulți credincioși își inchipuie raiul ca o grădină publică, la care caută să-și ia un bilet ieftin de mai înainte.

*

Vorba bună și zîmbetul și fapta binefăcătoare sînt raze ale soarelui răsfrînte în sufletul omului.

*

Cele mai multe vieți omenești sînt propoziții scrise neorînduit și întrerupte înainte de sfîrșitul lor firesc : îngenunche înainte lor și descifrează-le cu răbdare, ca o veche inscripție ștersă, și tot vei prinde ceva înțeles.

*

În veselie-ți strălucesc toate însușirile, ca frumusețile naturii în soare.

*

Durerea e vrednică de pietate, supărarea mocnită, de pedeapsă.

*

Durerile ce nu se pot exprima sînt cele neadevărate : celelalte te învață totdeauna și-ți dau grai.

*

Un om care tace e une ori în sufletul lui, nu ca o fântină adîncă de apă limpede, ci ca o fântină părăsită și sacă.

*

Cei mai mulți oameni așteaptă ceasurile lor cînd cugetă, și cer să fie plătiți pentru aceasta.

*

Sfinții coboară cerul pe pămînt, oamenii obișnuiți strămută pămîntul în cer.

*

Ca să vezi că o nălucă nu e un adevăr, nu căuta s'o lovești, ci caută s'o îmbrățișezi.

*

Cine-și calcă făgăduielile, rupe garanția însăși a vieții oamenilor între sine.

*

Cei mai mulți oameni se cred datorți numai față de dinșii, și aceasta pentru că li cere neconținut trupul.

*

Unui om rău nu-i e rușine că e rău, unui orb, care și-a pierdut ochii muncind, îi e rușine că e orb. Logică omenească !

*

Tot așa osînditului îi e rușine de osîndă, nu de crimă sa și de păcat.

*

În cele mai multe religii preotul se crede
ceva mai mult decît zeul.

*

În atîtea suflete reci, intimitatea arată ne-
trebnicie: ghița topită se face noroiu.

*

În multe suflete bune, schimbate de viață,
rămîne cîte un colț de albă naivitate mai ter-
felită decît murdăria însăși: e ca pîlcurile de
zăpadă veche în primăvară.

*

Pentru lume poetul e cineva care face ver-
suri, precum generalul e cineva în uniformă
aurită care stă călare pe un cal frumos.

*

Sufletul altuia răsbate, orîcit te-ai apăra,
până la tine.

*

Ca să judeci omul, caută să-l vezi cum iu-
bește. Nu poți greși.

*

Dă-mi ce n'am așteptat, ca să-ți cer mai mult.

*

Omul nu e niciodată mai mindru decît de ce
n'a meritat.

*

E rău pentru tine adese ori omul a cărui
bunătate n'ai văzut-o.

*

O viață mobilată cu forme ajunge celor mai
mulți.

*

Nu te întreba de rostul vieții cînd te gîndești
la moarte, ci cînd te pregătești la fapte.

*

Norii nu sînt ai soarelui, ci ai pămîntului
tău. El stă neclintit sus și veșnic asemenea
cu dînsul. Așa și omul în adevăr mare.

*

Cu cîteva schime învățate treci mai lesne
prin viață decît cu toată bogăția de gînduri
și de simțire a unui om genial.

*

Pămîntul își innoiește florile în fiecare an,
dar nu aurul din adîncuri.

*

Strălucește mai mult ce răspunde mai bine
soarelui.

*

Ce frig trebuie să ție veșmintul de despreț
din care mulți își fac hermina regală !

*

Sint suflete care mor de foame în palatul împărătesc al trupului trufaș.

*

Multe suflete dorm până ce trupul moare.

*

Dacă sufletul e al trupului, trupul nu e al lutului.

*

Uniî filosofî zic : morala se poate explica, prin urmare ea nu există.

*

Omul e singurul animal pe care natura nu-l face întreg.

*

N'ai îngropat bine mortul care nu doarme și în sufletul tău.

*

Opincile de fier cu care faci drumuri minunate, sint aproape de tine : tragerea de inimă.

*

Mulți preoți văd în Dumnezeu specialitatea lor și-l debitează după calitatea clienților.

*

Moralitatea multor prietenî : ajută-mi și-ți voi fi prieten ca să mă mai ajuți și altă dată.

*

Fii bun, dar ferește-te să nu creadă lumea că poți fi numai bun.

*

Oricine are dreptul să fie mîndru de strămoșii săi, dacă e în stare să-și îndeplinească datoria de a-i imita.

*

Nu te mîndri de numărul, ci de calitățile strămoșilor. Treizeci de bandiți din generație în generație nu fac cît omul cum se cade care mătură 'n stradă la fereasta d-tale, ca să ție din munca lui pe cei de acasă.

*

Un zgîrcit al inteligenței sale e tot așa de vrednic de dispreț ca și un zgîrcit al banilor săi.

*

Ciți oameni n'ar lăsa un nume bun dacă n'ar rămînea, ca pus anume, ceia ce risipește cîndva minciuna !

*

Prieteni! să te apere de lume, dar să nu te înstrăineze de dînsa.

*

Casa ta să aibă porți pentru ochii tuturor, și vei vedea dușmanii tăi fugind orbi.

*

Viața ta va arde oricum, lăsînd cenușă în urmă: cată măcar de încălzește cit mai mulți pe lingă tine.

*

Nu sorie și nu fă nimic de care să-ți poată fi rușine ție însuși.

*

Dreptatea e pentru cei mai mulți o temniță, pentru cițiva un templu.

*

Și în viață, culmile mari se suie pe brînci de cei cari nu sint chemați să le suie.

*

Cel ce stă jos să nu ridă de cine cade de pe vîrfuri.

*

Pe înălțimi ai numai căldura pe care o duci cu tine.

*

Nu faci bine cuiva cînd faci ce-î place.

*

Clădirile trainice se razimă pe temelii adînci și oarbe. Nu e bine să vezi pe cineva directînd la ele cu felinarul.

*

Conștiința cea mai clară să poruncească, nu îndrăzneala cea mai mare!

*

Atiția oamenî nu pricep că este măcar o
mîndrie care nu trebuie jignită: a suferinții.

*

Lumea se întemeiază pe dreptate, capătă căl-
dura iubirii și se luminează prin conștiință.

*

Dreptatea e ca sănătatea lumii.

*

Nu-ți jertfești pentru țară viața, ci clițiva
anî pe cari nu-î știî cliți și cum vor să fie!

*

Fericirea întunecă, durerea lămurește.

*

Amintirea suferinților tale păstrează-o bine:
e comoara cea mai scump plătită.

*

Cei ce primesc nedreptatea sint deprinși s'o
săvirșească și ei.

*

Sint oameni cari-și arată păcatele. Alții cari
le ascund. Alții cari le distrug. Clițiva, în miile
de anî ale lumii, cari se deprinsese a nu le
mai face.

*

Sfinții sint mai ales pentru acei ce aunevoie
de dinși.

*

Tot atitea fapte bune cresc pe pământ într'un an cîte grăunțe de grîu.

Altfel, cu burúiana faptelor rele, lumea ar muri de foame.

*

Și neghina inflorește, dar ea se usucă întreagă, și nimeni n'are ce culege pe urma ei.

*

Copiii învață bunătatea de la natură, iar răutatea de la oameni.

*

Găsim natura nedreaptă fiindcă-î cerem să ni meargă bine, călcîndu-și legile. De aceia o supunem lui Dumnezeu, desfăcîndu-l dintr'însa.

*

Partea prin care ești nemuritor e amestecul tău în conștiințele oamenilor.

*

Ca să scapi de gîndul mortului, ieai asupra-ți grija mormîntului.

*

Iapa lui Don Chișot ar putea să nu fie moartă și, despre aceia, el tot n'ar fi un cavaler adevărat. El însă ar da vina pe iapă.

*

Oamenii recunosc pe un nebun cînd începe să-î supere.

*

Singura imoralitate care se pedepsește e aceea care strică altora. Ea își are însă rădăcinile în acea care nu strică nimănuî.

*

La atitea suflete omenești nu se ridică nicîdată cortina.

*

«Cere și ți se va da.» Dar nu cere decit ce trebuie să ți se dea. Asta însă să n'o uiți. Altfel, veî muri de foame. Și toți vor zice că a fost vine ta.

*

Nimenî nu e indispensabil. Fiîndcă oricine e gata să facă mai rău ceia ce altul făcea mai bine.

*

Ți-î mai rușine să întrebî pe altul decit să nu știi.

*

Știința cuiva prețuiește munca pe care a întrebuințat-o ca s'o capete.

*

Cei mai mulți oameni lucrează cu gîndul ca la urmă să nu facă nimic.

*

O singură răsbunare s'ar înțelege : aceia care ar distruge *fașta*.

*

Credem adesea că lucrurile ce le-am uitat, nici n'au fost.

*

Nu răspunde răului prin rău decît după ce te-ai încredințat că n'a fost o greșală. Piatra de încercare e bunătatea.

*

«Cînd doi ți-ar spune că ești beat du-te de te culcă.» Nu : dacă știi tu că n'ai băut, să fii sigur că amîndoi sînt niște bețivi.

*

Focul răspîdit în prea multe scînteî nu încâlzește.

*

Cea d'întăiū mișcare a oamenilor față de cine iese la iveală e stringerea fricoasă a rîndurilor : persistă și-i veî deprinde. Întăiū cu numele tăū, apoi cu scrisul, de aici cu forma, la urmă cu ideile.

*

Răscoala nu e o revoluție, precum cearta nu e prefacere.

*

Mulțimile fac răscoale; revoluțiile se fac singure.

*

Dintre acești doi cine e mai moral: sătulul care gonește pe un peritor de foame din curtea lui sau acesta că nu-î fărîmă capul ?

*

Este și o imoralitate în îngăduință, care nu e mai mică decît cealaltă.

*

Ți se ține seamă numai de ce nu ești dator să dai.

*

Pentru ca lumea să fie mai puțin nenorocită, oamenii s'au înțeles între ei să nu-și vorbească de cele mai multe din durerile lor.

*

Apără-ți cît de bine mormîntul, tot va veni o vreme cînd oricine va călca nepăsător cu piciorul pe dînsul.

*

Omul nu se recunoaște în ceia ce lasă în urma ei moartea: e vre-o asemănare între cenușa tristă și flacăra strălucitoare ?

*

De luminile prea mari să nu te apropii, căci ard.

*

Dacă tu aprinzi focul, nu ești sigur că-l poți și stinge.

*

Orice faptă face.

*

Une ori, după mult zbuçium în lume, te întorcî la tine cu înduioşarea cu care întâlneşti un vechi prieten.

*

Moartea nu e tristă, căci tu nu plingi la căpătăiul tău.

*

Murind, superi poate ; incurci de sigur. }

*

Toate zilele-ţi vin înainte cu daruri, pe care de cele mai multe ori nu ştii să le culegi.

*

Cînd un om ți se pare aspru, gîndeşte-te totdeauna că o cetate întărită nu e şi o cetate duşmană.

*

Nu întrerupe niciodată vorba celui ce se bucură şi nu lăsa să se reverse niciodată durerea celui întristat.

*

Lucrurile mari nu se pot înţelege decît prin oameni. Ai zice că Dumnezeu îşi traduce gîndurile prin ei.

*

Maî mulţi oameni vin fiecare cu părerea lui neclintită şi vorbesc pentru a constata aceasta : aşa ceva se chiamă discuţie.

*

Din cele maî multe discuţii iese învingători acei ce aū înţeles maî puţin pe alţii.

*

Cei ce se pling că aū fost bătuţi arată părerea lor de rău că n'aū putut bate.

*

Războiul vechiū era judecata lui Dumnezeu ; cel nou e osînda dracului.

*

În lupta vieţii, atîta fac, fără să ştie, slujba de ordonanţe.

*

Norocul e pîrghia lenei.

*

Cînd poţi merge, d: ce să te tirăşti ?

*

Şerpele e odios nu pentru că muşcă, ci pentru că se ascunde ca să muşte.

*

Vorba de spirit nedreaptă e o scinteie, cea dreaptă, o săgeată de lumină care nemereşte

și arde. Cea d'întăiū iese din orice lemn crud care nu arde bine și nu încălzește ; cealaltă e armă luată din mîna arhanghelilor pedepșitorî.

*

În cetatea dreptății tale poți fi ucis ; invins însă, nu.

*

Cînd n'ai pe Dumnezeu în suflet, îl zugrăvești pe scîndurile de lemn și-l îmbraci cu argint și aur, — doar o fi să se apropie de el !

*

Fripind sufletul omenesc, îl faci neroditor.

*

Sînt atîția cari, cînd ard focuri nouă, răscolesc degerați în spuza celor ce s'aū stîns. Li se zice și conservatorî.

*

Să zici «Dumnezeū să mă ajute», cînd vei fi cu mina pe sapă, nu cînd vei șede pe cuptor.

*

Nu începe spuind «nu știi», ci fă așa ca la sfîrșit el să zică : «acum știū».

*

Judecă pe fiecare după cîmpul în care vrea să-și arăte superioritatea.

*

Ferește-te de mișelul care fuge : acesta-și

apără viața, pe cînd viteazul care te atacă umblă
numai după cinste.

*

Scrisul nu e decît un mijloc, mai bun sau
mai rău, de a păstra și răspîndi vorba: nu-l
întrebuința pentru altceva.

*

Ce bună e judecata cuprinsă în limba de toate
zilele care zice că nu gîndește cel ce gîndește
rău!

*

Fiecare trebuie pedepsit după cît înțelege
din ce a făcut: unde sînt însă judecătorii
pentru aceasta?

*

Cea mai mare satisfacție pentru un om deș-
tept e să-l numească prost un prost, căci atunci
vede că nu samănă cu el.

*

Dumnezeu a îngăduit oamenilor inteligenți
să spuie prostii ca să se mîngîie proștii cari li
spun totdeauna.

*

În ordinea fizică nu e ca în cea morală:
simți mai mult durerile pe care le aștepti.

*

Nu te temi de moarte: te temi de frica morții.

*

Rușinea și căința nu sînt același lucru ; cel
cărui i-a fost rușine va mai face, dar mai
ascuns. Vederea altora l-a supărat, nu fapta
însăși.

*

Sufletul nu ți-l da decît cui îți dă sufletul
lu. Altfel tu rămii fără nimic.

*

Deprindeți-vă a prețui pe oameni după faptele
ce fac, nu după acele ce ar fi în stare să le
facă.

*

Sămănați și pe piatră : din sămînța moartă,
putrezită, din gunoiul paserilor ce vor veni să
prade, se va face hrana pentru sămînța viito-
rului, care va crește.

*

Cel mai trist lucru în dragoste e că une ori
sufletul ți-l ia cine n'are nevoie de dînsul.

*

În viața inimii, sentimentele sînt ca soarele,
amintirile ca o lună tristă și rece, mingierile
gîndului ca o lumină de lampă, moartă.

*

Nu poți apropia două lucruri din lume care
par depărtate celoralți fără să nu țîșnească
din atingerea lor albastra flacără a poeziei.

*

Unde vezi flacăra poeziei — ca la comorile
părăsite — poate să zacă aur și pietre scumpe.
Dar pot să fie și numai ciolane mucedee.

*

Mulți cari caută căldură la unele opere li-
terare fosforescente, sînt ca aceia cari ar in-
cunjura într'o noapte cu ger putregaiul ce
scînteie.

*

Scrie ca să păstrezi florile gândului tău, pe
care altfel le iea vîntul.

*

Fiecare vede într'un lucru ce e mai puțin
deprins să vadă : de aceia să nu te superi dacă
într'un cerc de cîrni copilul tău va fi lăudat
numai pentru că are nasul mare.

*

Oamenii s'aû înțeles a vorbi tot așa, ca să
ascundă cit de deosebit gîndesc.

*

Înțelepciunea nu se împrumută cu carul, ci
se cîștigă cu bobul.

*

Nu te uita aiurea decît la viață. căci altfel
n'o vei înțelege și o vei risipi degeaba.

*

În loc să blăstăm în stînga, laudă în dreapta,
și tot același scop îl vei atinge.

*

Prooroc se chiamă acela care știe că lucrurile se țin de cuvînt mai mult decît oamenii și care află astfel totdeauna ce vor face ele.

*

În aur zace hrană, de și nu-l poți minca.

*

Mulțimile sînt crude sau lașe : aceasta pentru că nu înțeleg niciodată desăvirșit o situație.

*

Cînd ți se aruncă noroiu, tu luminează, și el se va face praf, pe care-l va sufla vîntul.

*

Talentul e o inteligență specială, manifestată ; inteligența e puțința mai multor talente la același om, chiar dacă ele nu se manifestă.

*

Geniu e numele pe care oamenii de talent îl dau talentului lor.

*

Geniul nu e o nebunie, e însă una să crezi, oricine ai fi, că ai geniu.

*

Sînt oameni cari-și cruță inteligența și n'o aprind decît la zile mari în odăile de gală.

*

Cine ți-a făcut o nedreptate, nu rămîne cu o datorie față de tine, ci cu o pierdere față de el însuși.

*

Ai drept să dai, n'ai drept să ceî.

*

Dreptatea e chipul prin care se înfățișează în viața oamenilor legea prin cari lumile se țin în ființă.

*

Toate faptele bune sînt de o potrivă.

*

Măgarul nu e viteaz pentru oă din pielea lui se fac tobe, nici vițelul nobil fiindcă dă pergamentul, pe care se scriu diplomele de nobleță.

*

Mulțamește lui Dumnezeu cînd *incepî* un lucru, iar, cînd l-ai mintuit, nu aștepta să-ți mulțamească nimeni.

*

Cînd lauzi nu dai nimic : recunoști.

*

Să fii mîndru de ceva înseamnă să recunoști
că nu-l meriți.

*

Nu toate lucrurile cer a se discuta, și nu cu
orișicine.

*

Pentru a fi un eroù, ți se cere caracter, pentru
a juca un eroù, talent.

*

A cere cuiva să fie eroù în împrejurările
josnice ale unei societăți decăzute e ca și cum
ai cere unui vultur închis într'o odăiță să
zboare la o mie de metri de-asupra pămîntului.

*

Cine e făcut pentru lucruri mari, moare cînd
nu le poate face.

*

Partidele-și aleg adesea șefi ca să n'aibă con-
ducători.

*

Din două partide nu se poate face un al treilea
partid, ci *nicîun* partid.

*

Dacă te grăbești a lua numele în locul lu-
crului, vei opri producerea normală a acestuia.

*

Lenea e flica nedreptății.

*

De ce odihna înainte de moarte, cînd te așteaptă cea de *după* moarte ?

*

Să nu fie moartea între două vieți ca noaptea între două zile ?

*

Pe morți nu-ți căutați la morminte, ci în inima voastră.

*

Trăind, gîndește-te la moarte; muncind, nu te gîndi la viață.

*

Gîndul morții să-ți slujească în orice clipă pentru a înțelege prețul vieții.

*

Cînd te va batjocuri dușmanul, prietenul va prinde curaj și el, și te va vorbi de rău.

*

Ura lor e singurul omagiu pe care cei mai mulți îl pot aduce superiorității.

*

Ierți pe deplin numai greșelile ce le-ai făcut.

*

Greșind, nu înveți atita a nu greși, cît a nu crede că nu poți greși.

*

O carte sînt litere moarte, dar vrăite, pe care le învii cu viața ta.

*

Un adevărat prost e foarte rar. Îl cunoști mai întăiū prin aceia că nu se îndoiește de dînsul.

*

Precum prostul n'are îndoielī, perversul n'are muștrări de cuget.

*

Unele cărți de filosofie sînt ca o nesfirșită mare cenușie, unde cauți în zădar o stincă de realitate concretă ca să-ți odihnești aripile.

*

Din nicio muncă și din foarte multă muncă se desface de o potrivă filosofie.

*

Cel mai sigur mijloc de a nu greși e a nu lucra.

*

Păcat, e greșala pe care ai voit-o.

*

Greșelile vin din atingerea cu lumea în afară de tine. Dumnezeu, în orice religie, nu poate greși, fiindcă în afară de el nu se poate înțelege nimic.

*

O flacăra a ars în tine; rămîne scrum. El poate încălzi — pe alții.

*

Doi nebuni se înțeleg sau totdeauna sau niciodată; doi cuminți, cînd da, cînd nu.

*

Norocul nu se găsește bine decît în casa unde se muncește.

*

Oamenii proști numesc noroc fericirea nemeritată, și uită, bucurîndu-se, că ea e o pasăre trecătoare.

*

Fericirea adevărată nu poate sta decît în hotare fericite.

*

Sînt oameni cari tîrguiesc ca să cumpere, dar și alții cari cumpără ca să tîrguiască.

*

Înșelînd, te pregătești să fii înșelat.

*

Nebunul poate răspunde la orice întrebare a

Înțeleptului; înțeleptul tace la cele mai multe din ale nebunului; iar prostul stă de o parte și zice că tot nebunul e mai cuminte.

*

Caută la ce răspunde omul, dar uită-te mai ales la ce întreabă.

*

Să rizi, nu de greșelile pe care nu le faci, ci de acelea pe care nu le-ai făcut niciodată, de și ai fi avut prilej să le faci.

*

Sînt scriitori cari scriu în idei și cugetători cari gîndesc în cuvinte.

*

Minciuna are valoare numai pentru caracterul celui ce-o spune.

*

Poți îndatori porcul cu mult mai bine decît perfindu-l.

*

Și pe porc îl taie, dar pentru asta el nu e un martir. Și n'ar fi chiar dacă ar cere el să-l taie!

*

Porcul își închipuie că e lăsat pe lume ca să minince. Și, cînd colo, află odată că e lăsat ca să fie mîncat!

*

Ochiî sînt fereştile sufletului; *uşa* se deschide numai odată.

*

Atîta ar fi aduşi a crede că soarele nu arde, fiindcă ei nu-l pot aprinde cu chibritul.

*

Mulţi judecă aşa : că, de oare ce criminalul nu poate fi criminal fără o victimă, aceasta-i e complice, şi ţipă din răsputeri împotriva *amînduror* turburătorilor ordinii publice.

*

Cei mai mulţi păstrează din tinereţă ce s'ar cuveni mai puţin.

*

Sufletul omenesc nu poate suferi golul, şi, oriunde îl găseşte, pune poezie.

*

Singura ceartă răspîngătoare e aceia în care niciunul din doi n'are dreptate.

*

Cearta se preface în luptă cînd la capăt se întrevede biruinţa adevărului.

*

Este nu numai ce n'ai văzut tu, dar a văzut altul, ci şi orice *trebuie* să fie, chiar dacă n'a văzut nimeni.

*

Cînd ți-o spune cineva «nebunule», să fii sigur
că e un nebun : orî tu, orî el.

*

Nu sînt numai nebunî furioși, ci și proști
furioși,—anume aceia cari încep a-și înțelege
prostia.

*

Temnița cea mai de temnt e aceia în care
te simți bine.

*

N'ai dreptul să fii altfel decît ceilalți oa-
meni, ci mai mult decît dinșii și pentru
dinșii.

*

Scrie-ți cărțile, așa, incit fiecare cetitor să
poată crede că le-ai scris pentru el.

*

Sînt sfinți cari lasă moaște și sfinți cari lasă
gînduri.

*

Cei mai mulți credincioși îngăduie pe Dum-
nezeu de hatirul sfinților.

*

Lumea nu e mulțămîtă că sînt oameni minu-
nați, ci li mai cere să facă lucruri de acelea
care și fată de dinșii să pară tot minuni.

*

Cînd veî face mai mult decît se așteaptă, ți se va cere și mai mult, iar cînd, odată, veî face mai puțin, nimeni nu-ți va îngădui să mai încerci.

*

Fiecare te judecă după dînsul și, mai adese ori, ceva mai puțin decît dînsul.

*

Doi bogați nu încap la masa care ar putea hrăni o mie de săraci.

*

Bogatul e adesea un om care n'a muncit și totdeauna omul care n'a știut să cheltuiască.

*

Nu primi la bucuria ta pe acela pe care nu l-ai primi la durere.

*

Extraordinar nu e ce nu s'a făcut, ci ceia ce se credea că nu se poate face.

*

Într'o luptă pot fi doi învinși, dar numai un singur biruitor.

*

Nebunul ține totdeauna sabia în vînt și se miră că rugineste.

*

Este o independență a nebunului, care nu costă nicio silință.

*

A avea ieri o părere și azi alta nu înseamnă a fi de o potrivă cu doi oameni, ci cu niciunul.

*

Nu plinge anul incheiat, ci fii mândru că l-ai isprăvit.

*

Banul trebuie să meargă: îl strângi, îl fură. E ca și cum ai opri un riū fără să aibi o moară.

*

Îndărătnicul e convins numai de un lucru: că a apucat a spune într'un fel.

*

Înnainte de a vorbi sau de a lucra, nu există îndărătnicul.

*

În sufletul înțeleptului curge un veșnic izvor de întărire a lumii, ale cărui izvoare nu sînt pe pămînt.

*

Tăgăduiește ce ai văzut că nu e, nu ceia ce n'ai văzut că este.

*

Cînd ai înțeles *cu totul* o carte, mai că ai fi vrednic s'o fi scris.

*

Oamenii au închis pe Dumnezeu în biserică, ca să fie mai slobozi în lume.

*

Gîndurile care sînt în adevăr ale tale se potrivesc totdeauna între ele.

*

Cînd se chinuiește un vinovat, totdeauna cea d'întăiu piatră o aruncă acel care a păcătuit așa.

*

Nu poți lucra fierul pînă nu l-ai încălzit, și sufletele oamenilor tot așa de puțin.

*

Lupta cu nebunul nu-ți aduce nicîo ciaste, și rare ori un folos.

*

Prost nu e acel ce nu înțelege unele lucruri, cît de multe, ci acela care le înțelege pe toate pe dos.

*

Bun cu adevărat e numai acela care nu lasă a se săvîrși răul împrejurul lui. Adevărata bunătațe e vitează.

*

Cele mai multe minciuni se spun pentru a îndreptăți nedreptatea.

*

Cintecul tinăr deschide toate ușile pentru bătrînul adevăr.

*

Ființele se duc în flacăra focului, metalele se topesc, piatra se înfierbîntă numai.

*

În plată poți deosebi : răsplata, înșelăciunea și darul.

*

A scrie e a vorbi tuturor și a intra pretutindeni fără a te pleca supt formele sociale și fără a vorbi despre tine.

*

De ce mai trebuie frăția dacă sînt formele sociale? De ce mai trebuie dreptatea dacă sînt legile? De ce mai trebuie iubirea de oameni dacă sînt pedepsele?

*

Faptele bune se pot face fără bunătate ; dar nu toate faptele bune.

*

Slugărnicia slugii și obrăznicia parvenitului sînt fapte sufletești de aceeași calitate.

*

Maî mulţi stăpîni ar merita să fie slugi, decît slugi, stăpîni.

*

Ce a căzut în deprindere nu maî are preţ, nici în bine nici în rău, decît pentru societatea întreagă, iar nu pentru indivizi.

*

Cei cari cer prietenia fără a o da în schimb, sînt hoţi de suflete.

*

Cu gîndurile oamenî fac ca şi cu baniî: ei nu primesc decît pe acelea care poartă întipărirea suveranilor.

*

Un om rău care nu e rău cu tine, săvirşeşte o necuviinţă şi te jigneşte.

*

Caută cele maî multe jigniri ce suferi, şi la izvorul fiecăreia vei găsi că nu ți-ai făcut *toată* datoria.

*

În cimitirul ilusiilor zădarnice cresc cele maî frumoase fapte.

*

Cei maî mulţi oameni fură lucruri ce erau să li se dăruiască maî tîrziu.

*

Veî numi totdeauna hoț pe acela ce-ți va fura
ceia ce ai furat, fie chiar păgubașul.

*

Ca să vezi în adincimi, adu-ți lumina ta.

*

Razele soarelui nu urmăresc ceia ce se ascunde de dinsele.

*

Vinătorul cel mai sigur e acel ce-și aduce
vinatul de-acasă.

*

Poesia să îmbătrînească?! De mii de ani cîntă
ciocirlia același cîntec la răsăritul soarelui,
și lumea nu se satură să-l asculte!

*

După ziua clară a faptelor, și în sufletul
omenesc seara trezește un răsărit de stele.

*

Sînt oameni practici cari ar inhăma fluturii
la trăsură!

*

Pentru că fluturul se preface în omidă, nu
trebuie să urăști fluturul.

*

De la masa vieții nu se scoală numai sătuii.

*

Dă fiecui ce i se cuvine, și ție ajungă-ți ce rămîne.

*

Mulți duc minciua prin multe locuri crezînd că la urmă se va face un adevăr.

*

Ai dreptul să ierți vinovatul, dar nu să-i ierți și greșala.

*

Cei prea frumoși și cei prea urîți nu țin oglindă în casă.

*

Sînt critici cu personalitate cari te arată ca oglinzile ce lungesc sau lătesc.

*

E și o tăcere a respectului, care încunjură la început operele în adevăr mari.

*

Aristocrat înseamnă — cine ar crede? — cel mai bun care stăpînește.

*

Dați-mi mijloace de a-mi îndeplini misiunea socială, ingrășați-mă, zice poroul, — și atîția oameni ca dînsul.

*

Cîndat lucru și acesta: să te mindrești cu

ceia ce ți-ai putut cumpăra din bani pe cari nu i-ai muncit!

*

Sei mai mulți bătrini nu știu să întrebuințeze tinereța ce li-a rămas.

*

Părul alb pe capul nebun, — ce batjocură a frii!

*

Cănindu-se mulți bătrini își dau vîrsta pe care o merită.

*

Sînt oameni ale căror păreri atîrnă de ale adversarilor lor și cărora dușmănia li dă, în-tăiū, un crez.

*

Creștinii cari se pocăiesc la moarte, sînt ca gospodarii cari staū în căruța stricată pînă merg la un drum lung.

*

Cînd chemi la muncă, să-ți vād sapa în mină.

*

Zicî să mergem după tine, și ești așa de mic, încît nici nu te vezi...

*

Obrăznicia unui obraznic va supăra mai mult pe ceilalți obraznici.

*

Filosof se chiamă un om care și-a făcut o specialitate din ceia ce poate înlocui înțelepciunea la cine nu e înțelept.

*

Cînd ai redus lumea la o sută de vorbe goale, poți face minuni cu dînsese

*

Măgarul e încredințat că el conduce turma și că păstorul e argatul lui.

*

Poetii cei proști aŭ și ei un Pegas, din măgar.

*

Copiii trebuie crescuți pentru ei, nu pentru părinti.

*

Prostul și nebunul samănă între ei prin aceea că gîndesc altfel decît omul cum trebuie; dar nebunul e mindru de aceasta, iar prostul, îndată ce începe a bănuideosebirea, nu. Însă precum nebunul numește nebuni pe ceilalți, și prostul numește proști pe cei mai cuminiți decît dînsul.

*

Proștii se pot împărți în două: cei ce nu vreaū să fie, și cu cari te poți înțelege, și cei cari sint bucuroși că sint proști, și cu cari să nu te întinzi la vorbă.

*

Una din deosebirile dintre cine și om e că nu s'a văzut cine care să se lingusească pe dînsul.

*

Măgarul crede fără îndoială despre cal că e un animal cu urechile schiloade, iar despre catir că e un măgar degenerat.

*

În ziare e tot atita din cugetarea timpului, cît este în riuri din aurul adîncimilor.

*

Cele mai multe polemici și-aū atins scopul cînd aū creat zăpăceală și neîncredere.

*

Desface mai multă marfă, o limbușilor, acel care n'are ce-î trebuie clientului.

*

O țară se poate moșteni, dar nu și puterea de a o lăsa moștenire urmașilor.

*

Pentru ca să-ți recunoști greșeala trebuie ca sufletul tău întreg să-î fi fost superior.

Mulți simt o ușurare cînd văd că și alții sînt capabili de prostiile lor.

*

Într'o polemică să răspunzi cît are nevoie publicul, nu adversarul.

*

Să prezici totdeauna: lumea-și va aduce aminte numai de prezicerile ce ți s'aũ adevărit, și ve' ajunge profet.

*

E mai greu de găsit unul care să spuie o prostie decît o sută cari s'o creadă. E unul din motivele pentru care s'aũ născocit jurnalele.

*

Sînt popoare superioare legilor lor și altele, inferioare. Cele d'întăiũ le calcă cu pietate, celelalte cu nerușinare.

*

Unele legi sînt obiceiuri scrise, altele un program pentru a cîștiga obiceiuri nouă.

*

Un cal trage trăsura înnainte, altul înapoi; cîțiva de pe lături, dacă sînt mai mulți cai. Vizitiul n'are nevoie să mine, dar el are datoria să se întoarcă pe rînd cu fața la calul care urnește în acel moment. Aceasta se chiamă regim constituțional.

*

Martirul e necesar, *neapărat* : lumea zice atunci : trebuie să fie ceva în această idee de vreme ce un om a murit pentru dînsa !

*

Cînd judecata cuprinde numai forme, cum voiți ca vinovatul să-și vadă vinovăția ca o realitate ?

*

În literatură, la fîntina cu apă puțină se în-deasă lumea cu coafele.

*

Între vorbă și faptă e destul loc pentru că-ință.

*

Sînt situații proaste în care nu poți cere unui om inteligent decît să nu fie prost.

*

Atîția cred că a răspunde *altceva* înseamnă a răspunde.

*

Sînt întrebări care cuprind în sine răspunsul, *că voie*. Cele mai multe răspunsuri cuprind însă *fără voie* o întrebare.

*

O discuție se mintuie saŭ cînd amîndoi aŭ înțeles, saŭ cînd n'a înțeles niciunul.

*

Discută ca și cum ai încerca să te asiguri pe tine încă odată că ai dreptate.

*

Pasiunile dau sufletului omenesc accente nouă: valoarea fiecăruia nu e potrivită cu natura pasiunii, ci cu puterea ei.

*

Cele mai triste succese în discuțiile sint cele din condescendență.

*

Cit se mai deosebesc două persoane, atunci e încă ceartă, și nu discuție. Decî cînd e discuție? Foarte rar.

*

A scrie argumentele înseamnă a le da cîntărite. A le spune, înseamnă a le prețui după ochi.

*

Convingerile care nu se leagă de alte convingeri n'au nicîo valoare.

*

Călătorul care te întrebă întăiū ce-î poți da de mîncare, nu e un apostol.

*

Pi..ea care te satură mai bine e aceia pe care ai dăruit-o.

*

Numai moartea egoistului e deplină: nimic din el nu rămîne în alții.

*

Sînt cugetări cari sînt stele și altele simpli licurici. Lumea nu se îndreaptă după acestea din urmă.

*

Bestia din om poate fi înfrîntă sau mulțămită, pentru ca gîndul să-și ia zborul. A o mulțămi e și mai ușor, și mai plăcut. Mai viteaz e a o înfrîna.

*

Viteazul privește pericolul; cutezătorul îl caută; nebunul nu-l vede.

*

De multe ori o singură faptă formează un viteaz și o singură prostie consacră un prost.

*

Ați observat că oamenii cari discută mai mult între ei sînt acei cari sînt siguri că nu se pot înțelege?

*

Îngădui să fie oameni cu altă față decît a ta, nu îngădui însă să fie oameni cu alt suflet decît al tău.

*

Deosebirile dintre oameni le aduc mai ales cuvintele. Te gindești la o limbă astfel făcută încît cei mai mulți oameni s'ar putea înțelege.

*

Adevăratul bătauș simte plăcere și să mince bătaie.

*

Idela altuia oglindită în sufletul tău nu e altă idee.

*

Cei mai mulți n'aū decît puterea ce li trebuie pentru a se infrina pe sine. Odată însă ce pornesc într'o parte, sufletul lor a ieșit din friu.

*

«Obraznicul minîncă praznioul», dar plătește cu obrazul.

*

De multe ori e o obrăznicie să nu fii obraznic.

*

Înnalt zice cel de jos, frumos zice cel de sus.

*

Nu e greu să găsești adevărul, e greu să ai dorința de a-l găsi.

*

Adevărul e pretutendeni, dar nu-l recunoaște decît acela care-l caută.

*

Oamenii închid pe nebuni în case anume, ca să nu se confunde cu alții.

*

Cită vreme nebunul nu se specialisează într'o manie, lumea-l suferă.

*

Mulți, văzind disciplina oilor, cer disciplina leilor.

*

Există o disciplină a convingerilor, una a fricei și una a lăcomiei.

*

Cea mai bună disciplină e aceea care garantează totdeauna un conducător.

*

Ferește-te de o potrivă de prietenia dușmanului și de dușmănia prietenului.

*

Cînd nu găsești cuvîntul, să fii sigur că gîndul nu s'a limpezit încă.

*

Oamenii s'aუ deprins a lega cuvinte care sînt potrivite în așa fel încît să poată oglindi și gîndurile pe care nu le aუ în adevăr.

*

Ai noștri s'aუ deprins cu cărți care se cetelesc singure.

*

O carte pe care ai citit-o în adevăr, este și opera ta.

*

Sint suflete de argint și suflete de plumb, — după răsunset.

•

Nu e elocvent cine e totdeauna elocvent.

*

Accentele elocvente vin numai din inimă.

*

A fi elocvent înseamnă a vorbi mai bine decit cum vorbești tu de obicei.

•

În momentul formării sale, convingerea sa și sentimentul găsește totdeauna cuvinte puternice.

*

Sint oratori cari stau cu totul goi supt mantia lor de elocvență.

•

Unele piese luate din viață se coboară iarăși în viață.

*

Romantic e acela căruia din însușirile idealistului îi lipsește numai una : un scop vrednic și sigur.

*

Sufletele sterile sint acelea prin care nu poate trece niciun fel de iubire.

*

Mîna e o armă cu două tăiuşuri, care iese zgîrîindu-şi teaca.

*

Nu e năcaz care să nu ceară o victimă. Tiraniî tălaŭ pe robul care aducea vestea înfrîngerii. Sinuciderea nu are altă explicaţie: cînd nu poţi lovi aiurea, te loveşti pe tine.

*

Oamenii aŭ numit timp scurgerea treptată a singelui vieţii lor, şi se bucură că timpul trece răpede.

*

Nu se aruncă niciodată cu pietre în copacul sterp, dar nici în acela care-şi pleacă ramurile pline.

*

Din sufletul omenesc e de cules ceva în fiecare zi: dacă uiţi s'o faci, poamele vor putrezi jos, şi le vor mînca numai porcii.

*

Poţi fi principe cu sufletul şi principe cu haina pe care Ńi-o lasă tatăl.

*

Să fie un loc de unde cel ce se coboară în viaţă e plins, cum plîngem noi mortul care se coboară în ţărlină?

Boala e lăsată ca o îndurare, pentru a dezgusta pe om de viață și a înfățișa moartea ca un liman.

*

Oricite gânduri ai da, sufletul tău mai are și altele. Oricite stele ar vedea lumea, în dosul lor mai sînt încă atitea.

*

Cînd doi se bat, se poate să ciștige și al treilea, — dar numai dacă s'a bătut și el.

*

Nu în fiecare luptă este și o dreptate.

*

Eroū nu e acela care se bat: cît și cum a trebuit să se bată. Nici acela care s'a bătut în zădar. Ci acela care a primit datoria sa așa cum nimeni n'ar fi fost în stare să facă și care a pregătit astfel și pe alții pentru a face ca dînsul.

*

Cine uită, nu merită.

*

Îngropați răpede morții, ca să se poată crede că ei dorm numai.

*

Cei vii țin în mină stîlpărilor nemuririi. Ar fi cu totul altfel dacă ni le-ar înfățișa cei morți.

*

Îngust la minte e acela care nu primește
nici în haină poeziei ludoiala față de convin-
gerile lui!

Se supără mai mult de discuție acela a cărui
clădire de gânduri stă să se dărîme.

Adevărul poate avea mai multe *fețe*, min-
ciuna are numai foarte multe *forme*.

Izvorul folosește cînd e adunat la fîntînă.
Cel ce a săpat fîntîna poate zice că a *dat* iz-
vorul.

Lesne-crezătorul nu e un credincios.

Fiecare om are ambiția să-și *completeze* re-
ligia. De aici mitologiile oficiale și mitologiile
particulare.

«Frate ca frate, dar brînza cu bani.» Da,
pentru brînzari.

Partidele politice sînt pentru țară; bandele
politice, pentru ele.

La unele popoare toate partidele la un loc
fac țara, la altele — exploatatorii țerii.

*

Maî mulți prietenî poți câștiga cu un singur
păcat decît cu toate virtuțile.

*

Pe fățarnic roagă-l să păstreze masca. Nu-
maî așa poate fi cuviincios.

*

Nu imita ce nu-ți trebuie. Dacă nu ești co-
coșat și vei face ce face cocoșatul pentru a-și
ascunde cocoașa, vei părea că ai și tu una.

*

Certîndu-te cu cine are dreptate, poți numai
să pari prost sau mișel.

*

Violenția nu cere pricepere ; ea se razimă pe
minciună și pe îndărătnicie, însușiri pe care
le poate avea oricine.

*

O natură bogată trebuie să facă sau binele
sau răul, sau griul cel maî înalt sau buruiana
cea maî otrăvitoare.

*

Sînt mulți oameni cari, văzînd un drum în

dreapta și altul în stînga, se culcă la răscruce, suduind pe cine a tăiat căi încurcate.

*

A putea trăi în minciună este o însușire specială, ca aceia de a te simți bine pe corabia ce se clatină în timp de furtună.

*

Un om bine-crescut înseamnă de cele mai multe ori unul care crede că nu trebuie să se mai crească.

*

Sînt oameni pe cari dușmanii chiar nu-î pot batjocuri. Cînd te uiți bine, sînt tocmai aceia pe cari nici prietenii nu-î pot lăuda.

*

Îndreaptă greșala, zdrobește păcatul : aceasta trebuie să faci.

*

E mai mare decît tine, nu acela care găsește ce n'ai găsit niciodată sau îndreaptă ce ai greșit odată, ci acela care, făcînd cît tine, a greșit mai puțin.

*

Să nu crezi în poveștile de vitejie ale ostasului care nu le poate pecetlui cu rănile sale.

*

Unii oameni te înșală numai pentru a-ți dovedi inteligența lor, pe care n'o pot dovedi altfel.

*

Un învățst are două datorii : să învețe *el* neconținut și să învețe neconținut pe alții.

*

O învățatură stearpă e ca acel loc din pustie unde zac risipite rămășițele vestitului templu antic.

*

Unii oameni nu se gîndesc la vorba ce spun ; alții se gîndesc până o spun ; puțini se gîndesc mult timp *după* ce au spus-o : folosul cel mai mare îl trag aceștia.

*

Un consiliu de șapte, de zece, etc. oameni e dator să aibă numai o inteligență, — cînd o are.

*

Bun nu e acel care suferă răul, ci acel care face binele.

*

Un om fățarnic are două fețe și niciun obraz.

*

Nu părăsești un ideal fără să-î lași ceva din *fința* ta.

*

Frumuseța trebuie să fie legată cu bunătatea;
altfel sufletul urit o învinge.

*

Pe o potecută cumintele-și găsește largul
lui; nebunul nu încapă într'un oraș.

*

Unii, nu judecă pentru că învață; alții ju-
decă pentru ca să nu mai invete.

*

Pe unii îi desprețuiesc cei cari nu-i cunosc,
pe alții cei ca i-i cunosc mai bine.

*

Un suflet gol înseamnă un suflet curat; un
suflet nerușinat e acel care se desbracă înna-
întea ta.

*

Cineva trebuie să fie tinăr odată, și nu e
bine să zăbovească până la bătrînețe.

*

Dumnezeu face zile cu soare și zile cu nori,
întimplarea face zile cu noroc și zile fără no-
roc, iar omul zile vrednice și zile nevrednice.

*

Numai încercînd a face foarte bine, poți ne-
meri une ori bineșor.

*

O societate trebuie să trăiască măcar pe simulacrul unei idei mari.

*

În dragoste, a iubi înseamnă de multe ori a nu înțelege.

*

E lucru firesc, între bărbați, să prigonești pe cine nu înțelege.

*

Sînt adevăruri care nu se spun; nu există adevăruri care să nu trebuiască științii.

*

Bătrîneța e vrednică de respect cînd a fost în urma ei o bărbăție.

*

Este o ambiție de nume, una de situații și alta — cea mai înaltă și mai rară — de fapte.

*

Sînt lacrimi așa de grele și de fierbinți, încît ochii nu le pot plînge; ele zac în inimă, arzînd-o.

*

Ai dreptul să plîngi numai atunci cînd n'ai putea să te împotrivești.

*

Apele nu se liniştesc prin icoana ce cuprind
în ele, şi nici sufletul prin ce răsfringe viaţa
într'insul.

*

Multă lume crede că, dacă actorul apare în
fiecare seară, e că-l incintă lumina rampei.

*

Sînt lacrimi mai scumpe decît mărgăritarul.

*

Pune aur mult pe raclă, pentru ca să se
creadă că oasele d'innăuntru sînt moaşte.

*

Morţii aŭ o singură putere: să-ţi arăte cum
aŭ trăit.

*

În morminte zac morţii; ei trăiesc în fap-
tele lor.

*

Avuţia apasă pe oameni şi după moarte; cu
piatră şi fier.

*

Silinţile celor buni merg fireşte alături; ale
celor răi se încrucişează şi se împiedecă.

*

Calul aleargă, călăreţul ajunge.

*

Mulți se ridică numai ca să aibă de unde cădea.

*

Să înveți pentru tine, dar să știi pentru toți.

*

Cea mai rea împăcare pentru un dușman e
cînd te împaci cu păcatele lui.

*

A stăpîni nu înseamnă a domina.

*

Cel ce se îndeasă în frunte și nu știe con-
duce, va fi călcat în picioare.

*

Nu conduci bine niciodată decît mișcarea ce
ai creat-o.

*

Orbești pentru lume dacă privești numai ab-
solutul.

*

Cel mai bun metafisic e cel mai rău.

*

Singurul fel de a plăcea lui Dumnezeu e să
ajută pe oameni.

*

Nu înșelați pe cine puteți convinge ; dar căutați a convinge și pe acela care ar fi mai ușor de înșelat.

*

Te crede numai cine a suferit ; de aceia suferințele cele mai nobile sînt acelea care sînt mai puțin înțelese.

*

Să fii mindru că stai sus numai atunci cînd nu ți-e rușine să-ți aduci aminte cine te-a adus acolo.

*

Să nu fii sociabil ca oaia și personal ca măgarul.

*

Mulți cred că poți îndrepta un măgar scur-tindu-î urechile.

*

Cea mai mare dibăcie e de cele mai multe ori să n'ai niciuna.

*

Orice faptă rea ce ai făcut dă drept la alta ce se va face împotriva ta.

*

Singura cetate ce nu se poate lua cu sila e sufletul omului.

*

A fi elocvent nu e a fi orator, precum a purta haine scumpe nu e a fi frumos.

*

Niciodată un om mare nu e mai mare decit în zdrențe.

*

Furia face răscoale ; Dreptate constată revoluții.

*

Salută un om mare, nu descoperindu-ți capul, ci descoperindu-ți cugetul.

*

Biserica nu e «casa lui Dumnezeu», ci casa unde oamenii cred că-l pot găsi mai lesne.

*

Iarna nu face corbi, și corbi nu fac iarna.

*

O anumită critică samănă cu înjurăturile pe care leneșul tologit le aruncă muncitorului care lucrează în sudoarea frunții sale.

*

Orice suferință fizică scade și nu e nicio suferință morală care să nu înalțe.

*

Dacă un lucru nu-ți place, să nu crezi că l-ai

putea face mai bine. Și de aceia fii cuviincios
cînd vorbești de dînsul.

*

Sînt oameni cari cred că progresează trecînd
de la tînuirea clevetirilor la cavalerismul
trădării.

*

Mulți bătrîni nu sînt în stare să infățișeze
tot trecutul lor, ci vorbesc totdeauna din pre-
sent, și sînt astfel mai puțin decît tinerii pe
cari-i străbat mai puternic patimile acestui
present.

*

Gîndurile rele se alungă prin fapte bune.

*

Lumea te va prețui totdeauna ceva mai puțin
decît arăți că te prețuiești pe tine.

*

Există o ambiție tiritoare, care cere să fie
umilită pentru a se trufi și mai mult.

*

Lemn bun, lemn rău, — aceiași cenușă. Dar
nu aceiași flacăra!

*

La sfîrșitul fiecărei zile, socotește, nu ceia
ce alții au făcut față de tine, ci ceia ce ai făcut
tu față de dînșii.

*

Înjosesco pe alții aceia cari nu pot să se ridice pe sine.

*

Copilărie e fapta de copil a cuiva care nu mai e copil. Unde la copil e naivitate, dinccace e prostie.

*

Minia a fost dată ca mijloc de apărare a oamenilor foarte buni. La cei răi, e un lux.

*

Orî bun cu răi, orî rău cu buni, — tot o ispravă.

*

Bunătății slabe îi trebuie pentru a merge sprijinul dreptății tari.

*

Înfringerile în dragoste dor mai mult decît celelalte, fiindcă în ele *întreg* omul e răs pins.

*

Din veșnicele adevăruri, deosebitele timpuri își fac minciunile din care trăiesc.

*

A contraface bine e mai greu chiar decît a face.

*

Meritul e al celui care a tăiat forma, nu al celui care scoate dintr'însa exemplare nouă.

*

Arta e în natură saŭ în sufletul tău? Acolo unde ele se confundă, și numai acolo.

*

Nu orice piatră poate încerca aurul, — și nu orice critic.

*

A cerceta dintr'o societate numai frunțașii ei e din partea unui istoric ca, din partea unui fiziolog, a nu vrea să știe din trup decit viața creierului.

*

Poți zbura *pe* aripele altuia, dar *nu* cu ele.

*

Un nebun a ucis vulturul ca să poată zbura cu aripile lui.

*

Cioc de pradă are și corbul, aripă pentru a zbura mai presus de toate prăzile numai vulturul.

*

Găina se va fi crezînd mai mult decit vulturul, fiindcă are și aripă și e și cuminte.

*

Dacă dintr'un lucru mare vezi un lucru mic
și nu-ți place, ceartă-te cu ochii tăi.

*

Cine murind de foame nu fură, e unul din
cei mai mari mucenici ai virtuții omenești.

*

A cerși înseamnă a cere un lucru avind con-
știința că nu ți se datorește.

*

Minciuna o începe un mincinos, o mîntuie
ceilalți, o comentează un învățat și o crede
mai toată lumea.

*

Șiretul te învinge numai cînd vrei să lupți
cu el în șireclie.

*

Moartea cea bună e aceea cînd nu-ți pare rău
că ai trăit.

*

Perfidia o învingi cînd o știi și n'o combați.

*

Amărăciunea de care învinuiești viața e de
multe ori numai pe virful limbii tale.

*

În faptul că trăiești e o poruncă din partea
cuiva ca să trăiești.

*

A nu trăi e mai rău decît a muri.'

*

Un lucru lipsește în viața viitoare ca să fie întreagă: moartea viitoare.

*

Spune drept totdeauna: e mai bine să spui tu adevărul decît să-l adauge cineva neconținut la cele ce spui.

*

Cel mai rău soi de oameni mari sînt aceia cari nu pot face fapte mari.

*

Un om mare nu are prilejul să facă totdeauna fapte mari, dar el se simte oricînd vrednic de ele și e totdeauna gata să le facă.

*

Nu e poet acel care nu e pentru tot poporul său.

*

Un gînd sfînt în haina poeziei e ca o icoană îmbrăcată cu argint.

*

Mulți au o dragoste, o milă, o bunătate, căpătată prin educație numai, și care nu fac două parale.

*

E o mare greșală să începî într'o discuție

cu părerea că adversarul tău e un om inteligent, și una și mai mare să crezi că e om moral.

*

Devil ridicul luptînd cu om ridicul, și nu-l poți nici măcar învinge.

*

Să știi unde ești, să descoperi ce trebuie acolo, să încerci tot ce poți încerca în vederea acelei nevoi, sint cele trei rădăcini ale înțelepciunii.

*

Nu te mira de moarte, ci te miră că în fiecare zi ți se deschid ochii la lumină.

*

Faima se ruginește dacă nu o curăți prin muncă în fiecare zi.

*

Cel mai trist lucru e să ajungi a fi însuți pentru tine posteritatea.

*

Oamenii cei obișnuți se îngroapă cu țernă, cei vestiți cu laude. Care din două cade mai greu?

*

Om liber e acela care n'are nevoie să spuie [?]
nicio minciună.

*

A nu face fapte rele nu înseamnă a face o singură faptă bună.

*

Cînd un om stăpînit de un viciu mai capătă unul, e une ori un pas spre îndreptare.

*

Oamenii s'aû învoit a trăi între sine ignorîndu-şî sufletul. De aceia e primit cu atita recunoştinţă acela, foarte rar, care vorbeşte de adreptul sufletelor.

*

Calomniatorul se coboară cu toată lungimea minciunii sale.

*

Greşelile celui curat se cunosc mai lesne decît ale celui pîngărit, şî lumea, nedreaptă, strigă mai mult împotriva lor.

*

Porcul trecînd pe lingă tine te va murdări neapărat. Dar cit despre aceia, el nu va fi mai curat.

*

Cînd aruncî sămînţa în noroiu, el se preface în pămîntul hrănitor. El nu e noroiu decît cînd îl calcî în picioare.

*

Este un aur pe care-l poate culege și un
Țigan trecînd nisipul prin sită.

*

Lumina cea mare se întinde asupra tuturor
lucrurilor : razele rare caută aurul și piatra
scumpă.

*

Unii oameni răbdători sînt în stare a socoti
raportul între lumina chibritului și lumina
soarelui.

*

Există un fel de celebritate care trăiește
numai în cercul acelor cari nu pot fi celebri.

*

Cel mai rău om e acela care nu poate fi bun
nicî cînd e fericit.

*

Nu pedepsi pe oameni pentru păcatele vieții.

*

Tăcerea are glasurile ei de înțelepciune : as-
cult-o !

*

Mă mir, cum, urmînd exemplul oamenilor,
găinile n'aū întemeiat școli ca să ajungă vul-
turi și privighetori.

*

O anume specie de scriitori utilitari samăna cu găinile care fac ouă pentru masa stăpînului, și nu pentru viața speciei lor.

*

E mai ușor să domesticești un lup decît să sălbătăcești un coteiū de manșon.

*

De sigur orice coteiū de manșon e încredințat că e pus acolo pentru meritele sale și socoate că dulăul e aruncat cu dreptate la poartă, nemincat, fiindcă e vițios și n'a avut educație.

*

Podoabele nu fac frumos, ci *mai* frumos. Învățătura nu face înțelept, ci *mai* înțelept.

*

Sînt unele firî bine inzestrate, care-și închid însușirile, cum mormintele închid pietrele scumpe ale morțîilor.

*

Ciniî trebuie să cunoască un fel de oratorie a lătratului. Cutare javră de babă trebuie să esceleze și să stirnească cele mai mari urlete de aprobare și mirilituri de minie. La încăierare însă, să nu-l cauți! El va fi rămas să roadă ciolanul.

*

Sint bătrini cari n'aũ decit bătrineța : pe
acea poți să nu-ı respecti.

*

Cutare bătrın e ca un secerător ce se in-
toarce cu minile goale și cu secerea pierdută.

*

Cinele care urlă nu combate musica, ci pre-
tinde s'o ajute.

*

Oameni copilăroși aũ fost de cele mai multe
orı copii precoci.

*

Nu te conving cu adevărat decit argumen-
tele tale.

*

Rădăcina convingerilor e experiența.

*

Niciodată n'aũ fost doi nebuni tocmai la fel.

*

Dumnezeu nu e vechilul leneșilor nici cirja
proștilor.

*

Unii găsesc că e mai cinstit a fura decit a
împrumuta și că amindouă sint mai nobile
decit a munci.

*

Dobînda împrumuturilor sufletești trebuie să fie recunoștința.

*

Prisosul e totdeauna o piedecă.

*

Energia măgarului se arată numai cînd nu vrea să se miște din loc.

*

Frica are mai multă imaginație decît curajul.

*

Cel mai nobil măgar e cel mai puțin măgar.

*

Saltimbanciî gîndului pot numai să uimească, dar nimene nu se va lua după dinșii, precum nimănuî nu-î va veni gustul, după ieșirea de la o reprezîntație de circ, să meargă pe minî și cu picioarele în sus.

*

Să nu-ți fie frică de dușmanii cari te batjocuresc întăiū și te imită pe urmă.

*

E un om acela care nu are de ce să se rușineze înaintea nimănuia și care poate conduce pe alții fără să-î rușineze.

*

Plăcerea cea mai bună e aceea pe care o da.

*

Păcatele le faci față de Dumnezeu și le răscumperi față de popi.

*

Printre prietenii falși, sînt ai norocului, dar sînt și ai prostiei.

*

Pe morții buni, oamenii îi plîng, dar în cîrînd nu-î mai doresc înapoi.

*

Rolul oratorului e să cheme bunătatea care zace în sufletul tuturor oamenilor și să-î ceară, în acea clipă, o faptă.

*

Unii oratori sînt numai limba oratorului. Te gîndești, auzindu-î, la un măgar care ar avea un gîtlej de privighetoare și ar modula cu dînsul : hi-ha, hi-ha !

*

După furtunile sufletului ca și după ale naturii învie flori ce se credeau uscate.

*

Miniile de iubire sînt mai strașnice decît oricare altele pentru că vin din credința că ai risipit în zădar ce e mai adînc și sfînt în sînta ta.

*

Sint oameni cari nu pot nici iubi, nici uri.
Dar te miri cum pot trăi.

*

Maimuța are nevoie de public și papagalul
de învățător : privighetoarea nici de unul, nici
de altul.

*

Proștii fac dintre proști de-ai lor și cite un
om mare : pentru aceasta ei aleg pe cel mai
obraznic din mijlocul lor.

*

Lacrimile spală.

*

Este o obrăznicie de tactică, dar și ura sin-
ceră : aceasta e vrednică de plins fiindcă e în
hotar cu megalomania, decî cu unul din felu-
rile nebuniei.

*

Cele mai bune gînduri sint acelea pe care ce-
tîndu-le ți se pare că le-a spus și altul său
că poate să le spuie oricine.

*

Dă-mi durere ca să învăț a mă bucura !

*

Chipurile, vorbele, gîndurile morților trăiesc
în noi, iar în pămînt e numai lutul.

*

Caută să meriți așa de mult încît să-ți dea și lumea ceva din ceia ce dă acelor cari nu merită nimic.

*

În cei d'întăiu ani și în cele din urmă clipe ale vieții, nimeni nu e în stare a urî.

*

Cei mai mulți oameni gîndesc ce pot și scriu ce vor.

*

Din nenorocire, rasele omenești nu pot colabora pentru cultură decît distrugîndu-se și înlocuindu-se.

*

Dacă metoda supusă a oilor ar fi reunită cu îndărătnicia mîndră a măgarilor, regnul animal ar fi dat și el un sistem de filosofie metafisică.

*

Primejdia cea mare a cauzelor nobile e să cîștige pe caraghioși.

*

Între iluziile tinereții și maniile bătrîneții e maturitatea practică și mlădioasă, răzimată pe conștiința naturii și a vieții.

*

Sînt tineri cinstiți cari încearcă a iubi femeia zestreî pe care aŭ luat-o în căsătorie.

*

Există și acea speță de oameni cinstiți pe care n'a vrut să-o cumpere nimeni.

*

Sînt filantropi cari aŭ tot atita bunătate în ei ca Evreul care îngrașă gisca pentru ca s'o taie.

*

Anarhia duce la putregiune, în celula trupului ca și în viața societăților.

*

Unii prietenî ce-ți răsar după moarte sînt tot așa de pioși ca și antreprenorii de pompe funebre, pentru cari ai iarăși o valoare *ca mort*.

*

Dacă vezi că luna nu se coboară la tine, nu căuta o scară ca să te sui la dînsa.

*

Privighetoarea cîntă pentru dragostea ei, iar canarul pentru durerea lui, decî nici pentru copacul tău, nici pentru cușca ta, nici pentru tine.

*

Cînd te speli nu te schimbî, ci te schimbî

cînd te murdărești. Asta pentru cei ce nu vreau să se pocăiască de păcatele lor.

*

Pedagogia e surogatul științific a iubirii părintești către copii.

*

E o mare primejdie să ajungi a fi mulțumit de tine însuși.

*

Sînt oameni cari te iubesc cînd ești mic și te urăsc cînd ești mare.

*

Cei ce depling o nenorocire măi mult, sînt acei ce aū dorit-o.

*

Unii oameni de aceia pare că nu măi mor fiindcă nu e ce suflet să li iasă.

*

Decît în raiū cu fericiții, măi bine în iad singur.

*

Cel măi mare semn de închinare nu e în zădar la oameni aprinderea de lumină și candelă.

*

Învățat e omul care se învață neconținut pe dînsul și învață neconținut pe alții.

*

Păcatele cele mai grele sînt cele pe care puteai mai lesne să nu le faci.

*

Cei ce pun evlavia în închinarea moaștelor de sfinți, uită că sfinții n'au ajuns sfinți prin închinarea de moaște.

*

Dacă oasele sfinților ar fi sfinte, sfinții le-ar fi luat cu dinșii la cer.

*

Prostul ca să nu pară prost vorbește și se arată și mai prost.

*

O singură fîntină la drumul cel mare al săracilor e o mai bună pomenire decît zece statui de priveală în praful stradelor.

*

Rămășițele credinței vechi sînt superstițiile credinței nouă.

*

De mult Dumnezeu a lăsat minunile pe sama sfinților.

*

Cit de mult țin să stăpînească pămîntul deasupra aceia pe cari pămîntul îi va stăpîni dedesupt !

*

Prostul ambițios trebuie să fie rău, căci prostia singură nu dă notorietatea.

*

O faptă rea se bucură de mai multă luare aminte decît o viață întreagă de fapte bune.

*

Ce mirați ar fi sfinții dacă, ridicîndu-se din mormînt, ar vedea că sînt sfinți pentru oameni.

*

Cînd oamenii vor sări să te bată cu pietre, să știi că au văzut ceva bun la tine.

*

Până nu ți-e viața cu totul curată, n'ai dreptul să faci altceva.

*

Cea mai mare rușine e cea pe care n'o vede nimeni: rușinea ta de tine însuși.

*

Cînd scrii, nu presupune la cetitorii tăi învățătură, dar nu li îngădui prostia.

*

De fapt oamenii cred în raiu numai cînd au neapărată nevoie de dînsul: la moarte.

*

Sînt oameni cari într'o ceartă se întrebă cine a început, nu cine are dreptate.

*

Pe fiecare să-l judeci după ce-l vezi vedea la
locul lui.

*

Obrăznicia e de multe ori numai platoșa stră-
lucitoare a unui prost fricos.

*

Desperare de tinăr, zăpadă de Marte din care
cresc flori.

*

Nu te supăra de critica oamenilor întune-
reculu. Viu cu lumina în turn și vrei să-ți
multămească liliiecii pe cari i-ai zburătăcit?

*

Sufletul e un ochi totdeauna deschis, ale
cărui pleoape le lasă jos numai moartea.

*

Dintre prostul care nu înțelege și cel ce nu
vrea să înțeleagă, se face la sfârșit cel mai
prost acesta.

*

Orî ce-ți iartă cineva, numai un lucru nu:
să fii mai mare decît dînsul.

*

Cinele e mai specialist decît atîția critici:
el nu te latră decît în curtea lui.

*

Cinele, ca poet, să 'nchină luniî urlînd.

*

Ați băgat de seamă că piticii sint totdeauna
mai zgomotoși decît oamenii întregi?

*

Unii scriitori cînd vorbesc de alți oameni
parcă vorbesc de sine, iar alții vorbind de
sine par a vorbi de oricare 'n lume.

*

Nu fii grăbit ca nebunul, dar nici răbdător
ca idiotul!

*

A ierta e une ori a te face complicele celui
pe care l-ai iertat.

*

Ai dreptul să ierți numai ce s'a făcut în pa-
guba ta.

*

Unii prieteni buni nu te-ar prinde de mină
cînd ai fi să cazî în prăpastie, — ca să nu te
sperii.

*

Vițelul cel gras a fost tăiat cînd s'a întors
fiul pierdut. Erau doi vinovați: fiul pentru că
fugise de-acasă și vițelul pentru că era gras.

Acesta din urmă era mai vinovat fiindcă nu era rudă cu bătrînul părinte.

*

Ferice de stele că se văd numai prin raze!

*

Unii înțeleg ce pot, cei mai mulți ce vreau.

*

Pentru fiecare e mai mare steaua care e mai aproape de el și mai bună cea care-l încălzește mai mult.

*

Față de lume omul trăiește în zădar, dar nu așa un om față de alți oameni.

*

Lumea nu va peri pentru păcatele oamenilor precum n'a fost făcută pentru virtuțile lor.

*

De ce să ne îngrozim de acel sfîrșit al lumii cînd toți oamenii unui timp vor peri frățeste în aceeași clipă?

*

Se poate floare fără rod, dar nu rod fără floare.

*

În veselia unor bătrîni e ceva înduioșător ca atunci cînd vezi o nuntă într'o biserică ruinată.

*

Cetitor înseamnă cine înțelege o carte.

*

Încrederea prostului e neatacabilă sau se risipește toată în aceeași clipă.

*

Un prost care s'a miniat și care rămîne încă politicoș, e ceva care nu s'a mai văzut.

*

Să nu atacî la dușman decît acele defecte cu care nu ți l-ai primi ca prieten.

*

Cînd doi se bat, nu cîștigă adesea nici al treilea care se așine, ci al patrulea care s'a întîmplat să treacă pe acolo.

*

Este o primăvară de calendar, fără soare, și o înțelepciune din cărți, fără lumină.

*

Lăudînd pe cel ce te laudă, te lauzi tot pe tine.

*

Pune păr lung la mîntea scurtă, tinere fără talent !

*

Ar fi bine să nu țipe nimeni : dar decît să țipe păgubașul, tot mai bine să țipe hoțul !!

*

Mulți se apropie de o celebritate crezînd s'o vadă mai bine și vadă mai rău, fiindcă acum n'aũ de unde s'o vadă.

*

Nu te du în bucătăria scrii orului pentru ai înțelege cartea.

*

Insulta e declarația a înfrîngerii.

*

Prostul care scrie ca să dovedească cum că nu e prost e ca ologul care s'ar tîri în brînci ca să-ți dovedească cum că nu e șchiop.

*

Ataci o părere a unui prost și te trezești cu prostul întreg în discuție.

*

Argumentul e ceia ce se spune unui om deștept care urăște adevărul; alții nu-l merită!

*

Nu e rușine să te invingă un șiret odată, ci să te invingă încă odată cu aceleași arme.

*

Cu ce drept se poate opri un prost de a vorbi către proști și un șiret către șireți? N'ai decît datoria de a înștiința pe oamenii cinstiți.

*

Cei mai mulți oameni dintr'un timp intră într'o rubrică sau în alta: cînd veî vedea pe unul care nu poate fi cuprins în ele, să știî că sau va peri el sau se va dărîma ceva din lucrurile ce sînt.

*

Samson a putut învinge pe Filistenî și cu falca măgarului, dar toți măgarii din lume n'ar fi putut învinge cu întregă scăfirlia lui Samson.

*

E de multe ori a închide înțelegerea cuiva jignindu-l.

*

Culbecele are și el două coarne, dar tot se ascunde în căsuță.

*

De la oricine poți să înveți ceva, de la mai puținî ceia ce-ți trebuie și de la cite unul numai cum trebuie să înveți.

*

E mai ușor să ajuți pe unul mai mic decît tine, care nu te va ajunge, decît pe unul mai mare, care să te întreacă și mai mult.

*

Cei mai mulți oameni n'aũ iubit niciodată și totuși oricine s'ar crede recinstit dacã i s'ar spune aceasta. Așa de mare e, se vede, datoria de iubire pentru oameni!

*

Ciudată idee de a fi plăcut lui Dumnezeu numai pe cale negativă: *nelucrînd* Duminica, *nemîncînd* în posturi, *neiubînd* toată viața, cum fac călugării, *netrîind*.

*

Roagă-te lui Dumnezeu prin viața ta.

*

Hristos a gonit pe vinzători din templul Ierusalimului și ei s'au ascuns în biserică lui.

*

Cînd blăstămî pe cineva, înseamnă că-l dai pe seama lui Dumnezeu, fiindcă tu ai altele de lucru.

*

Anumite nenorociri fac norocul cuiva.

*

Sînt unii cari arată că te admiră așteptînd zile întregi ca să strănuți pentru a-ți spune: «să-ți fie de bine!»

*

Sînt oameni cari iubesc pentru cine iubesc și alții cari iubesc pentru sine,

*

Vai de omul care încapă într'o singură carte!

*

Nu numai cei ce vorbesc, gîndesc.

*

Vai de omul care simte nevoie de a se lăuda *el!*

*

Cînd ai dat drumul porcului în casă, pune-î
și scaun la masă.

*

Doi oameni nu se iubesc, dar zestrea-î cunună.

*

Valoarea unor critici e că văcsuesc ghetetele
unei glorii.

*

Să ajuți către glorie pe cineva care nu e
chemat pentru dînsa, e să-l urci pe casă și
să-î dai drumul în jos, cînd el n'are aripî.

*

La ușa dreptății să păzească mila, dar să nu
stea în scaunul de judecată.

*

Sînt succese care te înjosesc și înfrîngerice
te înalță.

*

Mulți te ajută cu aceleași sentimente ca tem-
nicerul care lecuiește pe osînditul bolnav ca
să nu moară decît supt cuțit.

*

Cum se poate inchipui că Dumnezeu a făcut pe oameni, nu pentru ca să trăiască ei, ci pentru ca să i se închine lui ?

*

Între gândurile tale, unul să ție steagul. |

*

Dacă vei fi mult timp prefăcut, te vei prefăce,)
fără voie. *De ce e, oare poartă nu e scutur
reflexivă - la n. în * si.*

Nu e unul din amănuntele obișnuite ale zilei la începutul căruia să nu fie o mare descoperire sau mari lupte, jertfe și suferinți. E cum calcă în neștire pe piatra de mormint așezată odinioară cu multă cinste de mină evlavioase și pe cari aș curs lacrimi amare.

*

Dă-te din calea trăsuri ce se coboară la vale, nu din drumul celei ce se ridică încet la deal. Cel ce muncește nu e în primejdie.

*

Cel mai mare descoperitor e întâmplarea. Rare ori însă ea iese cu daruri înaintea oricui, ci alege pe acela care le poate prețui și păstra.

*

Odată ce ai luat un lucru din lumea realităților și l-ai strămutat în lumea formelor

poți să discuți miî de ani asupra lui fără să
ajungi la vreun capăt.

*

Înainte de a discuta cu cineva, să te in-
formezi dacă nu cumva are un interes să fie
de altă părere. Atunci nu-ți mai strica vorba
degeaba

*

Nu numai «cînd te amesteci în tărășă porcii
te minincă», ci și atunci cînd treci pe lîngă
locul unde porcii minincă tărășă, și ei, ca niște
dobitoace care socot că mîncarea lor trebuie
să ispitească pe oricine, cred că ai venit să
li-o ieși.

*

E în adevăr tragică numai căderea aceluia ce
s'a ridicat singur.

*

Sufletele moarte se înfășură în forme, precum
mumia e înfășurată în panglici.

*

Cetățile sufletești cele mai bine apărute prin
forme sînt de obicei acelea unde nu poți cu-
ceri nimic.

*

Te miri de puterea lacului numai pînă n'ai
văzut riul viî care-l formează.

*

Atîția oamenî simt nevoia să vorbească mai mult despre însușirea pe care știu și ei că o au mai puțin.

*

De ce ar fi vrut Dumnezeu să ne îndreptăm la el numai în durerile noastre ? Ceî vechî închinau cerului mai numai bucuriile lor.

*

Cum poți cere cerului ce te hrănește prin ploaie, și zîmbetul de aur al soarelui ?

*

Te temi mai mult de acel care știî că are dreptul să te atace.

*

Să vorbești în același ton cu alt om atunci cînd ești cît dînsul, și mai ales cînd n'ai mai puțină dreptate decît dînsul.

*

În ordinea morală se poate ceia ce e cu neputință în ordinea fizică : ca unul mai mic să privească de sus pe unul mai mare.

*

Odată ce cunoști mania maniacului, îl poți stăpîni.

*

Dacă un maniac își preface mania într'o spe-

Progresul cultural se face în acest sens: de la sentimente fără literatură la literatură fără sentimente.

*

Mulți scriitori fac din sufletul lor o carte și alte cărți din cartea aceia.

*

Partidele noastre politice s'aû înțeles a vorbi unele de altele și a tăcea numai cu privire la țară.

*

Să crezi pe gazetari mai ales cînd vorbesc rău uniî de alții.

*

Niciodată prostul nu e mai prost decît atunci cînd crede că dovedește contrariul.

*

Sînt orbî cari cred că ochii lor vîd mai bine decît ai celorlalți oameni și se plîng numai că viața e prea neagră.

*

Gîndul nu se coboară acolo unde aude prea multă vorbă.

*

Este și un fel de limbuție a cugetării la oamenii strălucitori, dar fără soliditate.

*

Ciți oameni nu-ți păstrează recunoștința pentru lipsa însușirilor de care i-a împărțit soarta!

*

Ideia lenei s'a ivit întâi cînd doi oameni aũ fost puși să lucreze la același lucru, — și anume s'a ivit și la unul și la altul.

*

Supt biciul foamei lucrează robii vieții, iar cei liberi cu ochii la steaua călăuză.

*

Gînd nespus, — gînd pierdut.

*

N'ai dreptul să-ți pierzi gîndurile, căci nu ți le-ai dăruit tu.

*

Ce curios pare să auzi că anumiți oameni s'aũ specializat în Dumnezeu!

*

Să-ți pară rău că ai făcut o carte rea numai cînd nu te simți în stare a face una mai bună.

*

Lumea mare e una foarte mică.

*

Fariseii n'ar fi pus pe cruce pe Hristos dacă ar fi putut să-l facă Fariseu.

*

Fariseii au datoria de a combate o învățătură întâiu și de a o primi pe urmă: *acum* e mai rău de dînsa!

*

Totdeauna omul cinstit se va simți jenat în fața nerușinatului pe care nu-l poate pedepsi corporal.

*

Soarele răsare nu ca să apuie, ci ca să lumineze până apune.

*

Te miri pentru ce-ți arată recunoștința unul și pentru cîte nu-ți arată niciuna ceî mai mulți.

*

Îngenunchind ești une ori mai mare.

*

Ce minune stă în faptul că omul care abia ajunge rare ori suta de ani poate socoti clipa cînd va muri soarele!

*

Moartea nu e o taină; ea stă numai, firește, la sfîrșitul aceleî taine mari care e viața.

*

Și doar lampa arde și ziua și noaptea, pe cînd soarele se pierde 'n apus și luna fuge în faptul dimineții!

*

În ce raze s'a prefăcut toate zimbetele bune, toate zimbetele fericite, toate zimbetele de iubire, ale oamenilor ce au murit ?

*

Adese ori mustrarea de cuget pentru ce n'ai făcut e mai chinuitoare decît aceia pentru ce-ai făcut.

*

De ce nu s'a inventat Ordinul Vișelului de aur ?

*

Fie-vă milă de uniî oameni și ziceți-li cum vreaî ei, nu cum îi chiamă !

*

Bogatul nu e mîndru de aurul pe care l-a cîștigat, ci de acel pe care l-a cruțat.

*

Sociabilitate înseamnă a se îmbrăca frumos unul pentru altul, a vorbi cu toțiî împreună, a minca unul lîngă altul. Cum s'ar chema oare a gîndi unul la cellalt și a se iubi cu toțiî împreună ? De sigur : un fel de bădărănie !

*

Acel care trăiește din gîndurile tale și se înalță prin simțirea ta nu-ți va spune bună-ziuă, dar vei primi salutul celui care știe cum te chiamă fiindcă prin recomandație ai aflat cum îl chiamă

*

Sint multe ginduri în josul cărora îți pare ciudat că găsești o iscălitură, așa de mult se pare că vin de la sine.

*

Sint oameni cari cad în viață, la un loc, cu hurta, și alții cari sint trimeși unul cite unul, anume și pentru scopuri anumite.

*

Mucenicul care n'a fost un sfint, era un nebun.

*

Se gindesc oare părinții cari spun copiilor lor, cu mindrie, că li-au dat viața, ce e viața, ce lucru mare, tainic și neînțeleș în originea sa?

*

Un lucru e sigur: că ești dator a trăi. Tot așa soldatul e dator a lupta. Încolo, tu ești stăpîn, și poți fi, ca și soldatul acela, un mișel sau un eroi.

*

Nu numai că eroismul nu se poate porunci, dar e cu neputință să-l răsplătești.

*

Războiul Troii nu s'a dat pentru Elena, ci pentru voința zeilor. Și tot așa oricare alte războaie.

*

O luptă începe pentru Menelaï și se desfășură pentru Achille.

*

Tersit nu era mai mare decît toți eroii laolaltă, de cari el ridea fără ca ei să știe ride de dînsul.

*

Omenirea a progresat trecînd de la mormîntul de foc al celor vechi la bietul nostru mormînt de țernă.

*

Numele omului dispăre din locul unde a lucrat, dar el stă și mai departe în locul unde s'aũ coborît oasele.

*

Poți compătimi durerea unui mai mare decît tine, ba chiar a celui mai mare dintre oameni. În aceasta se vede frăția ce stă la temelia vieții lor. Și Hristos, făcîndu-se om, a putut fi plîns cînd stătea pe cruce, de aceia chiar cari știaũ că el e Dumnezeu.

*

Sînt greșeli pe care trebuie să le faci, altele pe care nu trebuie să le faci și altele pe care trebuie să nu le faci

*

Biruința ta începe cînd dușmaniî întrebuințează armele tale.

*

Un om înarmat nu e un luptător.

*

Un îndrăzneț care a rătăcit spre hotarele nebuniei se chiamă un cutezător.

*

Ceî ce ucid dușmanul fac aceasta pentru că nu pot ucide dușmânia în el.

*

Fug oamenii de cine sînt deprinși să fugă, nu de cine-î poate bate.

*

Ceî ce merg toată viața lor în trăsura altora pentru a-și cruța picioarele, trebuie să și plătească pentru aceasta.

*

Nu întoarce totdeauna vorba înapoi, fiindcă se poate să te lovești tu însuși pe tine.

*

Delicateța unora samănă cu șoapta la ureche pe care ar voi s'o strecoare un măgar.

*

Porcul capătă laude numai pe farfurie.

*

E un fel de pietate față de morții de a căror mărturie ai nevoie, care samănă cu pietatea celor ce desgroapă morții spre a li smulge inelele.

*

Fudulului să-î faceți loc numai cînd se primblă.

*

Cutare calic, după ce i-ai făcut pomană, se plînge că i-ai plătit prea tîrziu o datorie veche.

*

Adesea ori te întrebă cum ai timp să lucrezi, acela care merită să fie întreat cum are timp să stea degeaba.

*

Timpu-î aur, pe care-l bați cu efigia muncii tale saŭ il închizi în adîncimea scrinului, unde se innegrește.

*

La durere-ți vine prietenul, la bucurie și cunoscuții, iar la moarte pînă și dușmanii.

*

Singura ofensă pe care n'o poți pedepsi, e discursul funebru.

*

Ce frumos îngroapă une ori societatea pe aceia pe cari i-a omorît!

*

Puneți pe cruce mucenicii ca să se vadă mai bine și mai de departe !

*

Invidiosul nu se simte bine nici singur ; numai nenorocirea altora poate să facă bucuria lui.

*

Moralitatea se razimă pe respectul de alții și pe respectul de sine.

*

Oricine va privi pe oameni ca *oamenii*, nu poate fi decît bun.

*

Nu-ți vine să mori numai pentru cît te poate învăța în fiecă clipă viața.

*

Mila celor mai mulți e făcută din amintiri și din temeri de viitor.

*

Zeii singuri pot avea milă fără să-i fi atins vre-odată suferința.

*

Să te temi de acela care se pocăiește prea des.

*

Lupul nu-și mincă tovarășul până n'a făcut dușmanul să-i curgă singele. Oare numai lupul tovarăș ?

*

Fiarele-și caută cu multă căldură prieteni,
dar îi coboară iute în pintece.

*

Mintea e un riū veșnic ce rostogolește ne-
conținut gânduri către o Mare Moartă.

*

Un om cuviincios e unul care are în orice
clipă strictul necesar de virtute.

*

Atiția aū virtuți cirpite și încleiate, pe care
e primejdios să te sprijini!

*

Ce păcat că între un bărbat și o femeie e
așa de grea prietenia gândurilor! Dincolo de
zidul formelor pîndește primejdia trupurilor

*

Mucenicul nu se poate asemăna cu ostașul
ce moare pentru țara lui: la muceniec e sin-
gur cineva, și blăstămuri îl încunjură pe rug.

*

Curajul tuturoră nu se alcătuieste totdeauna
din curajul fieștecăruia.

*

Sint gânduri pe care putea să le spuie ori-
cine: acel care le spune are însă meritul de
a fi înțeles singur că ele trebuiaū spuse.

*

Cînd doi oameni aŭ aceiași ideie, aceasta înseamnă că nu e nici a unuia, ci a întregii societăți în care trăiesc.

*

Ce grozăvii sint stelele, care în loc să ne înspăiminte se prefac în florile de lumină ale unui ogor albastru ! E o învățatură și în aceasta.

*

Cunoaște-ți prietenii pentru a-î iubi, și dușmanii pentru a-î stăpîni.

*

Interesul îți aduce necontenit prietenii de cîteva zile și tot el îi iea înapoi. A doua oară ești dator să nu-î mai primești.

*

Mulți te prețuiesc pentru cîte o faptă a ta ; te prețuiește în adevăr numai acela care te prețuiește întreg.

*

Unii prietenii se miră de ce te desparți pentru totdeauna de dinșii în clipa cînd ți-aŭ dovedit că nu ți-aŭ fost niciodată prietenii.

*

Unii înțeleg prietenia ca o necesitate socială, alții ca un articol de toaletă.

*

Oamenii de societate bună sînt și aceia pe cari lacheii caselor din societatea bună n'aû primit încă ordinul de a nu-î lăsa să intre.

*

Unii aû în casa lor un anume loc și pentru acei pe cari n'ar trebui să-î primească.

*

Sînt oameni cărora trebuie să li impui să nu te cunoască.

*

Unii te urăsc pentru tot răul pe care nu li l-ai făcut, dar ei știaû că ai fi putut să li-l faci.

*

Flori uscate, — amintiri, flori de ceară, — iluzii, flori de tîrg, — sentimente de societate, flori de ghiață, — poesia bătrîneții.

*

Educația de cele mai multe ori e numai pojghita supt care se desfășură în liniște, pe încetul, firea cea adevărată.

*

Obraznicul care nu se coboară la faptă, se poate îngădui.

*

Mai la urmă, obraznicul e numai cineva care se ia pe sine drept altul.

*

Școala pune oamenilor măști uniforme peste
obrazuri deosebite.

*

E o anumită bunătate care te face să dorești
pe cei răi.

*

Ține-ți sufletul așa încît să răspindească lu-
mina fără să poată fi atins în adăpostul său.

*

Nu poți face un riū nici cu o mie de sacale
de apă, — pedagogule !

*

Întunerecul nu se luptă cu lumina : el piere
din calea ei.

*

În întunerecul fără sfirșit, ochii oamenilor
staū închiși totdeauna.

*

Arhanghelul cu sabia de foc de la ușa ra-
ifului a fost adaos tārziū la povestea vinovă-
ției lui Adam, și adecă atunci cînd oamenii pu-
teaū să mai vie să vadă locul păcatului lor.

*

Dumnezeū cu Satan la poruncile lui samănă
cu un părinte care ar ținea un calău pentru
copiī obraznici.

*

Oamenii ai lui Dumnezeu, curățiți omenirea de groaza iadurilor și faceți-o să se poată uita cu încredere spre cerul care e destul de sfânt ca să nu pedepsească.

*

Nu vorbiți de mila pământului când cerul poate să n'aibă milă!

*

Oamenii răi n'aū simțit niciodată nevoia să-și facă o religie a lor, găsiind că e mult mai ușor să cîștige pentru dinșii religia făcută pentru oamenii buni.

*

Dumnezeu nu primește cu talerul preotului, ci numai cu mina săracului.

*

Cum nu cresc și *sufletele* sărace?

*

Ca să vezi dacă sămînța e bună, nu te duce la casa învățatului și nu te pune în ceartă cu limbutul, ci coboar'o în pămînt.

*

Bucuria celui ce pedepsește e mai rea decît vina celui ce greșește.

*

Pedeapsa cea bună se face cu mai multe lacrimi din partea celui ce pedepsește.

*

Mulți discută ca să se ametească. Nu li da apa rece a adevărului ca să nu-î deștepți și să li faci nenorocirea.

*

O mie de oameni cuminți nu fac atita tărăboi ca un singur prost.

*

Să te ferești de acela care te întreabă drumul cînd te vede că ai rătăcit.

*

Cînd faci un lucru bun, fiecare-și zice că ești în stare să-l implinești și singur: la o faptă rea însă, atîția se gîndesc că poți obosi și ar fi păcat să n'o mîntui.

*

Și stinca dă lumină cînd o lovește put rnicul, dar steaua o coboară și asupra copiilor adormiți pe prispa bordeiului.

*

Sint miî de feluri de prosă, poesia e una singură.

*

Vițelul cel gras ar fi fost bucuros să se fi

pierdut tatăl, fiindcă fiul nici nu l-ar mai fi căutat și vițelul ar fi putut crește mai departe.

*

Dracul va fi avînd prudența de a face iadul mai comod, fiindcă atîția din raiu vor veni atunci neapărat la dînsul.

*

Să nu te ferești de cîinele care mirie în drumul tuturor trecătorilor.

*

Duhovnicul e deprins cu sufletele cum e deprins groparul cu țerna.

*

Vulpea dacă ar fi mai mare n'ar fi șireată.

*

Elefantului ursul trebuie să i se pară o creatură foarte disgrațioasă.

*

Măgarii nu sufăr comanda: ei staū pe loc întăiū pentru stăpîn, merg apoi pentru plăcerea lor și se opresc a doua oară pentru dinșii.

*

Altfel măgarul e un animal cu caracter !

*

De miî de anî găina nu bagă de seamă că lăudăroșia ei te face să-î găsești oul.

*

Cocoșul e mai frumos ca vulturul ; numai nu poate zbura !

*

Omul cuminte se face nebun cînd se îmbată ;
nebunul beat s'ar face poate cuminte ; numai
prostul e tot așa și înaintea de a fi băut și
după.

*

Nu supăra pe cine nu știe să se supere.

*

Ploaia înceată face griul înalt.

*

Noi vedem norul pe care soarele nu-l știe,
de și nouă prin acel nor ni s'a luat lumina lui.

*

Unii cred că a-ți ciștiga paguba e mai bine
decît a-ți pierde ciștigul.

*

La moartea porcului nu uiți să chemi prietenii,
dar nu de jelea răposatului !

*

Nu da drumul de-odată robilor, căci îi vor
îndi hoții ce se ațin la drumuri și-i vor ucide.

*

Pe cei umili nu-i pune la masa înțelepciunii,
cum nu-și pun mamele pruncii la masa ospă-

țulu', ci hrănește-î cu vorba dulce în care veî
fi prefăcut înțelepciunea aspră.

*

Nu oricine nu t -a înțeles nu e vrednic să
te înțeleagă.

*

Broaștele staū în apă ca și peștele și pe lingă
asta și cîntă, dar tot nu le mîncă nimenî.

*

N'ai dreptul sâ alegî tu în ceia ce scrii : oine
știe dacă pămîntul n'ar alege, din tot ce poate
da, buruiana cea măi trufașă, desprețuind vio-
rica și aruncînd în lături griul !

*

Preotul s . nu uite nicîodată că vorbește în
umele lui Dumnezeu, și nu în locul lui Dum-
nezeu.

*

Dintre toate felurile de solî, se taie capul
numai soșilor adevărului.

*

Cu un singur adevăr un om cum se cade își
face măi mulți dușmanî decît o canalie cu o
întreagă viață de mincinnî.

*

Adevărul ce-ți trebuie ție nu măi are valoare
pentru ceilalți.

*

Mulți critici înțeleg să vadă mai bine floarea de ghiată de pe geam după ce au topit-o.

*

Mulți cînd te insultă lasă a se auzi dorința : «insultă-mă și tu, că n'am fost insultat de trei zile și mor de foame !». Să nu-l insultîi ; lasă măgarul să moară !

*

Mulți apără ori ai unor idei moarte samănă cu cîră răi la casă pustie.

*

La vechea fîntînă secată to. mai merge lumea cu coafele, dar se ferește de izvorul cel nou.

*

Nu dori orîcuî bine e ce l-ai voi tu pentru tine : poate să-l superî.

*

Poftești adesea ce nu iubești și iubești ce nu poftești.

*

Să vezi întăiū dacă nu e de ris acel ce ride de tine.

*

Cu desmierdările zefrului nu se schimbă vremile, care se reinnoiesc în furtună.

*

Furtuna nu e pentru fulgerul măreț și sterp,
ci pentru ploaia urită și roditoare.

*

Oamenii își atribuie inteligență în măsura
înțelegerii lor.

*

Poți admira ce n'ai înțeles cu totul, dar nu
poți iubi decât ce ai înțeles bine.

*

Minciunile copiilor privesc fantasia, ale băr-
baților prezentul, ale bătrînilor trecutul. Minciunile femeilor privesc toate domeniile.

*

Cînd vei veni să faci bine cuiva, începe cer-
rindu-ți iertare.

*

Acea minciună e condamabilă care face o
rană caracterului tău fără să fi cruțat una
acelui cu care vorbeai.

*

Sînt unele *minciuni* milostive care merg
mai departe decît rugăciunile la picioarele
lui Dumnezeu.

*

Oamenii n'aū crezut nicîcdată decît în divi-
nitatea pe care aū putut-o vedea, pipăi, numi,
chema și... cumpăra.

*

Îngeriî aũ aripî pentru ca sã poatã fugi mãi iute de pe pãmînt.

*

Niciodatã prietenul nu te va iubi mãi mult decît cînd il veî scuti de a-țî face o îndatorire.

*

Mare om acel ce n'are nevoie de nimenî ! Dar vaî de acela de care aũ nevoie forte multî !

*

Vintul aleargã mult, dar el nu cautã pe nimenî.

*

În mintea fiecãruia care te cunoaște, lași o caricaturã a ta. Cînd morî tu, rãmîn numai ele ca sã te infãțișeze.

*

Cea mãi bunã asigurare e o mare luptã,

*

Oamenii aũ nevoie sã li amintești zilnic ce ești prin fapte de biruință asupra lor : și de cite ori se vor ridica de jos, nu vor mãi crede.

*

Ce mãi trebuie sã se mãi judece în altã lume aceia pe cari i-a încercat viața și i-a umilit moartea ?

*

Cînd te gîndești la moarte e cineva din mor-mînt care te chiamã.

De ce să voiești a avea o voință și după moarte?

*

Bănuitorii se fac din oamenii cari au crezut prea mult

*

E mai ușor să ieși omului libertatea decît să-l înveți a o întrebuința bine și e mai ușor să-l ucizi decît să-l păzești în închisoare. Poate și mai ușor ar fi fost să-l fi împiedecat de a face rău.

*

Ațiția duhovlicii primesc păcatele pentru a le innainta lui Dumnezeu, în loc să caute a le împiedeca pentru viitor.

*

Odată ce te poți pocăi, de ce n'ai greși?

*

Prietenul își dă samă oă ar părea părtener ajutîndu-te, și nu te ajută.

*

Moșiei mici îi mai trebuie și un hotar lung.

*

Trădătorul aduce cu dînsul în lăgărul dușman un exemplu care nu face cit folosul trădării, precum și veșnica amenințare a unei trădări nouă.

*

Pe lingă desertorii fricii sînt și aceia aî tru-
fieî jignite; aceștia sînt cei cari nu trebuie
iertatî.

*

Un steag prins nu poate conduce pe aceî in
mîna cãrora a cãzut și pentru cari el nu mai
e decît o cirpã frumoasã.

*

Dacã tu cei cuiva ce nu-ți poate da, multã-
mește-î și pentru o minciunã.

*

Puricii lui Achile nu erau mai vitejî decît
ceîlaltî.

*

Achile s'ar fi pãzit rãu dacã și-ar fi ferecat
in vederea tuturorã cãlcîiul unde putea fi rãnit.

*

Cine rînjește totdeauna, ride de el: nu-l
supãra.

*

Ce plãcere e și aceia sã ajuți pe oamenii a cã-
dea, cînd poți sã-î innalți!

*

Ceasornicul nu face ceasurile, ci le bate numai.

*

Pierzî in viațã anî și la moarte cerșești o
clipã.

*

Lasă pe alții să te plîngă : tu ajută-te.

*

Cea mai grea împărțeală este cînd fiecare vrea să aibă mai mult decît lucrul de împărțit.

*

Există o considerație de sine care se hrănește numai din lauda altora.

*

Unii oameni nu pot fi pedepsiți cu nimic mai aspru decît lăsîndu-i singuri cu ei înșiși.

*

Ce pot suferi mai puțin oamenii neizbutit e să vadă la altul ce ar fi fost e dacă ar fi izbutit.

*

Un sălbătăcit e cu mult mai rău decît un sălbatec.

*

Cineva nu te iartă niciodată pentru că i-ai dovedit și lui că e un prost.

*

Fiecare batjocurește așa cum e deprins el a fi batjocurit.

*

Între păcătoși, șiretenia e genialitate și nerușinarea vitejie.

*

Și un viteaz va fugi cînd știe că poate muri
mai bine aiurea.

*

Sentimentele cele mai nobile aŭ cei mai mulți
parasiți.

*

Sînt oameni în stare să te învinovățească în
același timp de două păcate care se exclud și
din care tu n'ai niciunul.

*

Un om amărit nu e un om rău.

*

Cinii cei mai răi nu sînt acolo unde e mai
multă avere de păzit, ci acolo unde e mai pu-
țină hrană de mîncat.

*

Acel om și-a făcut mai bine datoria care co-
boară supt pămînt mai puțin dintr'însul.

*

Unii șarlatani ating calma artei lor prin
acea că li se pare și lor cum că în unele mo-
mente ar fi sinceri.

*

O comparație nu e o dovadă, dar ea duce
către dovadă.

*

Ideile sînt atîta timp drepte și sigure cît pot fi coborîte iarăși în icoane.

*

Nime nu te cruță mai mult decît acela care se roagă astfel să-l cruți.

*

Nicodată un om cinstit nu se poate apăra cu atîta învierșunare ca mincinosul care a fost prins.

*

A înțelege oameni, apoi a înțelege lucrurile, pe urmă a înțelege ideile, aceasta e, de sus în jos, scara înțelegerii.

*

Judecata morților se face pe pămînt, de acei cari n'aũ în mina lor nici raiul și nici iadul.

*

Unii se îmbracă în același timp în cuviința hainelor și în cuviința purtărilor.

*

Nerușinatul nu scandalizează pe nimeni mai mult decît pe ipocrit.

*

Nu poți să vezi pentru orb decît tirindu-l de mină.

*

Unii vorbesc mult despre dinșii, fiindcă operele lor tac.

*

Nu e niciun lăudător mai convins decît prostul pentru ce n'a înțeles.

*

Vai de tine cînd nu te crede acela pe care ești dator să-l crezi!

*

Genealogiile caută strămoșii mari, nu pe cei buni și cuminți.

*

Din neamul tău să te îngrijești mai mult de cei pe cari-i lași după tine.

*

E o înălțime până la care nu-ți poți ridica mulți prieteni, chiar întinzîndu-li mîna; ei cred că te-ai înălțat în necazul lor.

*

Cînd mai auzi zgomotul cîrtirilor, e un semn că ți-a rămas să te înalți și mai mult.

*

Cînd proștii strigă în jurul cuiva, fii sigur că trece un om cum se cade.

*

Dacă ar fi numai iadul, cliți ar mai ținea la viața viitoare ?

*

Dacă innainte de păcat, Adam nu-și cliștiga pinea în sudoarea feții sale, cuminte a făcut că a păcătuit.

*

Ce se face cu cei cari se poartă rău în iad ; nu-î trimete cumva innapoî pe pămînt ?

*

Tu fă fapta : logica lucrurilor va trage urmările.

*

Vîntul de iarnă dă totdeauna cîte o raită ca să vadă și el ce e primăvara.

*

A scrie o carte inseamnă a face actul social al frumuseții și înțelepciunii.

*

Noutatea oamenilor mari nu se mintuie niciodată : ceilalți sint un păhar, ei un izvor.

*

Un om politic are numai valoarea faptelor, nu și a vorbelor, nu și a calităților sale.

*

Care e mai bun: cel ce cumpără ce nu poate
saŭ cel ce vinde ce n'are?

*

Un friŭ in gură e mai sigur decit lanțuri la
picioare.

*

Oamenii se impart in cei cari nu uită ce ar
trebui și cei cari-și aduc aminte tocmai de
ce n'ar trebui.

*

Adesea ori vorba cea rea cuprinde învățatura
cea bună.

*

Nu îndatorești pe cineva legindu-î ochii pe
drumurile primejdioase.

*

Să nu te temi de primejdia însăși, ci să bagi
de samă ceasul cind te poate atinge!

*

Asociațiile șireților s'ar desface de la sine
cind n'ar mai fi nimeni de înșelat.

*

Unii impun fiindcă se văd rar; foarte puțin,
cu toate că se pot vedea orișicind.

*

Cind tăci, lumea are bunătatea să presupui
că gindești, și că gindești cuminte.

*

Oamenii pe cari nu i-ai invinge prin luptă îi
cîştigî pe încetul prin muncă.

*

Unii numesc dreptatea : bătaia lui Dumnezeu.

*

Viața nu primește să-î dai altceva decît ce-ți
cere.

Ca să fii în adevăr înlănțuit în viața ta, tre-
buie să fi bătut singur piroanele.

Cînd sintem așa de mici față de natură, cum
poate ea să aleagă între noi ?

Trăind viața, ți-o explicî în fiecare clipă.

Averea are valoarea originii și a întrebun-
tării sale.

Cutare avut e față de bogăția lui cum e hirbul
negru sau fierul ruginit în care zace comoara
din fundul pămîntului.

Sînt trei feluri de fructe: fructe pripite, fructe
culese, fructe căzute. Și în cugetare și în artă
tot așa...

Al tău e ce ți s'a dat, dar mai ales ce ți-ai dat
tu fără a jigni pe nimeni.

*

Prin florile lor buruienile cîmpului se roagă
în zădar să fie iertate de coasă.

*

În fiecare noapte luna se aprinde candelă la
mormîntul vieții ce a perit de pe cuprinsul ei.

*

Unii poeți sînt mărgelari, alții florari de lux,
alții grădinarî zarzavagii, — ici și colo, cite un
zeu al florilor.

*

Nu întreba pe acel care te pedepsește ce
drept are la aceasta, ci întreabă-te de ce te-ai
făcut vinovat. Mîna care lovește e călăuzită de
păcatul tău, și *aceasta* are însemnătate.

*

Minune e un lucru de care se minunează oa-
menii. De cele mai multe ori nici *nu este* un
lucru.

*

Cea mai plăcută laudă e aceia care pornește
de la omul ce a venit să te răpuie.

*

E ciudat că sufletul nu ți-l poți desvălui

Întreg decît cînd ai mai mulți oameni înna-
întea ta. Ei ți se par că înfățișează atunci
omenirea.

Vorbește mai sigur înnaîntea acelor care te
pot controla, decît înnaîntea celor despre cari
nu ești sigur că te înțeleg.

Înșelătorii se feresc totdeauna de a aduce în
discuție lucruri nouă, ci se mulțămesc a în-
curca pe cele vechi.

Înnaîntea de a fi fost un păcat, era o dreptate.

Morala se schimbă după mișcarea teoriilor
numai la aceia care trăiesc în teorii.

Înțeleg și un învățător de lucruri pe care nu
le știe, dar nu pot înțelege un învățător de lu-
crurile pe care nu le crede.

Veți avea mai mare noroc scriind ce cred alții
decît ce crezi tu, dar sufletul tău va fi bătut
de blăstăm și se va face sterp.

Credința e podul de aur peste nemărgenirea

necunoscutului. Morții singuri sint chemați să-l încerce.

*

Minciunile rele fac să se uite cu totul minciunile bune care se pecetluiesc une ori cu suferinți și moarte.

*

Din cerul totdeauna vesel nu cade roada.

*

Izvoarele de jos sint tot izvoarele de sus, pe care le-a primit, le-a ascuns și le-a lămurit pământul.

*

Pământul se hrănește din aceia cărora li-a dat hrană.

*

Și în pregătirea sufletelor omenești, potopul rupe și inneacă, pe cînd numai ploaia mică și răbdătoare aduce fără îndoială roada.

*

Prea mult rod deodată înseamnă său o minune, său niciun rod în viitor.

*

Poți să fii un om minunat fără să fi făcut nicio minune.

*

Cea mai bună filosofie e a acțiunii.

*

Greșelile se îndreaptă, păcatele se răsbună.

*

Unii ca să-și gonească dușmanii din casă, o dărimă întregă, și asupra lor : aceia sînt politicianii cari atacă temeiurile societății.

*

Temelia se poate face din nou, dar nu cirpi.

*

În multe țeri se iea piatra de jos pentru a înfrumuseța sus.

*

O țară întregă așteaptă să se facă ceva nou și politicianii discută despre lucrurile pe care le-au făcut, și le-au făcut rău.

*

Unora li trebuie mulți strămoși ca să poată sta alături cu acei ce n'au niciunul.

*

Multora li va fi părînd rău că pot minți numai pe oameni, și nu și natura.

*

Lumina soarelui caută pe rînd pe toți cei ce muncesc asupra feței pămîntului.

*

Filosoful crează întăiū dificultăți și le resolvă pe urmă, — sau nu le resolvă.

*

Pentru distracția lor, învățații sînt în stare
a născoci multe științe ale lucrurilor care nu
trebuie știute.

*

Drumul lung începe de unde ai obosit.

*

Se încunjură cu forme mindre cei ce nu pot
găsi în ei mindria.

*

Găina furioasă nu e o pasăre de pradă.

*

În viața Statului se oglindește viața privată
a celor cari-l conduc.

*

Văi de acel care lucrează numai din emu-
lație! E ca unul care ar merge înaintea numai
fiindcă-l mișcă altul din urmă.

*

Și felul cum se îmbogățește cineva într'o so-
cietate arată valoarea ei.

*

Titlul unei cărți arată ce a crezut că a scris
autorul.

*

Un autor care-și înșiră la orice prilej toate

titlurile samănă cu omul care și-ar pune toate decorațiile pe cămașa de noapte și s'ar culca acoperit cu dinsele.

*

Cele mai multe pălării împodobesc capetele; sint însă și câteva capete care pot împodobi orice pălărie.

*

Mintea omului stă în cap: cei ce n'o găsec acolo, ar fi dispuși s'o caute și aiurea, numai să nu mărturisească că n'o au.

*

Unii bătrini ar lăsa bucuros tinerilor sarcina onorabilă de a represinta bătrîneța lor.

*

Cutare nu-ți va ierta niciodată că nu l-ai lăsat să facă o prostie. Dacă ai fi făcut altfel și s'ar fi dovedit prostia, el nu ți-ar fi iertat niciodată că l-ai lăsat să facă o așa prostie.

*

Sunt mijloace de a-ți cheltui și numele ca orice altă moștenire.

*

Convorbirea unora e ca o veșnică urmare la biografia lor, pe care însă n'ai de gînd să o scrii!

*

De fapt, numai foarte puțini își dau samă în
fiece clipă oă mai trăiesc și alți oameni.

*

Sint infringeri din care înveți a învinge și
altele din care te alegi cu învățătura de a nu
mai merge niciodată la război.

*

Învățămîntul nu dă totdeauna cultura, ci
mai adese ori numai tabla de materii a culturii.

*

Unde vezi multă lume adunată, să bănuiești
mai mult un șarlatan decit un înțelept.

*

Atiția pioși comemoratori aș plins mai mult
pentru viața celui ce a murit decit pentru
moartea lui.

*

Nu fii bun cu invidiosul, căci îi vei crește
suferința. Atita mai lipsia, își va zice el, să fie
și bun!

*

Invidiosul ar fi împăcat prin moartea duș-
manului său numai atunci cînd tot o dată i-ar
muri acestuia și amintirea bună și numele
frumos.

*

Unii oameni sint alevărați vircolaci cari se hrănesc numai mincind lumina, pe care totuși n'o aū niciodată.

*

O chestie rămlne deschisă până s'a făcut toată dreptatea.

*

Cocoșul din curtea ta nu vestește zina numai pentru tine, și nu te poți supăra dacă și vecinii s'aū trezit și aū plecat la lucru.

*

Cînd o femeie nu mai e frumoasă, lumea așteaptă să fie altceva, pe cînd ea înțelege să rămîie tot ce a fost până atunci.

*

Convorbînd cu tine, te înveți a convorbi cu alții.

*

Nu zi: e bine saū rău pentru cutare și cutare cuvînt, ci zi numai: tt! cu ochii în jos, și lumea va pune în mintea ta întreaga filosofie a tuturor neamurilor.

*

Orice viață caută drumul spre soare, cu atît mai puternic, cu cit e mai vie.

*

Cei vechi au avut muzica prin care se clădiau de la sine zidurile Tebeî, modernii au născocit pe aceia care ar fi în stare să dărime Piramidele.

*

Ce ideie... nu umanitară, ci *animalitară* ar fi aceia de a da pisicilor dreptul de cetățenie în adunările cinilor ! Cu acest prilej s'ar putea face și liste de subscripție în folosul șoarecilor fără părinți sau al iepuroaicelor lipsite de ocupație.

*

Cînd se vor înființa multe spitale, sanatorii și asiluri pentru cîni, să nădăjduim că aceste dobitoace prietene rasei noastre vor primi în asemenea așezăminte pe oamenii ce crapă de foame și de boală în colțul stradelor din cele mai luminate orașe ale lumii.

*

Natura produce atîta, nu pentru a păstra tot, ci pentru a se putea face alegerea.

*

O ideie nu e mai clară cu litere mai mari.

*

Cutare care nu e sigur de tată-său are pretenția să ni înșire strămoșii lui !

*

Unii oameni politici înțeleg tot așa de puțin lucrurile mari ce s'aũ făcut cu dinșii, dar nu prin ei, cum înțeleg literele de plumb poemele nemuritoare și adevărurile sublime ce s'aũ tipărit cu ele.

*

Egoistul se privește ca ultimul scop al creațiunii. S'ar aștepta ca în clipa morții sale să fie și sfirșitul lumii.

*

Megaloman înseamnă cineva care ar vrea să fie mare și nu știe cum, fiindcă nu poate fi nică într'un fel.

*

Ca să nu vezi săracul, gonește sărăcia !

*

Oamenii simt nevoia de a fi muștrați din timp în timp și păstrează chiar recunoștința pentru aceasta.

*

Republica înseamnă prefacerea salei tronului într'o cafenea politică, în care se intră și se iese.

*

Oastea țerii e ca gardul curții.

*

E o autoritate care se recunoaște prin frică

și alta spre care se uită lumea cu iubire și care e mai tare decât cealaltă.

Cum vi se pare : scriitor care nu scrie ?

*

Învățător de oameni înseamnă acel care e gata oricând să-i învețe și are oricând despre ce să-i învețe.

*

Genealogia nu se proslăvește, ci se merită.

*

Îndreptățirea regalității e mărinimia.

*

Prostiile cele mai mari în viața lumii s'aù făcut prin sfățuirea a foarte mulți oameni.

*

Ai dreptul să n'ajuți pe cine te-a ajutat, cind el a făcut-o pentru schimbul de ajutor.

*

În ceruri nu se poate ținea nicio socoteală de ceia ce sint datorii a-și da oamenii unul altuia, precum nu se ține samă florii de mirosul ei sau soarelui de lumina pe care o răs-pindește.

*

De fapt, oamenii urăsc viespea, nu pentru că înțeapă, ci pentru că nu pot culege mierea pe urma ei.

*

Omul stăpânește dobitoacele cu biciul și cu dinții. Mila o știe abia pentru cine i-o poate aduce aminte prin cuvint.

*

Copilul plinge pentru tine, nu pentru el, omul matur pentru durerea lui; bătrînul și pentru bucuriile sale.

Se pare că oamenii văzuți de sus în jos sînt altfel. Și altfel oamenii văzuți de jos în sus. Deci, oricari ar fi ei, vezi-î față 'n față.

*

E ciudată pretenția unora de a-ți impune și bătădăria lor: ei vin la tine anume pentru a o lăsa acolo, ca o povoaară grea din spate.

Steagul cel mai scump nu e și cel mai frumos.

*

Nu vitejii, ci cerșitorii își expun rănile.

*

Cruță-te numai atita timp cît poți fi folositor.

Zeul cel rău are totdeauna mai multe priosuri.

Sfinții au gonit pe zeii din Olimp, dar oamenii i-au silit să rămîie în locurile acelor pe cari-i gonise.

Lumea înțelege pe fiecare cum îi e interesul să-l înțeleagă. Cei mai mulți dintre cei rău înțeleși se învoiesc la aceasta.

Hercule nu lua măciuca din colț și pielea de leu cînd îl mincau puricii.

A se purica nu înseamnă a merge la vînat.

Cea mai mare mîndrie a omului poate fi aceea că el are dreptul de a se simți colaboratorul de flece clipă al marilor puteri ascunse.

Cine dă boala altuia, nu scapă de dînsa. Un sfat pentru clevetitori.

Bacă vezi muntele aproape, nu înseamnă că
te și poți sui pe el.

*

E al tău numai ce poți stăpîni. Altfel stăpî-
nirea o va avea altul supt numele tău.

*

Oamenii au grija morților fiindcă socot că și
morții au grija lor.

*

Lumea se prefacă de mintea ta în gînd, pre-
cum florile se prefacă de trupul minunat al al-
binei în miere.

*

Unele suflete care se apără de intimitate dau,
cînd sînt cunoscute, tot atîtea flori cîte urzica
și tot atîta miere cîtă viesparul.

*

Crengile copacului au fost făcute numai pen-
tru paserile cerului, și decî să nu se mire
ursul cînd ele se sfarîmă și-l lasă să cadă.

*

Cade cine n'a știut pînă unde poate să se
suie sau pe ce se cuvine să se razime.

*

Totdeauna e prea scump plătit lucrul pe care
l-ai fi putut face și singur.

*

Îndată după fapta rea ce a fost pregătită,
vinovatul n'are părere de rău, ci un simț de
ușurare.

*

Specialist înseamnă un om care pe încetul
ajunge a uita că mai sînt pe lume și alte lu-
cruri decît acelea pe care crede că le știe el.

*

Unii oameni îți cer să-ți dovedești puterea
de iubire cu acei cari n'o merită.

*

Lucrul tău să fie ca slujba în biserică, fără
alte gînduri și fără alte cuvinte.

*

Diamantul scînteie și cînd îl fărîmî supt
picior.

*

Piatra luminii celei mai mari zace întăi în
fundul pămîntului unde niciodată n'o atinge
o rază.

*

Floarea, îngrijită în grădină, trebuie smulsă
de pe holde. Fiecare la rostul său !

*

Inspirat e acela care a izbutit să rămîie sin-
gur cu gîndul, cu simțirea sa, care-i spun
decî tot.

*

Nu te plinge că nu ți s'a dat ce poți lua,
intinzînd numai mina.

*

Un om supărat așteaptă totdeauna ceva din
parte-ți: vezi dacă nu i-l poți da.

*

E așa de ușor să tai păcatul tăind capul!

*

Acea ocupație este rea, care ajunge a-ți in-
chide vederea asupra vieții.

*

Cea mai mare durere pentru dușmanul tău e
să vadă că a fost învins fără ca tu să te fi
luptat cu dînsul.

*

Un noroc prea mare e ca soarele secetei.

*

Se înțelege ca un bătrîn să voiască a fi tinăr,
căci știe ce e tinereța. Dar un tinăr care
vrea să fie bătrîn?!

*

Trei cuvinte pe părete au stricat ospățul lui
Sardanapal.

*

Orice se află în sufletul omenesc poate găsi
o întrebuintare bună. Păcat că tehnica e aici
abia la începutul ei!

*

Să nu te miri de bogăția ce iese din hambarele aceluși care a strîns multă vreme.

*

Unora sfinții li-aș lăsat viața lor, altora chipurile lor văpsite pe lemn și îmbrăcate cu aur și argint.

*

Cel ce-ți propune să te ajute împotriva altuia are de împlinit răzbunarea lui, pentru care te-ar jertfi și pe tine.

*

Unii oameni știu vorbi așa ca și cum s'ar îmbrăca în ei mustrarea de cuget a tuturor.

*

Oratorul începe din acea clipă cînd vorbitorul nu se mai ascultă pe sine.

*

Unii se descriu pe ei batjocorindu-te pe tine și se miră cum nu te superi.

*

Cu cit vei vorbi mai mult de altul, cu atîta vei ajunge mai răpede și mai sigur robul lui.

*

Dă-î trupului ce vreaî, dar sufletul nu.

*

Sună mai multe trîmbiți în tabăra învinsă.

*

Luna n'a răsărit ca să vadă dragostea ta.

*

E mai sățioasă pinea ta decît pinea străină,
și cea mai sățioasă e pinea ta cînd o împarți
cu alții.

*

Cată și vezi întăiu cum trăiește filosoful și
dacă înțelepciunea lui o întrebuintează și acasă.
Pe urmă, ascultă-l.

*

Orice om cuminte vorbește în numele lui
Dumnezeu.

*

Cînd vei fi invins cu armele tale, lasă-le ace-
lui care te-a invins.

*

O țară, — sînt oamenii dintr'însa.

*

Banul pentru traiu, nu traiul pentru bani!

*

Banul de furat își spune stăpinul.

*

Banul trebuie să meargă de la un om la al-
tul ca să spuie cit aŭ muncit.

*

Singurătatea e rea numai pentru aceia că-
ror ea li aduce glasuri de muștrare, pe care
le înlătură numai zgomotul.

Ciți sint aceia cari și-ar recunoaște toată viața?

*

Trăită din nou, viața ni-ar fi mai cuminte poate, însă de sigur mult mai tristă.

*

Meșteșugul șarlatanului e să-ți vorbească de alt lucru, până n'ai înțeles bine cel d'intăiu.

*

Încrederea nu se pierde decît odată.

*

Unora li place să fie înșelați prin făgăduieli ce nu se pot îndeplini, fiindcă e mai plăcut să aibă ca motiv de neîndeplinire un om decît nevoia lucrurilor nestrămutată.

*

Omul cinstit spune totdeauna de ce s'a schimbat, cellalt tăgăduiește orice schimbare.

*

La ce i-ar folosi vulturului o coadă ca a păunului?

*

E bună numai pacea care s'a luptat și care e în stare să se lupte!

*

N'a fost un om cuminte acela care a împărțit viața omului în triste zile de lucru și vesele zile de serbătoare, fără lucru.

*

Orice gînd care privește pe oameni, e pentru
orice oameni.

*

A infrîna nu înseamnă a opri în loc.

*

Pe scări de ipoteze pătrunzi la adevăr.

*

E firesc ca un prost să ridă de tine pentru
că nu sameni cu el.

*

Cum a putut vre-o dată suferința omenească
să fie o petrecere pentru alți oameni?

*

Singe rece nu înseamnă inimă rece.

*

Cetitorul să zică la mîntuirea cărții tale, nu :
am cetit o carte, ci : am cunoscut un om.

*

Cărțile cetite numai odată sînt ca acei cu-
noscuți cărora nu li întorcî visita.

*

Niciodată oamenii mari n'aŭ înțeles să fie
mai mari decît ceilalți.

*

La răspundere nu se poate trimete, ca la lu-
cru, orice slugoiu.

*

Considerația lumii întregi nu-ți poate înlocui
considerația ta însăși pe care ai fi pierdut-o.

*

A aștepta și a te pregăti nu e a pîndi. Nu-
mai fricoși pîdesc.

*

Ceasurile goale vin după cele încărcate de
daruri. Tu fii treaz la trecerea tuturor, și
alege.

*

Nu toți oamenii cari mor, au avut o viață.

*

Timpul gol de fapte e lung cînd îl trăiești și
scurt cînd îți aduci aminte de dinsul.

*

Pămîntul dă înapoi sau mai mult sau mai
puțin, niciodată cît i-ai dat.

*

Fă în munca ta ca plugarul: unde trece
brazda lui, găsesc hrană și paserile flămînde
ale cerului.

*

Prietenia robului e lingușirea.

*

Unii dăruiesc cu gînd că împrumută, iar
alții împrumută crezînd că au dăruit.

*

Se poate întâmpla să predați mai ușor ceia
ce abia știți decît ceia ce știți prea bine.

*

Tipărit nu înseamnă cetit, și cetit nu în-
seamnă lăudat.

*

Este o falșă precocitate pe care o aduce do-
rința de a se scoate la iveală. Dă-ți peste labe,
și tînrul își va aștepta maturitatea cea ade-
vărată.

*

Mulți oameni sînt foarte mulțămîți de faptul
că au izbutit să știe toată lumea că sînt niște
proști. Ei numesc aceasta: faimă și glorie.

*

Fiecare pune cîștigul în sama vredniciei lui,
iar pagubă în sama norocului.

*

Prin blăstămul secetei pămîntul amintește
oamenilor că nu e făcut pentru dinșii.

*

Lucrurile au între dinsele miî de legături și
potriviri tainice pe care nicîc poezie nu le
poate descoperi în întregime și nicîc știința
nu le poate lămuri cu totul.

*

Natura-ți dă zilnic exemplul de a trăi.

*

Banul trebuie ținut în friu: altfel semnul bogăției ajunge a stăpini bogăția.

*

Cei mai mulți sînt gata să arunce mai bine prisosul lor pe cele mai nebune cheltuieli decît să-l întrebuițeze pentru milă. Pare că miluind ar recunoaște sărăcia și nedreptatea!

*

Dacă ți-e urît, datoria ta e să ieși înaintea celui d'întăiu om care muncește peste puterile lui, și să-l ajuți.

*

Adevărul folosește din multe polemici cam tot atîta cit s'ar săpa o groapă cînd se bat cu săpile cei doi cari trebuie să lucreze la dînsa.

*

Un șchiop și c'un orb nu fac nici cit un om întreg.

*

Nu față de toți îți e îngăduit să fii recunoscător în același fel.

*

Orice om cinstit care ți-a făcut bine e mai bucuros să fii om de ispravă nerecunoscător decît o canalie care vine să-și plătească datoria.

*

Fiecare suferă cit simte, și mai ales cit înțelege.

*

Mindria unora nu e decît strălucitul monument funebru pe care și l-au ridicat asupra sufletului mort de mult.

*

Este o corectitudine a viciului și o incorectitudine a virtuții.

*

Mulți oameni cu suflet puțin sînt jigniți dacă alții vădesc imbielșugarea sufletului lor.

*

Pentru liniștea sufletelor atîtor oameni, păcătuiește și tu de cîteva ori: Nu 'i fi vrînd să-i omori!

*

Simțirea de desgust care împiedecă de a păcătui samănă cu scirba ce ar simți-o cineva avînd să ridice un diamant din băligar.

*

Orice se razimă pe cugetarea singură are mai puțin merit moral decît cea ce pornește de la simțirea cea mai umilă.

*

Molipsirea sufletească se face numai între sufletele de același fel.

*

Unii nu pot mesteca, și vreaî să muște!

*

Mulți istorici ai literaturii privesc literatura ca o sală de clasă în care ei țin catalogul.

*

De ce educatorii cari trag de păr și de urechi
n'ar trage și de nas sau de limbă?

*

Ce recunoscători îți sint unii oameni că ești
de altă părere decît a lor și că pot discuta!

*

Săgeata adevărului se înfige în tine, min-
ciuna ce ți s'a aruncat cade în noroiu la pi-
cioarele tale.

*

Cineva care nu te-a văzut decît mincind, e
în stare să spuie că nu faci nimic în viața ta
decît că măninci. Așa acel care cunoaște nu-
mai o parte din opera ta, asigură cu jurămint
că nu poți fi și altul.

*

Cel mai desăvirșit cavaler e acela care luptă
și împotriva nedreptății pe care s'a întimplat
a o săvirși el.

*

Pentru mumia Faraonilor s'a făcut pirami-
dele; dar ele nu se clintesc din loc fiindcă nu
mai este mumia în centru.

*

Pretenția multora de a face o alegere într'o
operă literară organică, se asemănă cu aceia
ce ți s'ar face de a hotări dacă vrei să-ți păș-
trezi nasul sau urechile, mina dreaptă sau
mîna stîngă.

*

Poate că nimeni să n'aibă nevoie de tot scrisul tău, dar fiecareia-i trebuie altă parte din el.

*

Moștenirea singură nu poate ținea în picioare o aristocrație.

*

Democrat înseamnă cineva care vrea să se înalțe poporul pe umerii săi, nu cineva care vrea să se înalțe el pe umerii poporului.

*

Poți critica la altul defectele tale fiindcă pe acelea le cunoști mai bine.

*

Ispititor nu înseamnă totdeauna frumos.

*

Lumea primește de obicei părerea acelor puțini cari se arată gata a primi răspunderea, chiar dacă nu sînt în stare s'o poarte.

*

Numai lucrurile minții nu se pot face două de-odată.

*

Obraznicul desfășură steagul omului de geniu, și de scîrbă nu i-l iea nimeni din mină.

*

Un sfîrșit bun e mai rar decît începutul cel bun.

*

Tu începe totdeauna ceva: o să se aleagă
într'un chip din lucrul tău, cu ajutorul su-
biectului!

*

Ciobanii amorezați păzesc de două ori mai
bine oile; dar cei învrăjbiți le risipesc.

*

Iarna crede că a câștigat o mare biruință
când a stricat o zi de primăvară.

*

Zăpada de Mart e un bătrîn pe care vîntul
sol l-a adus din greșală în odaia de flori a
primăverii copile.

*

Zăpada se face noroiu, dar din noroiu nu se
mai face zăpadă decît după ce apele lui s'au
urcat la ceruri.

*

Iarna aduce une ori florile ei de zăpadă ca
să lupte cu florile de cîmp ale primăverii.

*

Dacă vei da odată mai mult decît ți se cere,
nu ți se va mai primi niciodată tocmai cît
datorești.

*

Elefantul nu e fiară pentru că strivește la
fiecare pas cîteva furnici.

*

Puricii se vor fi mindrind că elefantul nu e
în stare a-î culege cu coșcogeamite proboscidă.

*

Cînd n'a' în adevăr nici-o însușire, ci numai
o situație, lingușitorul e numai decît de nevoie.

*

Nici-o formă nu poate crea și înlocui pe oa-
menii.

*

Ciudat lucru și acesta că în timpurile no-
stre sînt oameni cari se pricep singuri în
artă: adecă în meșteșug și în frumuseță!

La Grecii cei vechi arta era doar avere a
neamului întreg!

*

Cel mai bun sfat e acela pe care-l urmează
și cine ți-l dă.

*

Cugetător înseamnă acela care cugetă lucruri
nouă; înțelept acela care cugetă lucruri cu-
minți.

*

Ispita te așteaptă unde n'o bănuiești: ea va
fi așteptînd și sufletele în drumul lor de la
pămînt la Iad.

*

Crezi că vine de sus gîndul pe care nu-l simți
cum a venit.

*

Iertarea celor mai mulți se află dincolo de
ghiarele lor.

*

Nu poți iubi pe Dumnezeu, oălugăre, urind lumea pe care a făcut-o el și o ține.

*

Mai bine rău cu toți decit bun cu toți!

*

E o milostenie care nu se poate chema decit complicitate cu destrăbălarea.

*

Nu hrăni cîinele de pripas, ci fă-l să se întoarcă acasă la dînsul.

*

Nenorocire înseamnă adesea nevrednicie.

*

Cei mai mulți nenorociți n'aũ vrut să fie fericiți.

*

În nenorocire, de la unul să nu cei niciodată ajutor: de la cel ce te-a nenorocit.

*

E o îmbrăcăminte care îmbracă, și alta... care și desbracă.

*

Și spinzuratul stă mai presus de cealaltă oamenî.

*

Mulți înțeleg un Dumnezeu cu domiciliu și cu oare de primire, ba chiar un Dumnezeu cu țarif!

•

Puterile care se schimbă trebuie să se încerce din nou.

*

Din cîmpurile udate cu sînge nu cresc numai buruienile ce se văd, ci și laurii veșnici, pe cari-i știu toți, deși nu i-a văzut nimeni.

*

Sint și cununii de lanțuri și lanțuri de flori.

*

Ciți n'ar fi nenorociți și n'ar peri de foame dacă oamenii n'ar face păcate!

*

Nu orice se poate împrumuta. Poți să mes-teci cu dinții altuia, dar nu poți mistui decit cu stomahul tău.

*

Munca plătește, norocul face pomană.

*

Mulți iubesc numai iubirea pe care alții o au pentru ei.

*

Rodul necules îl mănincă ciiorile.

*

Vai de capul dușmanului pe care nu-l pri-mești ca prieten și nioi nu-l recunoști ca dușmân!

*

Atăcîndu-te, duşmanul îţi zicea: «sînt rău»!
Tu zi-i: «să-ţi fie de bine»!

*

Acel ce-şi părăseşte ţara pentru una mai
înnaintată samănă cu omul care şi-ar alege
altă mamă printre femeile mai chipoase.

*

Să ceî, din umanitate saŭ pentru motiv de
progres, ca omul să facă ceia ce nu-î dă mîna
a face, e ca şi cum n'ai fi cerut nimic.

*

Trebuie să faci atita lucru măcar: să stai
acolo unde s'ar fi căzut să munceşti tu şi unde
ai norocul că alţii muncesc pentru tine.

*

Cum pot fi oamenii lăsători în natura pre-
cisă?

*

E harnic, nu oricine lucrează, ci acel care
lucrează cu plăcere, care nu poate fără lucru.

*

Oamenii bogaţi se joacă de-a viaţa.

*

Lumiî nu-î pasă ce crezi tu, ci numai ce-ai
descoperit tu şi pcate să-î folosească ei.

*

Sint scriitorii cari cad toropiți, innăbușiți,
de laude.

*

Să te întrebî ce ai greșit în ziua cînd vei
vedea că nu mai ai dușmani.

*

Fă întăiū datoria ta și apoi datoria celor ce
nu și-au făcut-o.

*

Copiii sint muguriū unei generații nouă.

*

Natura a dat pe lingă somnul noptii, somnul
iernii. Ceii mai mulți oameni au scăpat de
dinsul.

*

Prin iarnă natura încearcă pe cine poate
trăi, și se curăță.

*

Natura nu e curată, e pură.

*

Fierea ta face amară lumea, dar numai pen-
tru tine.

*

Viața fiind un dar, nu-l da îndărăt decît cu
toată cuviința și cu o deplină recunoștință.

*

Uriășul e în țara piticilor neapărat un duș-
man public.

*

Fiindcă sluga ciocoiului e mai obraznic decât ciocoiul însuși, e firesc lucru să-l iei uneori drept stăpînul său.

*

Mulți nu dau milostenia decât în mina Plăcerii.

*

Între tine și adevărul pe care l-ai descoperit, nu e nicio legătură.

*

Mina prea grea pedepsește dintr'o dată un vinovat și o sută de nevinovați.

*

A pedepsi trebuie să însemne totdeauna a îndrepta. A suprima nu e a pedepsi.

*

Unii oameni răi ău o singură mustrare de cuget: aceia că n'ău făcut în destul de bine fapta lor rea.

*

Mustrare de cuget; dar cînd nu-î cuget?

*

A cugeta înseamnă a cugeta *mai departe*.

*

Cere fiecăruia ce nu poți face tu și ce-ți poate da el.

*

Poți scrie o carte pentru subiect, pentru tine și — casul cel mai rar — pentru cetitorii.

*

Să nu spuî în povestirea ta tot ce ştii şi
mai ales ce nu ştii.

*

Cît trăieşte omul, nu-l poţi hotări ce este:
numai cînd ai şi punctul de oprire şi orice
putinţă de răstălmăcire prin fapte nouă e in-
chisă, atunci el vine dela sine înaintea ta
cum va fi totdeauna.

*

Pentru odihna ta să laşi în fiecare zi până
la moarte tot ziua de minî.

*

Unii îşi iubesc ţara văzînd-o totdeauna de
departe.

*

Neruşinatul nu simte nimic nici atunci cînd
altora li e ruşine că-l mai vîd.

*

Nu opri pe prost, pe rău în calea lor, atîta
timp cît nenorociri pentru alţii nu pot pleca
de la dînsii: altfel, ai opri mersul dreptăţii.

*

Crezîndu-te că eşti mai mult decît eşti, nu
vei înainta niciodată spre ceia ce-ţi inchipuî
că eşti.

*

În gunoîul muncii tale vor ciuguli păsări şi
vor scurma porci. Zi-li critici şi lasă-î în pace!

*

Un singur nevinovat pironit pe dinsa a făcut, pentru toate timpurile și toate neamurile, sfântă crucea hoților.

*

Munca pentru muncă nu obosește, ci munca pentru stăpîn și munca pentru termin.

*

Plătim chiria vieții prin suferință.

*

Zgomotoșii să se gîndească la socoteala care face că lumile se cîrmuiesc fără zgomot.

*

Strămoșul tău e acela cu care sameni. Dacă ești cuminte, te coborî din Socrat și dacă ești viteaz, din Alexandru Machedon.

*

Vicleanul e copilul din florî al Satanei.

*

Sînt atîția oameni simțitori cari nu pot vedea durerea prietenului, și alții, și mai simțitori, cari nu-î pot vedea nici bucuria!

*

A da oamenilor gînduri mai proaste decît ale lor, e o mare neobrăzare!

*

Cînd hoțul strigă: ajutor, să alergî ca să-î scapi victima!

*

Să nu scoți la drumul mare pe acei cari s'aũ dus la pădure ca să se rătăcească.

*

Învoiala cea mai rea e aceia de care amindurora li pare rău tot odată.

*

Un prooroc mincinos e mai des decit un mincinos prooroc.

*

Într'un războiũ cum se cade, trebuie să și fugă cineva.

*

De multe ori cutezanța nu e decit o fugă înainte.

*

Odată ce oamenii aũ așezat un lucru saũ un om într'o formulă, se cred scutiți de a mai cugeta asupra lui.

*

Ce puțini oameni înțeleg că, închinind ființa lor uneia mai mară decit dinsa, ei nu fac ca omenirea să piardă nimic și ciștigă și ei cea mai mare slavă la care ar putea rivni!

*

Un slăbănog îndatoritor va avea mai mulți prieteni decit puternicul care nu deschide casă de ajutor pentru nimeni.

*

În țara unde combaterea înseamnă batjocura,

frește că adesiunea nu poate fi decît lingușire.

*

Ce tristă e o societate organizată astfel, încît la cele mai mari bucurii și dureri ale tale să trebuiască să te învîrți, nu între prieteni, ci între străini și vînzători!

*

Cum să nu fie dator omul la orice jertfă pentru copiii săi cînd altor speciî natura li cere jertfa ființii lor în clipa cînd ea se intrupează în urmași?

*

Rob e acel ce lucrează fără măsură, fără țintă și fără mulțămire.

*

Prisosul activității unora vine din aceia că nu fac tocmai ce ar fi datorî să facă.

*

Cît egoism a trebuit Grecilor vechi pentru ca, privind uriașul cer cu stele tainice, să poată crea Olimpul zeilor cu chipuri și fapte omenestî!

*

Sînt și cugetări pe care oamenii cari n'au cugetat le scriu pentru acei ce nu pot cugeta.

*

Cu cît te gătești mai mult, cu atîta arăți că-ți lipsește mai mult pentru a fi ca aceia cari nu se gătesc.

*

Sint oameni rușinoși la *gîndul* păcatului și alții rușinoși la *amintirea* lui.

*

Vicleanul nu ține decît să nu i se descopere minciuna atita vreme cit el are interes ca ea să fie privită drept adevăr.

*

Nu te răzima pe ce nu știi, fiindcă vei cădea mai rău decît dacă ai fi căzut singur.

*

Recunoștința impudică nu e o adevărată recunoștință.

*

În orice știință este o parte *numai* pentru învățați: ea nu e însă nici cea mai folositoare, nici cea mai înaltă.

*

Singura mărturisire care încheie orice discuție, e a naturii.

*

Lucruri mai presus de natură se zic acelea ce stau în afară de partea naturii pe care oamenii au ajuns a o cunoaște și înțelege.

*

Cel mai mare om e acela la care această însușire se bagă de samă mai puțin și mai târziu.

*

Între păcătoșii cari nu se mai pot îndrepta, e împărat cel ce a păcătuit mai mult.

*

Nu e roditor numai norul care plouă pe cîmpurile tale.

*

Ca să fii sigur că ai înțeles un lucru, trebuie să-l spui și trebuie să vezi dacă l-au înțeles alții și *cum* l-au înțeles.

*

Luna nu vine la fântină ca să bea apă.

*

Copacul sterp să nu stea în marginea drumului, unde trec călătorii însetați.

*

Orice scriitor dă mai mult cînd i se cere. E nevrednic acela care nu dă decît cît i se cere.

*

Ura celor mai mulți așteaptă ca unul să-i zică pe nume.

*

Acela are la război mulți prieteni care rămîne în coadă.

*

Mulți sînt măreți ca să se mîngie că nu pot fi mari. Și încă mai mulți sînt blînzi fiindcă nu pot fi buni!

*

Cele mai multe socoteli uită timpul, care aduce pe aripile lui dreptatea.

*

Unii se căznesc a iubi în tine iubirea ta pentru ei.

*

Mulți oameni stau în situațiile lor ca Țiganul în trăsură.

*

Cea mai bună situație e cea pe care o ai față de tine.

*

Urișul nu e mare: e monstruos.

*

Dacă mergi îndată după deschizătorul de cale, n'ai voie să te plingă că drumul e greu: n'ai știut să aștepți.

*

Omul de geniu lucrează pentru omul de talent, iar omul de talent pentru compilator.

*

E un om mare acela care poate fi tot așa cu oricine.

*

Situațiile sînt cîrja mediocrităților. Omului mare i se dau une ori, dar nu umblă cu dinsele.

*

Arma prostului caută arma, nu carnea.

*

Cine bate la ușă? Pune masca!

*

Lumea crede mai viteaz pe actorul care joacă bine pe Napoleon I-iu decit pe umilul ostaş ce cade luptind.

*

Ce dai mai mult decit formele, nu e privit ca un prisos, ci ca un abus.

*

Cuvintul e un trădător, care ascultă la uşa ideilor şi spune ce-î vine la socoteală.

*

Fără inteligenţă e cineva prada altora; cu oarecare inteligenţă el vede in alţii numai prada sa.

*

Nu-ţi compara purtarea cu felul cum alţii îşi fac datoria, ci cu întregimea datoriei tale.

*

Ce face gândacul pământului? Stă şi judecă între Dumnezeu şi Dracul. La dreptul vorbind, zice el scuturindu-şi coarnele, nici unul, nici altul n'are dreptate.

*

Dacă faci abstracţie de scop, luptătorii sint totdeauna momii caraghioase.

*

Cea mai desăvîrşită nepărtenire o ai, cred unii, cînd urăşti pe amîndoi cei ce se luptă.

*

Dacă viespea e veninoasă, nu urmează că
musca e folositoare.

*

Cine nici nu face mierea, nici n'o poate
mînca, înșiră teorii asupra ei, scărpinîndu-și
botul cu piciorușele.

*

Și muștile iubesc mierea, o diletanți, dar
n'o pot face!

*

Cea mai nenorocită bestie trebuie să fie ci-
nele care turbă după ce i-aș căzut dinții.

*

Sînt iertări care biciuiesc în față.

*

Criticul e une ori un grădinar care se îngri-
jește ca arborii să nu crească prea sus.

*

Cine se bucură de lovitura ce ai primit e cu
atît mai pre jos decît acel care a dat-o, cu cit
i-a lipsit curajul.

*

Ca să-ți dea dreptate, lumea-ți cere un sin-
gur lucru: Să n'o ai.

*

Lumea nu face nici o deosebire între omul
mare și între obraznicul care se poartă ca un
om mare; ea-i urăște pe amîndoi pentru același
motiv și alege pe netrebnicul sclivisit.

*

Într'o casă te primesc oaspeții și te petrec
faptele tale.

*

Cine te batjocurește vrea să-ți împrumute
măcar astfel păcatele lui.

*

Mai cu greu se poate spune pe scurt min-
ciuna decît adevărul.

*

Cine e bun cu păcatele unui om nu poate să
fie și cu însușirile lui.

*

Ascunde-te de acela căruia i-ai făcut bine,
ca să nu-l jignești. Fii sigur că n'o să te caute.

*

Multe poate face alianța prostului cu min-
cinosul.

*

E și mai lesne a-ți cultiva sufletul decît re-
putația.

*

Multe batjocuri ale nemernicilor îți sună la
ureche, cînd ești sus, ca un imn.

*

Tălharii cei mari și mulți nu iese decît în
drumul bogatului; cînd îi întâlnești, sorii-
toarele, să fii sigur că ai avere.

*

Sint oameni cari aŭ cite un suflet pentru
orice amator.

*

Vai de acela care poate vorbi de josnicia lui
fără a se injosi !

*

O carte nu-ți place: ea e rea, sau tu ești rău.

*

Cea mai mare greșeală a unui guvern e să
creadă că se poate folosi de mișcarea ince-
pută împotriva lui, — și totuși o fac toate gu-
vernele.

*

E o mare nebunie să lași a pătrunde urle-
tele lumii de afară în cămăruța în care con-
știința ta curată ține liniște.

*

Dacă poți merge la ținta ta pe alt drum de-
cît acela unde sint cini răi, fă-o. Dacă nu însă,
ucide cini !

*

Mărinimia e cea mai mare virtute cînd nu e
cel mai bun calcul.

*

Ce-î mai frumos pe lume, a întreat cineva:
dăunăzi? Jertfa de sine.

*

Poți face din moartea ta un arc de triumf
cătrec nemurire.

*

Crezi în nemurirea sufletului tău, fiindcă vrei să trăiești; alții cred și ei, ca să nu trebuiască a te plinge.

*

Numai cine te iubește mult și cine te urăște mult, îți vede păcatele.

*

A recunoaște o mărire nu înseamnă a o crea, precum a nu o recunoaște nu înseamnă a o desființa.

*

La capătul cunoștinții omenești așteaptă resignarea moartă și superstiția vie: nu e de mirare că oamenii o aleg pe aceasta din urmă.

*

E mai înțelept asupra vieții nu acela care a trăit-o mai mult, ci acela care s'a uitat mai mult cum o trăiește.

*

Școala îți dă une ori temelia casei și une ori numai învățătura cum nu se clădește o temelie.

*

Pentru oameni are însemnătate fapta ce ai făcut, pentru tine ajunge hotărîrea ce ai luat-o.

*

Închipuirea despre primejdie o are și fricosul și viteazul cel adevărat: dar fricosul se oprește la dinsa, pe cînd cellalt merge pînă la hotărîre.

*

Să te doară de părerea altuia numai cînd e-a înțeles și a descoperit în tine un rău pe care tu nu-l știai și nu te hotărăseși să-l îndrepti.

*

Făcătorul de pace nu poate fi niciodată pașnic.

*

În sufletul oamenilor se luptă un veșnic instinct al dreptății cu veșnicul interes al nedreptății.

*

Sînt unii scriitori cari scriu spre a-și lămurii gîndul și alții cari încep după ce și l-au lămurit.

*

Cînd nu trăiești, e ușor să n'ai păcate.

*

Cei mai mulți trăiesc zile, puțini trăiesc viață.

*

E trist numai cînd și un suflet se stinge în trupul care moare.

*

Moartea e o apă neagră care nu se varsă nicăiri.

*

Mulți cred că pot iubi omenirea fără să iubească un singur om dintr'însa.

*

Grija morții,—în ceasul morții, când nu mai
e grija cea mare a vieții!

*

Nu te încrede în iubirile al căror motiv ești
indemnat să-l cauți.

*

Cine scrie pentru puțini, scrie numai pentru
acea; cine scrie pentru sine, scrie pentru toți

*

Scrie cu sufletul tău și recetește cu sufletul
altora.

*

Vine o vreme când scriitorul poate fi înlocuit
de rutina condeiului său.

*

Atacurile te dor numai atunci când ele pot
rupe consistența sufletului tău, precum cuțitul
rupe consistența trupului.

*

Ce-ți pasă când faci un lucru bun, că altul,
în loc să facă și el așa, te vorbește de rău?

*

Inspirația vine din acea parte a sufletului
tău pe care ți-ai înălțat-o de-asupra vieții.

*

Crezi ce vrei, faci ce poți.

*

Un om cu noroc se zice unul numai cu noroc.

*

Unora li-î milă de durere, altora de a face durere.

*

Jucăria tinerilor pregătește fapte, a bătrînilor le înlocuiește.

*

De fapt, ceia ce trebuie să spun mai mult oamenilor sînt lucrurile care se înțeleg de la sine.

*

În copilul tău ți-e dat să adaugi ce a lipsit copilăriei tale.

*

În întunerecul științei ca și 'n întunerecul stelelor oamenii pot aprinde numai lumină pe care tot ei le pot stinge.

*

Colaborator la o prostie e și acel care ride de dînsa.

*

Unii oameni se îngroapă în fericirea lor.

*

Un fapt e numai atunci istoric cînd niciuna din rădăcinile lui nu mai atinge prezentul.

*

Fiecine are cit poate stăpîni.

*

Sînt greșeli pe același drum, care rătăcesc, și al ele, cînd pe un drum. cînd pe altul, care obolesc numai, ținînd pe loc.

*

Învățat se chiamă un om care e bucuros să tot învețe.

*

Încă te-ar ierta cine va că ești mai deștept decît dînsul, dar oă ești mai cuviincios, nicî-odată.

*

Invidia încearcă să distrugă, acolo unde-i e iertat să caute a întrece.

*

Nicîodată cineva nu e trădător fără pedeapsă față de principiul situației sale.

*

E o înțelepciune de cuvinte care scutește pe oameni de a gîndi la înțelepciune.

*

Obositul crede totdeauna că a fost și o cale mai bună, iar călătorul vesel afirmă că a mers totdeauna pe drumul adevărat.

*

Drumețul pățit e acela care nu se teme pînă n'a văzut, și nu se bucură pînă n'a ajuns.

*

Unii cred că micșorează pe cineva dacă-și fac ochii mici cînd se uită la dînsul său că pot clătina dreptatea dacă dau din umeri.

*

Gospodina crede că de aceia curge riul ca să aibă ea unde-și spăla cămășile.

*

Păcatele pe care nu vrei să le vezi poți zice că nici nu există pentru tine.

*

Unii n'aū în adevăr alt mijloc de apărare decît minciuna.

*

Și interesul are valorile sale, dar acelea sînt ca banul care nu umblă.

*

Mulți din dușmanii tăi vor căuta să stîrnească desprețul tău pentru a sta apoi la adăpostul lui. Nu li-l da acestora !

*

Cu aceeași minciună nu poți pescui de două ori aceeași încredere.

*

Mulți își infășură păcatele cu mărinimia darurilor și lumea se închină la ele ; e ca și cum credincioșii ar săruta o icoană a dracului, fiindcă e îmbrăcată cu argintul icoanelor de sfinți.

*

Sînt «cugetări» care alcătuiesc o carte și altele care zugrăvesc un caracter.

*

Capul minții e măsura și inima ei, cuviința.

*

Răutatea mestecă pe dușman și se mistuie tot pe dînsa.

*

Să stăm de vorbă, zice nebunul celui cuminte.
Dar cine-ar fi oare să schimbe banii lui cei
buni cu bani de plumb?

*

Cea mai mare cruzime e să strici nebunului
mindria nebuniei sale și prostului bucuria
prostiei sale.

*

Original se chiamă un om care e altfel decît
ceilalți, dar n'ar dori de loc ca lumea să se
îea după dînsul, căci atunci n'ar mai fi original,
și n'ar putea fi nici altceva.

*

Mulți oameni cum se cade se îndărătnicesc
să rușineze pe un nerușinat, să gonească pe
prost din cămăruța caldă a prostiei și să așeze
pe nebun în jețul înțelepciunii.

*

Cînd este vre-un haos, caută un zăpăcit,
fiindcă un om cuminte ar nebuni.

*

Ce-ți pasă de otrava ce-ți întind dușmanii,
cînd din conștiința ta curge limpede izvorul
cel veșnic?

*

Clevetirea e ca fumul care-și innegrește co-
șul și nu poate păta albastrul cerului pe care
cearcă să-l învăluie.

*

Amestecă-te însuși în vorbă numai atunci
cînd răspunsul nu se află în chiar scrisele duș-
manului.

*

Unguriî aŭ grandomania națională ; Romîniî,
— cea personală. Una face un popor antisocia-
bil față de alte popoare ; cealaltă pe indiviziî
aceluiășî popor antisociabilî uniî față de cei-
lalțiî.

*

Așa sint lucrurile astăzi că nu poate trăi
un om bun fără mulți oameni răi cari să-l
apere.

*

Pisica ordinară a zis cu indignare privind
leul : «Ce cotoiŭ grandoman !».

*

Cînd întîmpini neconsecvențe la un scriitor,
tot e mai bine să-l întrebî pe dînsul.

*

Cum să nu se închine banului bogatul căruia
lumea i se închină pentru bani ?

*

În cele mai multe polemici se discută numai
intențiile.

*

Aurul unui singur adevărat scriitor ajunge
să poleiască o școală întregă : puținî pot face
deosebirea între aurul de de-asupra și cel de
'năuntru.

*

Cînd veï vedea un om pe care nu-l urăște nimeni, întreabă-te ce mișeli a făcut pentru aceasta.

*

Unii ar lăuda și pe *independentul* care bate pe tată-său și pe maică-sa.

*

Orice faptă e a omului care a făcut-o, dar și a momentului în care a putut-o face.

*

O situație dă totdeauna mai multe păcate decît virtuți.

*

Nu discuta evidența nici dacă lumea toată n'ar înțelege-o; lasă-î s'o descopere pe calea tăgăduirii lor.

*

Nu e vorba de : cît timp ai născut o carte, ci de : cît timp ai purtat-c.

*

Metafisica e o scară care nu se razimă pe pămînt și vrea să întreacă cerul.

*

Vremea noastră a făcut din dreptate un suveran constituțional, care «domnește, dar nu cîrmuiește».

*

În anumite chestii dai lămuriri tocmai acelor care n'au nevoie de dinsele.

*

E vrednic de luare aminte că omul nu pomeniște că e om decît pentru a-și îndreptăți păcatele.

*

Cele mai multe adevăruri sînt *găti e* pentru a fi date la masa cuiva. Adevărul crud îl spun numai cei mai proști și cei mai mari dintre oameni.

*

Ce-ți pasă că în fund cutare-ți frămintă o caricatură din tina în care el e plămădit?

*

Totdeauna batjocorește mai tare acela care batjocorește pentru altul: pentru a-și merita simbria, el se silește să te poată uri.

*

Vitejia multor oameni e ca a lupului, un cine care e silit a-și face une ori singur stîrvul din care se hrănește.

*

Robul sufetesc nu se face liber în clipa cînd nu vrea să asculte, ci în aceia cînd pentru întăia oară face o faptă liberă.

*

Cineva te urăște totdeauna după mărimea păcatului ce i l-ai descoperit.

*

Răspunsurile cele mai proaste sînt cele ce zăbovesc mai mult.

*

În orice mișcare colectivă este o idee, este adausul personal ce vine de la fiecare și mai este ceva, bun sau rău, care se coboară neprevestit și hotărăște. Aceia e *vox Dei*, glasul lui Dumnezeu.

*

Ticăloșește-te cu totul, și vei deveni neatacabil din partea oamenilor cinștiți.

*

Cel mai sigur mijloc pentru a nu ajunge pe cineva e a-l invidia: acesta te ține totdeauna pe loc.

*

Se laudă că sint impersonali de cele mai multe ori oamenii cari nu pot avea o personalitate.

*

Dacă și pe cea lume omul ar judeca pe om, raiul ar rămânea gol.

*

Înainte de a discuta un lucru cu alții, minte-l de discutat cu tine.

*

Nada se întinde vanitosului ca peștelui, nu pentru a-l hrăni, ci pentru a-l prinde.

*

La un milion de scinteî nu-ți încălzești nici degetul cel mic.

*

Dacă soarele ar fi rentabil, Evreii ar fi găsit de mult drumul la dînsul.

*

Cărbunii cei mai focoși prind cenușă mai multă.

*

Cel mai ticălos fugar e cel care pleacă din rîndurile d'întăiu.

*

Unii pot trăi cu sine înșiși fără niciun prieten, alții se simt bine între prieteni fără sine însuși. Fericirea celor d'întăiu e singura traică.

*

Din orice lucru să nu știi prea mult, căci vei fi stampilat ca pretențios; în orice faptă nu lucra prea mult, căci vei fi ponegrit ca reclamagiū.

*

Cugetător înseamnă în vremile noastre un om a căruī meserie e de a cugeta pentru alții.

*

A te simți superior înseamnă a întinde mina de ajutor celor ce se pot ridica până la tine.

*

Ce ești, te privește mai la urma urmei pe tine. Ce vrei, privește și pe alții. Ce faci, aceia poate privi pe toți.

*

Cine se dezvinovățește pentru greșelile sale, aduce măcar atita folos că recunoaște încă odată dreptatea.

*

Sînt oameni cari, dacă te vor întilni la un

capăt de trotoar cu o umbrelă în mână, se vor apuca să te judece din punctul de vedere al umbrelei și al capătului aceluia de trotoar.

*

Cînd spui cuiva «bună ziua», aceasta înseamnă că el trebuie să-ți spuie «mulțămesc». Iar nu, cîtuși de puțin, că trebuie să stai la vorbă cu dînsui dacă în adevăr ziua este bună.

*

Cu o *singură* faptă bună nu poți plăti o *singură* faptă rea pe care ai făcut-o.

*

Cînd între doi oameni e o neînțelegere, fiecare e dator să caute dacă nu cumva *el n'a înțeles*.

*

Întăiū se plivește buruiana și într'un tărziū se culege roada; buruiana s'o fi mindrind că la dinsa se gîndește lumea mai întăiū!

*

Mulți se cred cumiņți dînd sămînța rea pămîntului bun și pămîntului rău sămînța bună. Și sint de două orî nebunî!

*

Silințele nu se pot ridica decit impleticindu-se pe stejarul încrederii.

*

Dreptatea poate merge și singură; nedreptatea are nevoie de multe cirji de argumente.

*

Obrăznicia nu este altceva decît veche umilință innăcrită. Nu este obraznic care să nu fie în stare să fie umil din nou.

*

Ce sînt chefurile fiecărui în mersul mare-al lucrurilor: mai puțin decît bășicile de spumă în mersul riului iute!

*

Poți să fii și prietenește dușman cuiva, și poți să-î fii și dușmănește prieten.

*

E un om frumos, trupește saŭ sufletește, ce ce pare făcut dintr'o singură bucată. Și o operă de artă tot așa!

*

Sînt prietenî pentru nevoie, prietenî de nevoie și prietenî în afară de orice nevoie, — cei puținî!

*

Sînt săracî cari n'aŭ încercat munca; ei plîng cum rage de sete lingă izvor vaca cea proastă!

*

Sînt oamenî pe cari-î cunoștî că sînt păcătoșî innainte de a fi făcut vre-un păcat: așa de mult se vede că-l caută.

*

Dacă Dumnezeu s'ar fi mindrit că a făcut lumea, ar fi dat prin aceasta cel puțin jumătate dintr'însa dracului.

*

Dacă n'ar vrea să fie Dumnezeu, dracul ar fi
un om foarte cum se cade.

*

Societățile moderne *cruță* înainte de toate :
slăbiciunea și chiar ticăloșia aș drepturile lor.

*

Hotărârile de a fi cinstit aș totdeauna ho-
tare și soroc.

*

Tinerii visează înainte, bătrînii visează la
urmă ; la mijloc, bărbații luptă.

*

A fi exact, înseamnă a fi *ceva* înainte.

*

Sînt lacrimi care împacă durerea și altele
din care ea se hrănește.

*

Stelele cred că soarele fuge de ele.

*

De cite ori robul lingușește, de atîtea ori
înghite un blăstăm.

*

Sufletele pocite pocesc tot ce se coboară în ele.

*

Cutare te întrebă de ce nu te oprești din
calea lungă și bună pentru a cirpi pe ștren-
garul care-ți scoate limba.

*

Dracul a fost făcut negru pentru ca să nu-
mai poată fi rușine.

*

De ce să te miri că e nerușinat omul care
s'a deprins cu rușinea ?

*

Cînd afli piatra în ogor nu căuta s'o sfărîmî
nici praful ei nu-î bun de nimic.

*

De multe ori taina cea mai mare nu umblă
în mantie neagră.

*

Dacă veî și muri pentru altul, el va crede
totdeauna că i se cuvine cel puțin atîta.

*

Toate lămuririle religioase asupra morții
sînt numai cîteva flori zvirlite pe larga apă
neagră.

*

Sînt oameni pe cari-i supără în discuție ade-
vărul indiscutabil; ei samănă cu aceia cari ar
țipa împotriva luminii crude care-î împiedecă
să se bată cap în cap.

*

Li-î greu oamenilor să înceapă o discuție,
c'apoî dracul știe s'o ducă pînă la sfîrșitul
veacurilor.

*

În iadul de pe lumea aceasta fiecare arde la

focul păcatelor sale, de și uniî simt mai curînd, alții mai târziu.

*

Ura neputincioasă e cea mai bine hrănită:
îi trebuie omul întreg.

*

Urinele cele mariucid saū seucid.

*

Oricine vorbește sufletelor are răspundere
de suflete.

*

De cele mai multe ori vinovăția cea mare nu
e a celui ce a făcut, ci a celui ce n'a împie-
decat.

*

Ești cel mai în măsură de a-ți cunoaște de-
fectele și singurul în măsură de a le îndrepta.

*

Cei mai mulți dușmanî văd din tine o umbră
strimbă și se luptă cu dînsa.

*

Umbra cuiva o poți atinge mai ușor, dar n'o
poți răni.

*

În fiecare om este el, locul său și rostul său.
Toate trele nu-ți trebuie de la nimeni, ci alegi.
Pe cm îl alegi mai rar și-l ții mai puțin.

*

Nu scazi pe nimeni crescînd, dar crești totdeauna pe alții scăzînd.

*

Fiecare statuie își are pedestalu ei, și nu rîvni decî pe al nimăruia !

*

Oameniî numesc «adevăr» podețul de rațiune pe care ei trec de-asupra strașnicei genuni a adevărului etern la care li-î frică să se uite.

*

Clevetirea nu ucide, nici nu face rană; ea pîngărește numai,—pe acela de la care a pornit.

*

În mormint nu ți se pogoară ceia ce ai jertfit.

*

Un om mic ca să fie văzut de departe, se suie pe gardul truției, și bilbitul pune la gură trîmbița obrăzniciei.

*

Nu fă greșeala de a ridica pînă la tine prin propria-ți minie un dușman nevrednic.

*

«Scandal» numesc o luptă ceî ce nu-î înțeleg scopul.

*

De cele mai multe ori atita călătorește numai din adevăr, cit se poate prinde pe aripile largi ale minciunii.

*

Legea e numai atita cit este jugul ce impiedcă de a intra in grădină pe porcul care rămine însă tot porc.

*

Cinele rău latră tot așa de tare și cind are de apărat o ruină.

*

Cind bănuiești pe cineva că a turbat, întinde... apa limpede a adevărului și a sincerității: dacă n'o bea, să știi că are turbă și crapă.

*

La orice invinuire, îndreaptă-te spre tine și te cercetează; cellalt nu e în discuție.

*

Minciuna lumii: nu te răpezi asupra ei cu sabia.

*

Iuda a fost mai fericit cind a dat înapoi arginții și a mers de s'a spînzurat.

*

Schimbîndu-ți fără temei părărea asupra altora, ajungi să nu mai ai nicio parere despre tine însuși.

*

Într'o lene mare nu poate încăpea o grabă cit de mică.

*

Predica Fariseului: Crede tu ce nu cred eu, fiindcă sint atîția cari trebuie să creadă.

*

Lumea nu e a cui o străbate cu piciorul, ci a cui o înțelege cu gândul.

*

Cel mai grozav dușman e dușmanul mort care nu ți-a iertat păcatul față de dînsul. El s'a așezat în inima ta și-l poți ucide numai străpungînd-o.

*

Până la sufletul tău nu poate pătrunde nicio sulită din afară, dacă nu află înăuntru un ajutor, păcatul tău.

*

Rugăciunea se ridică numai pe scara de aur a faptelor bune.

*

Învățat e omul care nu mintuie niciodată de învățat.

*

E un fel de sinceritate care-ți aduce inima pe tablă într'un sos de vanitate care desguștă.

*

Sînt oameni ale căror rămășiți samănă cu cenușa jertfei arse.

*

A părăsi o luptă din cauza ticăloșiei mediului e tot una ca și cum ți-ai tăia gîtul fiind că e noroiu afară.

*

Valoarea dușmanului se vede și după prilejul pe care și-l iea pentru răzbunare: sunt multe

grade, de la banditul care te pîndește cînd îți curge singe viu din rană, până la sfîntul care-ți aduce aminte de răul pe care i l-ai făcut, printr'o binefacere.

Firește că nu știi cînd te-ai contrazis: cine e mai sus nu se poate vedea pe el însuși cînd era mai jos. Cine l-a văzut însă suindu-se, păstrează mai mult noțiunea.

Nu zi: Doamne, dă-mi ce nu merit. Nicî chiar: Doamne, fă-mă ce nu pot fi. Și nicî: Doamne, iartă-mă că nu sînt ce sînt. Ci numai: Doamne, iartă-mă că am zăbovit și dă aripî rivnei mele. Către Bine, către Tine!

Caută-ți dușmanii, că apoi te vor căuta ei pe tine, dacă tu, fiind, îi negî.

Moartea pentru un scriitor? Puțin lucru. Până atunci a fost afară din el însuși. Acum e și afară de el, în sus. Și poate e în față cu poarta închisă lui Adam pentru păcate. Raiul are o alta, deschisă urmașilor lui, pentru virtuți.

Cea d'întăiu olipă de învățătură a unui copil e cea d'întăiu strecurare în mintea lui a minciunii sau a zădărniceii care trebuie crezută pentru că așa e bine pentru cariera lui. Învă-

țătorii se deprind a nu se rușina de această scenă de violentare.

*

Nu e deșăntat a zice : cred fiindcă eu crezut ai mieî cari au fost. Sînt așa de puține mijloacele de a comunica astăzi cu dinșii!

*

Biruința nu e ca norocul : ea nu caută pe nime.î acasă.

*

A iubi inseamnă tot așa de puțin a dori, precum a dori inseamnă de puțin a iubi. Anume iubiri interzic imperios dorința.

*

Arta dă tot tuturor și rămîne totuși înțreagă.

*

Fiecare metafisică prețuiește în proporție cu fizica de la care a pornit.

*

Omul mare se poate coborî către ceilalți p-două căi : o mare bunătate sau un josnic vițiu. Mulți preferă pe acesta din urmă.

*

Înțelepciunea care se sfiște să judece și să lupte vine îndată după prostia cea mai proastă și cea mai nebună nebunie.

*

Poate că prietenul nu e în adevăr al tău de-

cit după ce nu mai e al lui, după ce a trecut de hotarul vieții.

*

Nu te supăra pe omul care a găsit hotarele personalității tale : odată-ți poate da mai puțin decât alții ; altă dată însă, mai mult.

*

Cei mai mulți profesori sînt samsarii științei.

*

Distruge ce trebuie distrus, dar nu lovi cu cazmaua supt picioarele tale. Dacă ești îndrăzneț, treci întâi pe teren sănătos.

*

Poate că nu poți fi un sfînt fără să ai o rană veșnic deschisă, pe care nimeni n'o vede.

*

Un lucru măcar înveți învățînd : ce sus e adevărul.

*

Între cartea vie a sfîntului și moaștele lui moarte cei mai mulți cer viața și fericirea de la acestea.

*

Sintem nu numai făpturile, oi urmașii lui Dumnezeu, conștiința activă care creiază mai departe, individualisîndu-se fără a se fărîma.

*

În polemică sînt unii cari-ți cer să-i bați

până-î doare. Și triumfă cînd îți cad minile de oboseală!

*

Vai de omul drept care n'a făcut niciodată dreptate!

*

Banul e bun cînd vine din muncă și se poate preface în viață. Încolo o bucată de metal murdară, ou un chip șters pe dînsa.

*

În lucrurile mari nu se poate îngădui egoismul individual ori social: poți, călătorind cu alții, să îți mîncarea pentru tine, dar nu-ți poți face focul, în odaia tuturoră numai pentru tine.

*

Nu blăstăma farul fiindcă e prea departe de tine: el îți arată unde e uscatul sigur.

*

Cine se teme de înaintașii săi, fuge de comparație.

*

Nemurire? Ce-mi e nemurirea, care nu se adauge prin muncă și nu cuprinde răspundere!

*

Adevărul e ca apa rece de care dor numai dinții bolnavi.

*

Unele suflete sînt ca niște focuri mari care ar putea atinge norii cu vîrfurile lor, fiindcă nu dau nici lumină, nici căldură.

*

Adevărata pace nu e nesimțirea din mor-
mînt, ci gîndul care se întoarce mulțămît asu-
pra lui însuș, știind că în drumul lui a lăsat
fapte.

*

Omul cere *locuri*; locul cere omul.

Nu-l ai? Nu alege dincolo de hotarele che-
mării fecărnia.

*

O bătrîneță prețuiește amintirile ce cu-
prinde: o tinereță, puterea, bărbăția de a cu-
noaște viața; o maturitate prețuiește ținta
aleasă.

*

Cetind sute de cărți despre problemele mari,
scrise de sute de oameni, deosebiți în loc, în
timp, în neam, în toate, afli ceva comun care
te înalță.

Și această înțelegere măreață în cele de mai
de sus, te pune pe gînduri, om al îndoielii.

*

Un scriitor e un spirit de iradiație socială.

Sînt alții poate mai mari decît el, cari *nu*
scriu. Aceia sînt piatră scumpă în invelișul de
egoism, pe care nu-l pot său nu se îndură să-l
lepede.

*

Fiecare generație topește din nou icoana oa-
menilor în adevăr mari și, la fiecare topire,
zgura grănădită de calomnie — cade.

*

Se vind cărțile cu adevăr, ca să trăiască acela din care pornește adevărul.

Adevărul însuși nu se vinde decît de aceia cari nu-l aŭ.

*
«Evident» e un răspuns pe care-l dă acel care era mai puțin convins innainte de demonstrare.

*
«Afirm», trebuie să insemne: cred, simt, iubesc, sint gata de jertfă.

*
Insolența are innainte de toate înțelesul ei etimologic: unul care nu e deprins a fi ce-a ajuns.

*
Utopia inseamnă ceva care nu e nicăiri decît în setea sufletelor noastre după ce ar trebui să fie.

*
Ce poate fi femeia fără casă, arată feminismul; dar el ascunde ce va fi casa fără femeie.

*
Sint limbă și stilurî care duc spiritul creator ca pe aripî de vultur; dar ce ridiculă apare maimuța care stă cățărata de ele ca să... zboare și ea!

*
Idealul tău nu-l ducî cu tine în mormînt, dar orîcînd o rază din el se va opri pe piatra mormîntului tău și va arde mai puternic decît

candela de aur a celui mai mare bogat din lume.

Sint complimente tot așa de puțin potrivite oa o floristică prinsă între pietrele piramidei, ori o bezea spre icoana făoătoare de minuni.

La ce e bună statornicia?

Valoarea cea mai mare o lași la o parte cind nu știi unde s'o afli; dar cea mai mică valoare ajungă de-o cauți cind o știi unde se află.

Pilat și-a spălat minile ca să scape de datoria lui, și s'a trezit cu ele mai roșii de singe decit dacă ar fi ucis cu mina lui.

Cind mori, nu te uita la întunerecul de 'n-nainte, ci la lumina ce lași în urmă, și te vei stinge cu zimbetul pe buză.

Ți se pare prost totdeauna omul pe care nu ți-ai dat osteneala să-l înțelegi.

Nu ți se cere să spui: cred, Doamne, ci să arăți prin faptă că ești dintre acei cari cred că viața nu e un neroi și o viermuire.

Vechea jertfă era poate mai sfintă decit ru-

găciunea nouă: e mare lucru snopul muncii pe care-l arzi pentru ca Dumnezeu să știe că ai muncit în ziua aceea.

*

Utopic, un ideal pentru că nu-l poți ajunge tu, ori generația ta? Ce socoteală miserabilă!

*

În toate iernile de suferință gindește-te că va fi, că nu poate să nu fie o primăvară.

*

Minciuna e o perscană plăcută care îmbracă în fiecare zi o haină nouă.

*

Mergînd în singurătate, să nu uiți două lucruri: să ieși un tovarăș, pe tine însuși, și să cauți în frumuseța pămîntului pe Tatăl nostru care este în ceruri.

*

Valoarea unui om se socoate după numărul celor ce se simt mai bine prin el.

*

Ce te privește mai puțin, e moartea ta.

*

Cearta vine de la o neînțelegere pe care n'o vezi și, de cele mai multe ori, de la una pe care n'ai vrut-o.

*

Cîtă vreme va fi mișcare în tine, vei trece prin lume ca izvorul viu prin humă: neîntînat.

*

Un zeu adevărat care slujește însuși în templul său, acela e omul care unește talentul cu moralitatea ce: se mai întreabă el dacă sint credincioși?

*

Satana a pretins totdeauna să rămlie în devălmășie cu Dumnezeu.

*

Scrisul e de multe ori seva care ouge să-răcind trunchiul de unde pornește.

*

Pudoarea cugetării și a simțirii să nu le calce niciodată scriitorul. Altfel rămîne un simplu comediant.

*

Cea mai frumoasă nevoie a unui suflet omnesc e de ceva mai mare decit dînsul.

*

Dor mai tare rănile închise pentru lume.

*

Omenirea lucrează, și unți se ceartă pe: care-î mai mare. Asta-î ca și cum lucrătorii s'ar ridica de la lucru pentru a-și măsura puterile la mașină.

*

Sufletul se coboară supt greutatea lucrurilor pe care trebuie să le ascundă.

*

O ceată de bandiți fără o organizație per-

fectă nu se poate, dar, cînd arde undeva, se string de la sine cîți vrea, cîți cutează să stingă și să mîntuie.

*

Unii aū din adîncime numai golul și întunerecul.

*

Un adevărat auditoriu e acela care nu se mulțamește să asculte, ci inspiră.

*

E o singură sărăcie rea, aceia care te scade.

*

Înțelepciunea zice: Nu ți-a izbutit un lucru, fă altul. Atita mingliere ai.

*

Tot atita deosebire e între spirit și sistem ca între licărirea de fulger și ziua mare. Una te lasă 'n întunerec, cealaltă-ți deschide ființa întreagă.

*

Bogăția e: saū o groapă pecetluită, saū o mină binefăcătoare.

*

Un partid politic ce se razimă pe suprimarea conștiințelor e mai mult decît o imoralitate, e o impietate.

*

Calomnia, chiar dacă ar ascunde în gangă de lut diamantul, nu-î scade cu nimic valoarea.

*

Recunoașterea posterității — un giulgiu de
aur pe trupul celui asasinat.

*

Mediul nu-l aŃi, il cauți!

*

Vai de regele pe care nu-l poți găsi decit
cerindu-ți audiență!

*

Poate cele mai mari puteri: frica și prostia.

*

Cu sŃiala e ca și cu învelitoarea geamanta-
nelor: întâi protege virtutea, apoi ajunge de
ascunde viciul.

*

Cînd poți să ai mulți prieteni? Cînd nu ești
nimic și cînd nu mai ești nimic.

*

De la fapta altuia poate pleca inspirația in-
veninată a invidiei și inspirația înălțătoare
a lui *anch'io*.

*

Multe suflete îți dau ce ai fost in stare să
fii cei.

*

Pedeapsa celui ce iartă mult cade o singură
dată, cu greutatea tuturor iertărilor.

*

O singură îndrăzneală e bună: cea care sfășie
de la un capăt la altul.

*

Ordinea nouă se chiamă pentru ordinea veche totdeauna anarhie.

*

Niciodată vintul de de-asupra, oricît de tare, nu poate schimba păturile pămîntului, ce-și aŭ lungile lor socoteli răbdătoare în adînc.

*

Jos, «supt pămînt», unde cei vechi pusesese Iadul Dracului, cei noi aŭ descoperit alt cer.

*

Negația filosofică se poate întîmpina cu altă negație filosofică; numai negația istorică dărimă, rozînd temeliile, fără să-și dea seama că le distruge.

*

A fost odată un Împărat. Și, de atunci, cine are o piesă din garderoba lui, i se zice urmaș.

*

Este o singură monarhie adevărată: a geniului. Une ori el bate cuie în talpă, dar cîți îl știu, recunosc că el este monarhul. El însuși nu pretinde niciodată.

*

Căuta Dracul pe lume un om rău. Unul singur se infățișă: era un biet necăjit de viața. Atunci, ca să nu se întoarcă cu mina goală, Dracul prinse pe cel mai cuviincios dintre cei buni, și, sperîndu-se de dînsul, îl lăsă pe pămînt.

*

Cine merge la calvar, să nu răspingă pe Iuda care sărută.

Morala fabulei cere ca și el să fie acolo.

*

Strămoși au acei cari nu pot trăi fără dinșii.
Păcat că nu se pot ceda nevoiașilor, de acei cari sint în stare a trăi prin ei.

*

Hagiul cel mai bogat din fundul Asiei cu pietrele scumpe nu poate merge la Locurile Sfinte decît în haina dervișului cerșitor. Altfel l-ar prăda și ucide hoții pustiului.

Îmbracă-te în sărăcie, tu, care mergi, hagiule evlavios, spre Locurile Sfinte ale Idealului. Auzi hoții din largul pustiū al vieții, cari se ațin la pîndă?

*

Dacă vezi lipsă în haina ta, o dregi; dacă sufletul tău însuși are lipsuri și ți le arată oamenii compătimitori, de ce să te mini pe ei și să li arunci pietre, cînd te poți opri la marginea drumului și, prin muncă, poți dregi?

*

Odată a fost Raiul deschis pentru cei fără păcate. A doua zi au vrut să se așeze în Scaunul lui Dumnezeu.

De atunci, Sf. Petru are poruncă de a nu primi decît pe acei cari-și pun păcatele la poartă. Sfîntu-î cunoaște, fiindcă și el a fost ca dinșii.

*

Se cere de mulți, fîntinii adînci cu apă curată să o aducă și la buzele fiecăruia, cum mlaștina-și ridică apele verzî.

*

Dușmanului numai un lucru i-l poți da cu plăcerea lui: carnea ta s'o rupă.

*

Sînt trei morale: morala vieții, o, cît de grea!; morala predicei, o cît de ușoară!, și morala științei, care cercetează pe cea d'întăiu, ignorează pe cea de-a doua și duce la indiferența pentru orice morală.

*

Până acum oamenii n'aũ găsit alt drum spre adevăr decît greșeala.

*

Se poate înțelege munca unui om care vrea să nu mai fie dobitoc.

Dar se înțelege mai puțin munca fără preget a celor cari par a voi să arăte tot mai mult ce mai dobitoace sînt.

*

Doi orbî cari se țin de mină, ajung mai răpede acasă decît un orb și cel care vede prea bine — pentru dînsul.

*

Saul a căzut pe drumul Damascului, s'a ridicat și a fost Paul.

Să fi mulțămît pietreii de care i s'a împledecat piciorul ca să poată vedea lumina.

Și tu mulțamește nenorocirii care-ți apleacă fruntea întunecată de trufie la pământul aspru ca s'o ridici scăldată în lumină !

*

Lumea e o gicitoare, al cărui cuvint îl află numai aceia cari nu-l caută, fiindcă n'aū vreme pentru gicitori.

*

Cel care merge cu ochii în pământ se vede pe sine mai bine decît acel care se potrivește în oglindă.

*

Mulți își închipuie că, tăcînd, distrug ; pe cînd se distrug ei înșii — fiindcă, odată măcar, n'aū răspuns Sfînxului.

*

Credulitatea e dobinda care se plătește obrăzniciei.

*

Un prost nu e un om care nu înțelege, ci unul care pretinde c'a înțeles mai bine decît cel chemat să înțeleagă.

*

Sînt unii cari cred că plătesc mai puțin plătînd în gologani mărunți.

...Și-și mai sparg și buzunarele.

*

Nu te plinge niciodată că dușmanul tău greșește.

Greșind, a rătăcit, și, oricât ar țipa injurii de acolo, prins în noroiul cîmpurilor sparte, — el ți-a lăsat drumul.

*

Lupii se strîng în haia pentru ca, dacă nu vor găsi altă pradă, să se poată minca între sine.

Membrii unui partid de interese, de asemenea.

*

Vițioșii proștii iubesc mai mult pe vițiosul inteligent pe care și l-au ales șef, decît oamenii de merit pe cea mai bine înzestrată căpetenie a lor.

De aici, tăria asociațiilor de vițioși.

*

A opri revoluția care se întrunește și discută, e tot așa de folositor ca și a opri pe bețivi de la cîrciumă.

Într'un cas vei avea pe alcoolicul solitar, în altul pe solitarul fanatic al bombeii.

Vei suprima numai generositatea răului.

*

Cele mai sublime idealuri le recunoști după aceia că n'au, nu pot avea parasiți.

*

Cînd cere ajutor cel ce a căzut în apă, aleargă.

Dar nu-l confunda cu cel care petrece, de plăcere, în baltă.

*

Își dă singele de o potrivă și poporul care-l varsă pentru libertate, ca și acela care și-l lasă supt de jigăniile pe care nu e destul de harnic pentru a le curăți.

Cele d'întăiu scapă adesea, celelalte niciodată.

*

Totdeauna proorocul a început el a vorbi, înainte de a se îngrămădi cineva să-l asculte.

Și, totuși, mulți asigură că, dacă ar avea un public, ar deveni și ei prooroci.

*

Ferește-te de invidiosul cavalier și loial.

E cea mai spurcată specie: un vierme cu aripă, care nu e măcar un balaur, fiindcă aripile-i sînt de hirtie!

*

Ce trebuie să rămie, în chip firesc, după sfîrșitul lumii?

Un reporter.

*

În fiecare ateu este, cu siguranță, un candidat la dumnezeire.

*

Niciodată o afirmație nu se poate hrăni numai din negații.

Afirmația unei inteligențe și a unui caracter, încă mai puțin.

*

Fii oglindă de adevăr, ...ca să nu se recunoască nimeni în icoana ce li-o trimeți.

*

Foarte adevărat că tăcerea e de aur, dar, ca să meargă în lume, trebuie o efigie pe dînsul, și pentru aceia trebuie să vorbești.

*

Viața care n'ai trăit-o e mai bună decît aceea pe care o ai; dar cea mai bună e viața pe care n'a făcut-o Dumnezeu singur, ci în tovarășie cu munca ta.

*

În cel mai adînc fund al pămîntului a ascuns Firea piatra care prinde mai multă lumină. Și în cel mai adînc fund al inimii simțirea care dă mai multe raze. Nu te deznădăjdui: suflecă-ți mineca, și caută!

*

Îmi spui că viața-î reă, și te cred. Mă îndreptî la viața viitoare: vii de-acolo?

Îmi lauzi moartea: te coborî înaintea mea?

Deci, sus steagul vieții! Și pe mormînt încă să mi-l împlîntați pe acela, și nu sălciiile care plîng.

*

Cînd ai un călăuz bun și altul vine să-ți spuie că e mai bun decît dînsul, întreabă l în ce ripă vrea să te arunce...

*

E tot așa de rar cerșitorul care cerșește pentru plăcerea de a cerși, ca și milostivul care dă pentru plăcerea de a face milostenie.

*

Cirje, cruci și mitre vechi se păstrează de episcopi pentru a se aduce prin ele pînă în zilele noastre ceva din sfințenia altor vremuri.

*

Călugării s'aũ temut în chiliile lor totdeauna de Dracul. Se pare că el umblă de două mii de ani din mănăstire în mănăstire și găsește totdeauna locul ocupat.

*

Este o frică în care trebuie să respecti prevederea și un curaj în care trebuie să desprețuiești nebunia.

*

La început clopotele erau socotite că se aud în cer, și acum ele sună degeaba și pe pămînt.

*

Cei mai mulți evlavioși aũ un Dumnezeu de buzunar, pe care-l curățã la zilele fixe care se chiamã serbãtori.

*

Dumnezeu vãzu apropiindu-se de el un om mic, slab și pleșuv, purtînd ochelari.

Nu fugia de Iad și nu cãta Raiul, ci mergea drept la Scaunul dumnezeiesc ca la catedra lui obișnuitã.

— Ce cutezi a voi?

— Vreaŭ să te definesc, Doamne.

Un semn, și el se rostogoli în Iad.

Acolo găsi o Facultate de teologie perfect organizată.

Cele de pe pământ s'aŭ luat după aceea, și teologii după cutezătorul celei d'întăiŭ definiții a lui Dumnezeu.

*

O revoluție? De cele mai multe ori un bolnav care se întoarce de pe o parte pe alta, ca să se însănătoșeze.

*

Zică: Măria Ta, ca să-l vezi mare. Ai pus sticla microscopului.

La Dumnezeu nu-î nevoie; de acela-î zică: tu.

*

Din mila lui Dumnezeu, poți fi frumos, deștept și bun. Dar altele, nu.

*

Republica? Suveranitatea la îndemna oricui. Dar nu lipsa de suveranitate.

*

Sînt oameni cari ascund o coroană și alții cari o proclamă.

Acești din urmă se zic suverani.

*

De fiecare slut cu lipsuri, este un slut cu prisos.

Numai frumuseța e singură.

*

Cei ce răstoarnă un tron cred totdeauna că pot sta pe capătul cellalt.

*

Este o singură liră, a lui Apollon, deși fiecare poet o trece în inventariul său, împreună cu rufăria, dacă se întâmplă s'o aibă.

*

Cea mai mare licență poetică e a te crede un poet chiar cînd ești.

*

Cite stridiî nu pier pentru că se caută aceia care ouprinde mărgăritarul!

*

Sînt oameni cari se împietresc pentru a părea de marmură.

*

Pune aramă în aurul tău dacă vrei să umbli între oameni.

Altfel te vei pierde pe minile lor.

*

Preotul nu trebuie să fie pentru morți al doilea gropar.

*

Nu privi Biserica drept o agenție pentru camere mobilate în Raiu.

*

Poporul nostru a crezut că Dracul, fiind bărbat, nu poate fi destul de rău.

Și atunci a creat pe : pe mama Dracului!

*

Evreii sunt singurul popor care a crezut că are polițe de la Dumnezeu.

Și le negociază de miî de ani.

Dar și cînd vor ajunge în mina Celui de Sus !

*

Negoțul adevărat e marfa plus o inteligență și, de atîtea ori, vaî ! minus o moralitate.

*

Prostia veche capătă totdeauna un prestigiu, o suită și produce un venit.

*

Discuția e cel mai bun mijloc de a nu se înțelege oamenii. Pe un drum pot merge unul după altul, dacă vor să se subordoneze. Nevrînd, pleacă de la aceiași ideie pe căi ce se depărtează neconținut una de alta.

*

După paradă să-l cauți pe rege: între ostași și muzice ești sigur să-l găsești totdeauna.

*

Un agronom se crește între ogoare, un pădurar în vederea pădurii, un chimist între rețorte, un avocat la procese.

Numai un suveran se crește smulgîndu-l din mijlocul societății pe care e chemat a o stăpîni și făcînd din el, prin multă îngrijire,

orbul care nu vede, surdul care n'aude, ologul care nu se mișcă.

Se pare că așa se capătă mila lui Dumnezeu, ca să nu mai semene cu ceilalți oameni.

*

Oamenii se mișcă. Poete, spune-li basme să adoarmă.

Și, zică, era un împărat...

...Ce frică ți-e noaptea!

*

Cind fiecare om va fi chemat a-și da singele numai pentru ce crede, lumea va avea numai viteji.

*

Mulți, ca și ciniș cind li hrănești din mină, își rănesc și stăpîniș din avîntul lăcomiei.

*

Cea mai mare pedeapsă a unei intenții nobile e să vciști a crea convingeri și să provocî numai fățărnicii și mode.

*

Bărbații de Stat sunt chimiști, cari au în vedere recunoașterea și descoperirea; politicianii, spișeri, cari urmăresc numai ciștigul.

*

Sînt oameni cari n'au nevoie să atingă talgerele de dreptate ale cumpenii pentru a le falsifica: e destul să se apropie de ele.

*

Cîmpul se hrănește din ploă, țarinile neamului din lacrămă și sînge. Nu te mira că nu răsare nimic unde s'au jucat numai raze de soare.

*

N'ai niciodată dreptul de a dori moartea pentru tine.

*

Dă-î tronul și va fi rege ! Nu e greu. Fii rege pe gunoiul lui Iov, și-ți voi zice : Măria Ta !

*

Și ce e după al noulea cer ?
Pămîntul, și bucuria ca ai lucrat bine pe dînsul.

*

Egalitatea o vroiești ? Învață-te să te înalți, nu să coborî.

*

Dumnezeu a făcut planurile lumii, dar Dracul a executat-o, și a lucrat ca orice antreprenor.

*

Inspirație, înseamnă : neexplicabil.

*

O anume preoție face ca și cînd ar fi luat tiparul Incuitorilor Raiului și ți-l poate da ca să latri.

*

Nu fii secerător de Ianuar : chiar dacă ai putea topi toată zăpada ce este,—va veni alta.

După zăpada albă și cerul albastru este și
la oameni zăpada murdară a lui Februar și
răscoala de vint a lui Martie. Copilărie pătată,
adolescență de zbucium.

La începutul tuturor celor bune este zîm-
betul. Florile răsar de la sine oriunde ar atinge
pămîntul. Dulce April, nins de florî albe, al
sufletelor !

Maiu are înțeles și taină. E primăvara nop-
ților, în natură ca și în viață.

Iunie luptă dincolo de marginile poeziei, ale
căreia petale au îngrășat țerna pămîntului pe
care au căzut.

Bogat și greu e Iulie al vieții. Sufletul se
înnăbușă rodind pentru alții.

August triumfă prin siguranța roadei. Tu în-
suți începi a nu mai fi.

Ție frig cu Septembrie, cînd ramurile ți se
culeg și lumea cîntă de binele ei, și nu de
jalea ta.

Ai avut măcar frunzele tale. Și iată-le cad
și acelea. Sufletul singur stă drept și sever,
el în fața lui, spre cer aspru de judecată. Oc-
tobre !

Novembre de deznădejde în trîmbița osîn-
delor, cu trunchiuri goale din pămîntul gol.
Mai e un cer și pentru tine care ai dat toate
jos și nu primești de sus nimica ?

Decembre ? Mîni reci, albe se coboară bune
asupra ta și-ți acopăr cu florî de mormînt
trupul despoiat.

Sufletul tău ? Intreabă pe cei cari l-au luat

cîntînd, l-aŭ strîns harnic și acum se bucură de dînsul.

Bucurie în bielșugul lor !

*

De la o vreme se îngreue înima de mormintele ce cuprinde.

*

Prin moarte dispare numai Tu al tău.

*

Tăind spicul, moartea răspîndește adesea sămînța viitorului.

*

Cînd săpî și țî se oprește sapa, ai găsit o piatră; în discuție un interes său o prejudecată. Nu te osteni mai departe; de nu se cîntesc, sapă alături.

*

«Fraseologie» așa numește prostul care nu știe să scrie pe acela care obișnuiește a scrie totdeauna.

*

Strălucesc în conversație mai ales inteligențele care nu se ridică decît până la dinșii.

*

Bătrîneța trebuie să fie o situație morală.

*

Te clevetesc mai rău cînd ai rămas singuri acei cari nu pot merge fără tine.

*

Drumuri strîmte nu sînt în luptele omenești ;

Fiecare putere nouă le-a mărit potrivit cu nevoile ei.

*

Combătînd greşelile cuiva ai nevoie de un aliat care-ţi lipseşte de cele mai multe ori: inteligenţa lui.

*

Argumentele care se întorc într'o discuţie sînt argumentele care nu se numără, orice mască de stil li-ai pune.

*

Dacă s'a mintuit călătoria şi eşti la aceeaşi ţintă cu aceia cari au mers pe alte drumuri, ai altceva de făcut decît să te certî asupra acestora.

*

În discuţie te superî pe adversarul oare, venind cu argumentele lui, a fost silit, din neştiinţa ta, să plece înapoi cu ele.

*

Cea mai bună filosofie e cea care munceşte tăcută un colţ de ogor.

*

O anume filosofie e înţelepciunea care a ieşit în stradă pentru a pune scară la cer.

*

De nimic nu se fereşte o anume speţă mai mult decît să bucure pe omul de ispravă sămănîndu-î, şi cred că au isprăvit mare lucru cu aceasta!

*

Unde a fost o biserică rămîne un cimitir, —
și în sentimentele omenești.

*

Trăiesc cei ce nu s'aũ gîndit niciodată la
viață și la moarte și cei ce s'aũ deprins a nu
se mai gîndi.

*

Dacă ar fi o pedagogie la plante, saloia și-ar
găti vlăstarul ca să fie stejar.

*

Din ce ai fost, rămîne ce n'ai păstrat.

*

Și crezi că Dumnezeu e așa de puțin lucru
ca să trebuiască să-l chemi la durerea ta, chiar
dacă ai fi cel din urmă dintre oameni. Bagă de
seamă: cînd te rogi, El te îndeamnă și-ți șop-
tește.

*

În vremile sănătoase nu vorbesc mai mulți
filosofi odată: unul ajunge, pe ceilalți îi țîn-
tuiește societatea.

*

Pe Ghetsemani ca și aiurea crucea durerilor
e drumul la Cer, — singurul.

*

Soldatul care păzia la crucea lui Hristo:
trebuie să se fi gîndit că-și pierde degeaba
vremea supt lemnul pe care prostia a suit pe
un străin de lume.

*

Libera-cugetare e sluga religiei care s'a im-
bătăt Dumineca și nu vrea să mai știe de stăpîn.

*

Noutatea se întoarce ca și cometele.

*

Cel mai bun monarh e un ideal național, cel
mai bun președinte de republică, o cultură
morală.

*

Crezi în Hristos-Dumnezeu, nu pentru că a
înviat cum nu vom învia, ci pentru că a murit
cum vom muri.

*

O iscălitură nu trebuie să însemne decît o
răspundere.

*

Cînd ar fi să-ți fie urît, adu-ți aminte că ce
trece e viața ta, și gustă măcar acest gînd.

*

N'a existat un geniu pe care să-l recunoști
oricînd după gîndul, scrisul și fapta sa; astfel
n'a existat unul care să fi întrecut ce avem
dreptul să așteptăm de la om fără a fi un
geniu.

*

Numai pe cîrji de amintire merge sufletul
bătrînului.

*

Nu striga fericirea pe nume, — că fugel.

*

De fapt, poate nu e altă fericire decît aceia care stă în opera ce ai făcut-o pentru alții decît tine.

*

Perfecțiunea? Un drum totdeauna deschis. E sămănat cu cadavre. Și în ultimul ceas răniții se ridică totuși rîvnind înaintea!

*

Nimic nu te face mai neîmpăcat față de un om decît răul de care te-ai făcut vinovat față de el.

*

Sînt talente multe din voia Dracului; pe unii, din mila lui, Dumnezeu îi face și buni.

*

Întreabă pe prost ce e mai bine, și o să-ți răspundă: ce face el. Nu e aceia, ci: să fii prost ca dînsul!

*

Ești însuși ce păstrezi în suflet din oamenii pe cari i-ai cunoscut.

*

Cel mai bun tovarăș de drum nu e cel care-l știe, ci acela care-l descopere împreună cu tine.

*

Vrei artă pentru artă? Ce-ți mai trebuie oamenilor, cari nu auză viața pentru viață?

*

Talentul tău? Cu ce l-ai plătit? Și cu ce ai

despăgubit pe aceia cari nu l-au căpătat și ei de-a gata?

*

Interesul nu va lipi niciodată ce a sfășiat invidia, de o rană care nu se lecuiește.

*

Este o critică, a cării muncă pornește d'inaintea zorilor, până n'a ieșit încă nimeni la muncă. Și este alta care culege spicele rămase. Și o a treia care a cumpărat cîmpul și dă lefile.

*

Poet inseamnă acel care crează *Ce n'a mai fost creat*. Restul, — scripcari!

*

Unele opere de artă și teorie pretențioasă samănă cu o carte de vizită pe care ai ceti: X, băiat deștept.

*

Tragediile accidentale, care nu vin din firea noastră însăși, ne lasă neschimbați.

*

Între virtute și fapta virtuoașă cugetarea trebuie să intervie; viciul produce instinctiv, fulgerător fapta rea: el se fecundează pe sine.

*

Sint... e o serie de: am fost, nu totdeauna o făgăduială de: voi fi.

*

Sufletește ai murit în adevăr din clipa cînd nu mai ești viū pentru tine însuși.

*

Recunoștința e înaintea de toate o datorie către *tine*.

*

Mulți cred că nu-și pot face pe lume bordeiul fără a da cu cazmaua într'o casă mare.

*

Cu fiecare desiluzie încredințează-te mai mult că ești dator a fi și mai bun. — pentru atita răutate cită este pe lume.

*

Crisalida se sfarmă cînd zboară fluturul. De ce te-ai plînge că de la *tine*, nimicindu-te, a plecat liberă 'n lume ideia pe care ai hrănit-o din însăși ființa ta?

*

Urzica n'a biruit trandafirul: l-a *innăbușit*. L-ar birui numai cînd ar da floarea și mireazma lui, după ce a izbutit să-l *innăbușe*.

*

Insulta e neputința exasperată.

*

Nație nobilă și nație de nobili sint două lucruri foarte deosebite.

*

Poate că în nimic nu ieși măsura omului mai sigur decît în felul cum înțelege a se odihni.

*

Este o moderație a obosiților goniți din luptă și a mișeilor cari nu cutează a intra în ea. Cunoști ceva mai desgustător decît imoralitatea și decît pretenția ei?

*

Aplauzi său ceia ce ești său ce ai voi să fii, dar nu cutezi a merge decît pînă la anonimul aplauselor.

*

Împrejurările societății condiționează și îndeamnă; geniul realizează din ele ideale capabile de dezvoltare, în chip ce nu se poate prevedea (Lamprecht).

*

Nu zi niciodată : știu și pot, fără să te întrebî : pentru ce știu și pentru ce pot?

*

Cel ce aude glasurile ce nu se aud și tilcuiește lucrurile ce nu se înțeleg, — *acela* e poetul.

*

Măsurî lumea cu măsura ta, care se pierde odată cu tine. Poate de acela ești nevrednic a trăi.

*

Doi oameni mari nu pot să încapă niciodată într'o ambiție mică, dar totdeauna într'o idee mare.

*

Pentru unii pocăința e ca unsoarea de crescut părul după ce a căzut; la ei rugăciunea și milostenia sînt o simplă pomadă pentru a

deveni persoane virtuoase, bucurându-se de stima publică. Atunci e mai bună peruca simplă a minciunii!

*

Eternitatea lui Dumnezeu nu e mai lungă decât scurta noastră viață, ci nesfirșit mai largă.

*

Fiecare intrupează din timpul său ce este chemat să intrupeze. Și deci de ce te-ai plinge că viața ta e tristă când prin tine s'a întimplat să vorbească durerea vremii tale?

*

De ce să cei socoteală de scopul vieții? Asta privește pe cine ți-a dat-o. Ție-ți ajunge drumul vieții, pe care ți l-a deschis.

*

În inima fiecăruia sint morminte; unele au flori pe ele, altele buruieni otrăvite; unele tac, altele blastămă, câteva vorbesc tare în tăcere și dau sfaturile cele mai pline de iubire.

*

Politica, zic uni, un drum cotit, cât mai cotit. Admit, dar care totuși trebuie să ducă undeva.

*

În lucrurile sufletului cea mai rea moarte e cea care trăiește.

*

Uni conduc ținând în coadă steagul cel mare. Sint șefi cei mai populari.

*

A căuta moartea pentru glorie, fie și pentru cea mai curată glorie, e de sigur o jertfă foarte mare, dar, în fond, un lucru foarte miserabil.

*

Nu e nimic mai periculos, pentru toți și, în rindul întiiu, pentru cel ce o are, decit o popularitate fără autoritate.

*

Dese ori vorba talent ce ți se aruncă e cea mai tare dintre insulte.

*

În fiecare om este un invins, care de cele mai multe ori pune condiții învingătorului.

*

Patria e pentru cei mai mulți *patria lor*, pentru cițiva patria părinților lor, pentru foarte puțini, la cari singurî patriotismul e activ, patria filor lor.

*

Unii sînt fii părinților lor până la naștere, alții până la maturitate, cițiva, prin fericirea sau nenorocirea lor, de o potrivă de nemeritate, până la moarte.

*

Viciile sînt calăi cari te omoară încet ca o sabie neascuțită.

*

Cea mai bună dovadă că răul nu trebuie să

fie, e că nici într'o concepție a vieții viitoare nu îndrăznește a și-l rezervă, fie și în forma celui mai dulce dintre viciii, cel mai rău dintre oameni.

*

În lumină de fulger se văd vremurile de revoluție prin scrisesele unor oameni cari au și ei în suflete ceva din furtuna vremii lor.

*

Mori totdeauna singur,—une ori și fără tine.

*

O spaimă zădarnică din urmă, o speranță zădarnică înainte,—și viața aleargă!

*

Nimic mai trist decît știința pe care nimeni nu mai e dator s'o știe.

*

Școala? Poate să fi fost odată. Ea a fost înlocuită printr'o uriașă *administrație* școlară.

*

Dragostea ca poftă se mintuie totdeauna prin saț fără dragoste. Dobitoacele o au într'o formă superioară, fără saț.

*

Oricind într'o ființă locuiesc împreună omul și dobitocul, pot trăi în el două iubiri care n'au a face una cu alta. Dar, cînd e numai dobitocul, pot trăi și mai multe.

*

Sint aplause care sună pe obrazul celui care le primește.

*

E un succes din care nu te desmeticești decât numai după crimă.

*

Acel care cu știință răpune pe omul ce așteaptă și are drept să aștepte conducerea de la dînsul, poate păți ca și călăuzul care ar voi să ucidă pe omul ce s'a încredințat călăuzirii lui. O legătură ce nu se poate rupe îl trîntește și pe dînsul în prăpastie.

*

Nicio popularitate nu e mai puternică, servită cu mai mult devotament și salutată cu mai multă frenesie decât aceia în care mulțimea recunoaște ce e mai rău într'însa.

*

Tu însuși? Un vechi și bun prieten căruia totuși trebuie să-i refuși orice concesie.

*

Oportuniștii în timpurile grele ale unui popor vin să aștearnă pe rînd asupra lui giulgiuri ca pentru morți, până ce vine îndrăznețul care-l scutură și trezește.

*

Nu e niciun mormînt destul de bine închis ca să nu pătrundă într'însul blăstăm, și nici

unul destul de adînc pînă la care să nu se coboare recunoștința.

*

Mormintele răspund numai acelor care au dreptul să le întrebe.

*

Sînt critici cari n'au altă pretenție decît să curățe mormintele uitate și să aprindă stînsa candelă de amintire, iar alții, cei mai mulți, desgroapă: cu indiferența pregătită pe care o au rudele după șapte ani, sau cu cruzimea flămîndă pe care o au hienele totdeauna.

*

E o socoteală care se răspînge 'n cer pe fiecare zi în miî de exemplare: conturile pe care filantropii le presintă lui Dumnezeu.

*

Într'o revoluție, cei mai mulți vreau victimele sau răsplătirile; cîte unul își mai aduce aminte de scopul revoluției, oricîte victime ar cere și oricîte răsplătiri ar vrea să deie.

*

Sînt prietenî de strimtoare și prietenî de larg. Numărul unora și altora îl hotărăște neapărat cuprinsul locului.

*

Ce s'a făcut cu cei cari au răstignit pe Hristos: Soldații s'au făcut călugări, Evreii vind cruci și mătăniî, Ana și Caiafa sînt arhierî,

iar Pilat din Pont a ajuns ministru de Culte. De frica lor nu se coboară Isus a doua oară pe pământ! Numai cei doi tâlhari nu s'aû procopsit cu nimic, și Mintuitorul i-a luat deci în Împărăția Cerurilor fiindcă nu și-aû putut face un rost pe pământ.

*

Filosofia cea mai obișnuită acopere noțiunile cu măști care se schimbă de la un bal la altul, așa încît nu e de mirat că nu le poți recunoaște.

*

De fapt nu există un amestec de rase, ci răspingerea unei rase de cealaltă, care, trecînd peste cea biruită, urmează mai departe singură.

*

Mulțămirea de sine însuși? Cea mai banală piatră de mormînt a talentelor.

*

Iedera suită peste culmea bradului se trufia înaintea brumei care era să i-o arunce la picioare.

*

Faptele bune ale tale vor fi pornirile bune ale fiilor tăi. Măcar atita ar trebui să te îndemne a le face!

*

Fiecare om are dreptul de a-și ispăși păcatele, și reprobția publică nu poate aminti păcatele ispășite. Poate chiar că acel care a

ispășit e un mai sigur membru al societății
decît cel mai nevinovat dintre nevinovați.

*

Dumnezeu a cerut omului o singură și largă
iubire: a celorlalți oameni. Credinciosul a cre-
zut că o răscumpără prin iubirea către Dum-
nezeu, întovărășită de daruri.

Asta nu i s'a cerut de sus.

*

Formulele de rugăciuniucid religiile.

*

Vinovatul cel mare e mediul, și tot el acuză :
ca toamna care s'ar plînge că vîntul despoaie
arborii.

*

Să fii incapabil de iubire se poate, după ce
te-ai incredințat ce rea e lumea, dar ești un
netrebnic dacă nu rămii măcar capabil de ură
față de acei cariași stîns iubirea în sufletul tău.

*

A trăi pentru alții nu înseamnă a nu fi trăit
prin aceasta chiar pentru tine ; ți-ai pregătit
bucurii de care sînt doar mai presus ale in-
gerilor.

*

Nu e bărbat politic care să n'aibă în el in-
suși mijloacele de a se innălța sau a cădea.

*

Numele oamenilor în luptele politice trebuie

să ajute a recunoaște ideile, nu să contribuie a le face zădarnice.

*

Un steag cu stegarul gata să moară pentru el va fi moralicește totdeauna un partid, iar miile de fugari cari au părăsit steagul lor nu vor fi unul niciodată.

*

Cutare care n'ar voi să hrănească din munca lui un copil mic, hrănește fără părere de rău un viciu mare.

*

Cînd ai pornit pe un drum de muncă într'o anume societate, nu aștepta altă tovărășie decît a ștregarilor ce te vor primi cu pietre, orî a hoților ce și-au pregătit arma asupra ta, cînd te întorci cu ostenitele minî pline.

*

Filosofia vine *după* știință, și numai dacă știința însăși, prin oamenii ei, nu face o filosofie dincolo de care sînt numai frasele speculației sterpe ale metafisicului orî vorbele goale ale celui care, înșelîndu-se pe sine, înșeală une orî și pe alții.

*

Libertate? De cele mai multe orî tirania de jos!

*

Panegiricele, — ceia ce acopere mai iute mortul.

*

Nimeni nu dorește mai mult libertatea decît
cine nu se poate ținea pe picioare.

*

Există republicanismul ambiției, socialismul
invidiei și anarhia nediscipliniei.
Sînt cele trei boli politice ale timpului.

*

Mulți se fac conservatori ca să capete ceva
de conservat,—sau de pierdut.

*

Poți să mergi în politică și cu oamenii pe
cari ai motive să-i urăști, niciodată cu aceia
pe cari ai datoria să-i disprețuiești.

*

Un partid n'are dreptul să existe decît atunci
cînd e încă o energie în viața țerii, și nu încă
o desbinare.

*

Oamenii liberi fac din absolutism o simplă
conducere și robii din constituționalism o de-
plină confiscare.

*

Monarhia vine dintr'o fundațiune de Stat și
și se mintuie adesea în risipa Statului inte-
meiat de dinsa.

*

Cuvintele de cele mai multe ori constată, nu
crează o înțelegere.

*

Asupra unuia și aceluiași om să aibă una și aceeași judecată. Numai cînd se schimbă el, se poate ea schimba. Dar moartea nu e o schimbare, nici măcar un nou punct de vedere.

*

Pacea are atîta preț cît războiul din care a ieșit.

*

Ca și natura sufletul cere o iarnă de aspre suferinți pentru a putea da o nouă primăvară.

*

Cîntecul e o mărturisire de simțiri tainice pe care cu timpul și alții au fost îngăduiți s'o asculte.

*

Prietenii îți laudă viața, dușmanii moartea. De aceia sînt atîtea panegirice.

*

Zi: a fost bun cu mine. Și, numai dacă te simți drept, zi: a fost om bun.

*

Lumea e destul de largă ca să poți găsi un adăpost de orice ambiție, dar nu destul de bună pentru ca să afli o mîngiere de orice suferință.

*

Singurul dușman de care nu poți scăpa e ougetul tău care te știe și te osîndește.

*

La fiecare nouă trezire, și celui mai ticălos dintre oameni pare că i se dă o clipă de nevinovăție.

*

Regalitatea de azi presupune lângă regele care nu poate să lucreze, regele care nu trebuie să se încoroneze.

*

A trăi înseamnă a coborî locurile și ființele din afară tot mai mult în tine însuși, ca să rămîie și după moartea lor. Cauți să fii tot mai deplin singur cu tine, ca să fii tot mai mult cu ei.

*

Bătrînețea care cere respectul e mai totdeauna cea care nu l-a meritat.

*

Cine te părăsește trebuie să te insulte, pentru a căuta într'o nouă faptă rea îndreptățirea aparentă a celei d'intăiu.

*

Ce sînt nemărgenirile acestui pămînt peste toată întinderea căruia o biată rîndunică își poate regăsi cuibul?

*

Te leagă de lume ce-î dai, nu ce-ți dă.

*

Nu e om dintr'un timp care să n'aibă dreptul de a se bucura pentru faptele mari ale epocii sale și datoria de a-î deplînge păcatele.

*

Sint societăți în care trăiesc cu adevărat
numai acei ce *aū* fost.

*

Dacă drumul tău e bun, îl vei sfârși singur ;
dacă e rău o să te inneece mulțimea, îndată ce
vei fi făcut cei d'intăiū pași.

*

Vine o vreme cînd lacrimile cad înăuntru,
și ard.

*

Între orbii ar trece drept «profet» acela care
i-ar înștiința că merg spre prăpastie, și ar
ride chiorii de el până li-ar scăpăta piciorul !
El a văzut, n'a prevăzut.

*

Cu mine, care poate fi moartea, te deslipești
bucuros de azi care e totdeauna viața.

*

Înțelepciunea e o marfă, pe care cine o vinde
a cumpărat-o.

*

De cînd Cain cel crud a omorît pe Avel cel
blind, toată bunătatea lui Dumnezeu și toată
pedeapsa lui Dumnezeu nu aū putut să întă-
rească seminția lui Avel împotriva seminției
lui Cain.

*

În politică poate cea mai mare înțelepciune
e să se deschidă un drum puterilor ce nu se
pot distruge.

*

Un suflet e ca un instrument musical: falsificat odată, va cînta fals toate ariile.

*

Nu destul că sintem lut, să tindem înapoi spre noroiul din care s'a alcătuit ființa noastră trupească?

*

Singură pacea lui Dumnezeu era curată; pacea mai târzie a oamenilor își are temeliiile în pămînt însîngerat.

*

Taina cea mare a ființei omenești e că în marginile ei poate cuprinde nemărgenitul.

*

Națiunea *ta* nu e numai națiunea de unde vii, ci aceia din care meriți să faci parte.

*

Lumină și umbră, viață și moarte. Umbră, nu întunec. Credinciosul zice: viață și moarte, umbră și lumină.

*

O revoluție poate avea și alte urmări, dar cea mai sigură e: altă revoluție.

*

Sint oameni, cari, ca ploșnița, cînd sint striviți, miroase mai rău. Dar aceasta nu înseamnă, la ei ca și la ploșnița, că *nu trebuie* striviți.

*

Prin știință știm literele tainei celei mari a lumii, dar nu putem ceti într'insa.

*

Fiecare subiect își are mărgăritarele, dar niciunul altfel decât în *fundul* mării.

*

Cu fiecare faptă rea se îngreue ghiuleaua oare-ți ține 'n loc piciorul când ai vrea să te strămuți în lumea oelor bună.

*

Mămăliga tăiată zice către fierul cuțitului: Ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte!

*

Dacă, suflind în foc să-l stingi, îți sare cenușa 'n ochi, să nu crezi că este în el numai atita.

*

Se chiamă om rău acela care nu e bun cu cei răi: cei bună nu intră niciodată în socoteală.

*

Cintărețul cinta. O sută de pungași de stradă începură să urle. Și, când nu se auzi decât urletul lor, ei ziseră: Cîntecul nostru a invins cîntecul lui. Și chiar lume se adunase mai multă. Aveau cu ei publicul!

*

Unii bătrini n'au *frică* de moarte, ci li e *somn* de moarte.

*

Stăi și te gîndești une ori dacă orice circumire omenească a fost altoceva decît oligarhia celor răi? Și orice opinie publică...

*

Cînd ți se adună dușmanii, nu te mira: e de ajuns să urle un lup, ca să se adune toți, — pentru pradă sau pentru pușcă.

*

Singura mîngiere a păcătosului care nu se mai poate pocăi e numai acela că omul cîstit se preface.

Și o spune pînă se asurzește și se imbată.

*

Cine începe un lucru, îl începe potrivit cu ce știe că are în el, nu cu partea pe care o cunoaște lumea.

De aici, multe învinuirî zădarnice de îndrăzneală.

*

Dus înaintea judecătorilor, ucigașul găsi că judecata lor e mai solemnă decît crima lui. Și-și bătut joc de dinșii. Dar îl aștepta moartea și mai solemnă.

*

Cînd ne întrebăm ce rost are viața, ne asemănăm poate cu măgarul orb ce învirte roata morii și care e foarte nedumerit la ce servește necontenita și dureroasa lui învîrtire.

*

Conștiința unui păcătos trebuie să se lămu-

rească prin chinul pocăinței saș să se imbete
în dobitoceasca plăcere a păcatelor nouă.

La orice gilceavă, judecata cea dreaptă o
aduce și unul și altul în fundul sufletului, dar
interesul păzește buzele.

Numai oine a pățit, crede pe prooroc, — dar
acela crede și pe cel mincinos.

Iertarea nu înseamnă înfrățire, ci adese ori
despreț. Celui bun îi ierți fapta, pe cel rău îl
ierți pe dinsul, împreună cu toate faptele rele
pe care de sigur și mai departe le va face.

La un popor fără interes pentru literatură,
scriitorii trăiesc, ca scriitori, cît trăiesc ca foc
scintele ce cad pe zăpadă.

Cel mai mare despreț e acel care nici nu
simte nevoia de a vorbi.

Sînt oameni a căror energie se topește numai
ca fierul în foc, spre a lua o altă formă. Nu-î
dușmăni atunci, fiindcă din atingerea cu duș-
mănia cea mai puternică, iese și cea mai mare
forță a oțelului călit.

Sint rele care iese din dorința de a face rău. Și rele care pleacă din cea mai curată dorință de a face bine. Acestea sint poate cele mai rele dintre rele, fiindcă nu le poți lovi fără milă.

*

Dacă n'ai auzit niciodată vorba lui Petru : «Nu cunosc pe omul acesta», nu știi ce e ironia vieții, și păcat că ai mai trăit !

*

A împărtăși suferința cuiva, e a-l înțelege pe jumătate.

*

Cind dușmanul lovește cu călciiul, și din morți se ridică cavalerul.

*

Ambițiosul suie un munte veșnic innegurat de însăși patima sa. Vrînd să ajungă vîrfurile, el poate să se rostogolească tocmai la dînsul de partea ceialată.

*

Cine-și ascultă dușmanii pe cari nu-î merită, e ca acela care ar opri în loc cîntările Învierii dintr'o biserică pentru ca să se audă cum urlă ciniî noaptea pe maidanele părăsite.

*

Ce rău nespus aŭ făcut omenimiî aceia cari aŭ despărțit o inteligență, o simțire și o voință, care se întîmpină totuși totdeauna amestecate la un loc !

*

Cînd nu vezi de prea multa lumină, n'o blăstăma, ci deschide ochii mai mari, și așteaptă.

*

Înaintea de a țipa împotriva scriitorului cu sorisul obscur, vezi cîtă lumină ai tu în mintea ta.

*

Cînd supunerea are un scop în sus, e disciplină, cînd are unul în jos, — e slugărnicie. Cînd n'are niciunul, e neputință.

*

Un om e, neapărat, și un interes, doi oameni ascund în sine o luptă, mulți oameni trebuie să fie o oaste, — a faptei bune sau a celei rele.

*

În teorie stăpînește consecvența, în practică cel mult simțul datoriei de a fi consecvent.

*

Cea mai periculoasă falșitate e acela care strînge mîna brutal cu mîni înmănușate în sinceritate aspră.

*

Viețile noastre ce vin și pier dintr'un izvor veșnic, nu sînt decît privirile ce pleacă dintr'un ochi ce nu se închide niciodată.

*

Cînd lenea vrea să te prindă, gîndește-te la milioanele care în aceeași clipă se chinuiesc pentru pine, și toropeala va trece de la sine.

*

Văzind că se aruncă florii cuiva, grădinarul e zvirliț și el cepe, iar un curățitor de ce nu se păstrează la casa omului, și-a răstunat saca. Fecare ce avea la îndemină.

La fapta sa la carte vei întâlni și pe cel cu florile și pe cel cu cepele și pe cel cu... saca.

*
În fața celor morți, un singur gând trebuie să-ți răsară: lucrează mai iute, căci este un soroc!

*
În lumea cea mai rea trebuie să rămii fără rimă de bunătate; celelalte însușiri se topesc ca sarea, aceasta se fărîmă ca nisipul, dar rămîne.

*
Nu lovi un dușman cînd el se ocupă de tine: ar fi să strivești musca pe obrazul tău; las-o să se fi așezat alături.

*
Exemplul e singur sfătuitoare care nu umilește și pe acel care a folosit de la dînsul nu-și poate răzbuna.

*
Sînt păcate pe care n'ai nevoie să le faci decît o singură dată; nu e binefacere care să nu-ți ceară poruncitor a o mai face de cîte ori poți s'o mai faci.

*
Într'o dușmănie poate ierta numai acel care n'a făcut răul.

*

Desnaționalizînd un popor ai tot atîta folos
cit tunzînd și vâpsînd un crin ca să faci din
el o zambilă: distrugi mirosul și gătești veș-
tejirea.

Cine, prefăcîndu-se, cîștigă stima oamenilor,
e ca acela care primește salutările celor ce-l
iaă drept altoineva. Nioi unul nici altul n'au
de ce să se bucure.

Cînd te ascunzi de oameni și-i înșeli, dracul
stă în conștiința ta și rîde.

Dacă mă urăști, sînt urît în trupul, sufletul
și faptele mele, pentru tine; dar eă sînt mai
frumos pentru mine, dacă nu-ți întorc ura,
dacă nu te pot urî.

De multe ori în materie de artă trimeți pe
orb să-și cumpere ochelari. Pe cînd ar fi mai
bine să-l ieși de mină și să-l scoți din drum.

Buruiana de o zi se plînge că arborele a ră-
sărit lingă dînsa ca să-i facă de o sută de ani
în ciudă.

Rare ori omul de cuvinte e un om de cuvînt.

La temelîa tuturor faptelor și datinelor Sta-
tului celui vechiu e amintirea ouceririi.

Unii dușmani îți cer să scoți un țipăt de durere, cînd ei săgetează în lături.

*

De multe ori orbului îi e mai ciudă pe cel care-l duce de mină decît pe cel care i-a scos ochii.

*

Faptele de toate zilele se judecă lingă vîlmășagul și țermul unde aș răsărit. Faptele de însemnătate plutesc îndelung cu pinzele deschise către depărtatul țerm al dreptății veșnice.

*

Nu te purta cu fiecare om după cum e din-sul, ci după cum ești tu. Une ori e mai primejdios, totdeauna e mai vrednic.

*

N'are ochi buni acela care, hărățind pe alții în mersul lor, nu vede groapa în care cade.

*

Limbutul care n'are vreme să cugete, e ca o trăsură ai căreia cai, cu hamurile, aleargă înaintea, fără să mai bage de samă că au lăsat în urmă pe drumet.

*

Cu gîndul fără faptă pățești ca trupul cu pofta de mîncare, dar fără mîncare.

*

Improvisația e saș mai bună saș mai rea de-

cît pregătirea; sau cu mult mai bună sau cu mult mai rea.

*

A nu greși, nu e a putea pătrunde adevărul. Poate fi lipsă de greșeli în singura reproducere cinstită.

*

Sînt dușmanii cari se distrug ei înșiși: e o întrebare dacă ai datoria de milă de a te amesteca. Sinucigașul ar zice, că, tăindu-î sfoara, ai vrut să-l asasinezi.

*

Decît toți, Iuda a știut mai sigur cît îi e de scump Hristos, — căci l-a vîndut.

*

Dacă o societate rea nu te prigonește, dă-o în judecată. Ar fi din partea ei culmea impertinenței...

*

De dreptul prigonit ferește-te mai mult decît de acel ce stă în Scaun, și de dreptul mort mai mult decît de dinsul viu.

*

Nu poate fi o priveriște mai scîrboasă decît nedreptatea probozînd farisaic Dreptatea învinsă și care freamătă încă de revoltă.

*

Nu se poate învinge niciodată omul care-și creiază neconținut merite nouă.

*

Curajul e vederea, peste propria ființă și peste orice primejdie, a unui scop.

*

A fi tinăr cuprinde o datorie și nu aduce o scusă.

*

Nu te mira dacă vulturul nu se coboară la pomana de grăunțe pe care i-o arunci, și nu-ți zi că e nerecunoscător.

*

S'aă văzut vulturii murind de foame, dar niciunul căutindu-și hrana în poiata găinilor.

*

Nu poți fi încercat decit lăsînd o diră din aurul tău pe piatra aspră a vieții.

*

Păgînul zbiera și bătea din talgere și suna din tobe, să-l audă Dumnezeu; iar alături cu el credinciosul vorbea în șoapte și era auzit. Dar cei de față ziceau că tot e mai evlavios păgînul.

*

Niciodată nu s'aă putut distruge toate trupurile în care trăia o idee, și, prin urmare, toate mormintele de prigonire aă fost zădărnice.

*

Numai alte fapte ca ale lor îngroapă cu totul pe morții cari aă făcut bine.

*

Bătrînii știu moartea care sărută; la tineri vine cea care zugrumă.

*

E o opoziție care crează «chestii», și una care le ignorează. Se caută aceia care le servește.

*

Sint inimă la care-și află drumul numai cutitul.

*

Primește în tine cit trăiești *toată* lumina în *toate* felurile ei. Dincolo, nu vei duce din ea nicio scinteie din cea din urmă rază a Apusului.

*

La ce e bună nemurirea care nu-și aduce aminte?

*

La capătul vieții e perdeaua neagră. Lumina veșnică e în dosul ei, spune Legea. E groapa fără fund, zice simțul din tine. Întoarce-î spattele, și, privind spre viață, luptă.

*

Gindurile zboară asupra tuturor: cele mai mari se opresc însă numai asupra creștetelor celor mai înalte.

*

Ură, iubire: se poate una fără alta? Fiecare iubire are sora ei de ură. Dar ura este pentru iubire, și nu iubirea pentru ură.

*

Cea mai rea lene e aceia ce are nevoie și de vremea altora.

*

Numai în raza soarelui se vede praful ce joacă. Când ea se duce, să nu crezi că el s'a nimicit. Așteaptă altă rază, și-l vei vedea iarăși.

*

Greșeală e să cei de la alții fericirea pentru tine, în loc să o dai de la tine pentru alții, găsind-o astfel tu însuți.

*

În cugetare ca și în natură, când izvorul sacă, nu mai scormoni zădarnic pământul, ci așteaptă ploaia de sus.

*

Cei ce știu mai puțin de nemurire, sint, de bună seamă, cei ce ar trebui s'o aibă: morții..

*

Durerea cea mare la moarte e că pleci fără a te putea lua pe tine.

*

Cele mai multe guverne, avind să aleagă între uciderea nedreptății și uciderea nedreptăților, preferă calea din urmă.

*

Oaia incolțită de lup crezu că are și ea dreptul de a ieși urlind înaintea potaii de lupi. Nu mă întrebați ce s'a petrecut cu dînsa.

*

De la rinjitul de ură și de la rinjitul de bucurie pentru pradă vine risul gurii. Din inimă, vine risul ochilor.

*

În societățile ticăloase, unde a fi drept nu se recunoaște, el rămâne «un simț» care mîngie.

*

Numai acele societăți sînt fericite în care cel mai înalt ideal viă ieă forma unui cult religios pentru toți.

*

Forma e un vas de pămînt frumos pe din afară, dar care sugerează pe d'innuntru: cuprinsul trebuie înnoit decî la intervale scurte. Altfel, cînd îți-i mai sete, rămîi numai cu cratița.

*

Creștea buruienii în umbra unui copac mare, și-și inchipuiă că, de n'ar fi copacul, ele ar ajunge olt dinsul, și-și îngăduia cel mult și lui puțină umbră, de pomană.

*

Arta oratoriei: să știi ce spui și să te gîndești. nu la tine sau la public, ci la ce ești dator să știi. Restul e retorică: adecă teatru, păpușărie.

*

Proprietatea cuprinde în ea muncă veche, care piere, desființînd legitimitatea, dacă nu e hrănită cu muncă nouă.

*

Săracul harnic vine îndată după ingeri.

*

Dacă ți-ar putea distruge dușmani și apelul
la posteritate!

*

Unii oameni știu urî așa de bine, încît nu se
pot hotărî să-și răzbune.

*

Cînd boul s'a simțit că nu-l mai roade jugul
după gît, s'a crezut anarhist, s'a speriat și a
venit rîgînd la poarta staulului.

*

Cînd ai un prieten foarte bun și-ți face bine,
ține socoteală. Va veni o vreme cînd prietenul
va fi foarte minios dacă nu i-l veți putea plăti
până într'un ban.

*

Undele fac riul, zice acela care n'a văzut iz-
vorul.

*

Sînt oameni cari-ți zic: dă-mi voie să mă
ridic pe creștetul tău ca să-ți arăt că sînt mai
mare decît tine.

*

Dușmanul care ți se zice prieten se deose-
bește de cellalt prin aceia că el te plînge cînd
cellalt te atacă, și-și răsplătește că nu poate
lovi și el urîndu-te și mai mult.

*

Nedreptatea e mama Dreptului, care e tatăl
Glucevilor.

*

Sint oameni mari și puternici cari se miră
că din toată suferința ce stîrnesc zilnic nu se
poate face în toată viața lor un singur ceas
de bucurie deplină, cum o are cerșetorul în-
ghețat pe care-l primești în casa caldă.

*

Unui om i se spărsese coperămîntul și cur-
gea ploaia. S'a răpezit să caute pe cine-l fă-
cuse paguba. A mers turbat zile întregi, adul-
mecînd o pradă. Și, cînd s'a întors, casa se
dărimase de puhoai.

*

Cînd ai marfă în căruță, atunci te navălesc
hoții.

*

E firesc ca dușmanul cel mai rău al omului
bun să fie cel care-l cunoaște mai puțin. Și
totuși omul bun n'are mai rău dușman decît
pe acela care i-a fost prieten.

*

De cele mai multe ori un om are trei carac-
tere: unul pe care-l crede el, altul pe care i-l
dă publicul și un al treilea pe care nici unul,
nici altul nu-l pot desluși niciodată, și care e
cel adevărat.

*

Oglinda vredniciei tale e numai fapta; păre-
rea pe care o ai de tine e numai o fantasmă
a vanității, care dispăre înaintea acestei rep

litați netăgăduite. Asupra valorii faptei tale nu te poți înșela, căci, data aceasta, o lume ți-e martură. Numai leneșii pot fi grandomanii.

*

Cind doi lingăi se ceartă între ei, să știi că tema va fi, neapărat : independența de caracter.

*

Cind feudalitatea unei țeri nu se prăbușește printr'o revoluție, ea se stinge în brațele aventurierilor cari o moștenesc.

*

Prostia e ca noroiul : cu cât se zbate cineva mai mult, cu atita se afundă mai adânc.

*

Simt bătrîneța numai aceia cari n'o înțeleg.

*

Bătrîneța are și ea un drum înainte, dar așa încit oricind se vede larg și în urmă.

*

Sint și de aceia cari cred că albina cea mai harnică va fi aceia care va fi oprită de a zbura asupra florilor.

*

Lumea e organizată așa, încit oriunde o sarcină așteaptă pe orice om.

*

A privi într'una moartea, inseamnă a pierde viața cind pari tocmai a o prețui mai mult.

*

Pentru mulți, principiile sînt șanțul dincolo de care trăiesc totdeauna și în care încearcă a se ascunde numai cînd îi năpădește dușmanul.

*

Formele copleșesc ideia și sentimentul. Le îngrămădești așa de multe tocmai ca să nu se vadă că acestea aū murit innăbușite.

*

Cînd ideia robiei va dispărea din societate și din familie, ea va rămînea în religie, dacă religia va fi rămas aceeași până atunci.

*

Filosofie se numește coaja uscată a înțelepciunii. Ea se vinde mai mult de pe catedră.

*

Crima este atîta timp cît inima criminalului n'a fost străbătută de pocăință, și, dacă-l ucizi pe el, crima rămîne veșnică, rătăcind prin lume și stîrnind alte crime.

*

Și sufletește omul moare mai des de rănile otrăvite care nu se arată mai nimănuia.

*

Poesia e singurul copil al Adevărului cu Minciuna: are firea tatălui, dar se îmbracă în hainele pe care le are de la mamă, pentru că lumea se bucură s'o vadă astfel.

*

Cum poți spăla singele unuia cu singele celui-lalt? Și cum nu cugești că lacrimile pot să spele?

*

Se miră omul rău că nu-î plac bucatele cînd le fierbe în zama veninului său.

*

Nu striga nimănuî «rătăciturile», fără să fii gata a-l aduce pe drumul cel drept.

*

Plătește, zice legea veche vinovatului, suferă, zice cea nouă; îndreaptă-te, zice legea care nu s'a făcut niciodată în adevăr lege.

*

Cuceritoriî zic: pămîntul acesta e al nostru. Și aû tot atîta dreptate, ca și norul trecător care și-ar afirma drepturile asupra pămîntului căruia-î face umbră de-o clipă.

*

Cînd măgarul a dat lovitura de picior leului murind, nu era întîiași dată. De atîtea orî leul nu-l țînuse în seamă și uitase de dînsul, pe cînd măgarul țînuse minte.

*

Este o genialitate care aleargă despletită pe strade și cere să fie recunoscută ca atare, — de multe orî, o falsă genialitate; și este alta care, pierdută în grămadă, lucrează laolaltă cu cei din urmă, cari nu simt că sporul muncii

lor vine de la acel zeu întrupat cmenește și schimbat de haine. Genialitatea fecundă, care se jertfește cea d'intliu, își are însă rare ori locul însemnat în analele unui popor.

*

În cuvintările funebre sînt doi cari nu sãmănă: cel care vorbește și, mai ales, acela de care este vorba.

*

Fiecare își face despre tine icoana de care e capabil, dar de aici nu urmează că tu ești dator să te recunoști în toate.

*

E așa de caraghios că poți umplea viața întreagă a omului care te urăște, nu cu icoana ta măcar, ci cu caricatura ta, pe care el o hizește tot mai tare, inchipuindu-și că pe aceeași măsură te faci și tu mai urit...

*

Cîte unul ar fi în stare să meargă prin viață cu ochii închiși, numai să nu-și vadă dușmanul!

*

Sînt dușmăni care ți se prind în fiecare zi, de la sine, ca praful pe ghete și murdăriile pe talpă. De acelea să nu-ți pese. Doar nu-ți sta în casă de frica lor!

*

Cînd unul îți aduce laude și apoi batjocură,

cea d'intăi e distrusă în motivarea ei, cealaltă în ea însăși.

*

Mulți critici seamănă cu muștele care, mincînd mierea, cred că o pun la loc, lăsînd ce lasă ele de obicei pe fereastră.

*

În concepția creștină, Raiul nu mai are judecata faptelor și te întrebî atuncea ce preț mai pot să aibă ele.

*

A privi în față pe Dumnezeu, înseamnă a fi Dumnezeu însuși și a nu mai avea conștiința ta deosebită, fiind totuși la izvoarele trecătoarelor conștiințe.

*

Dușmanul ți-ar bea mai bucuros lacrimile decît sîngele, fiindcă în cele d'intăi vede topită fericirea ta care îl ucide.

*

Flecar e numai cel care spune fleacuri; cel ce le face, e tot fleac ca și ele.

*

Nu mai limbile moarte aŭ dicționare neîntregi, și totuși complete și definitive.

*

În toată viața avem ca învățător al morții, somnul, și tot nu ne deprindem cu dînsa.

*

Mulți se miră de ce nu vrei să primești nimic din păcatele cu care invidia lor vrea să te împodobească.

*

Educația de astăzi urmărește, nu dezvoltarea, ci substituirea de caractere.

*

Linia dreaptă e drumul cel mai scurt între două puncte și cel mai lung între două suflete.

*

Cînd veți vedea că dușmanii tăi, lovindu-te, pierd însușirile lor și se fac ticăloși sau proști, să ieși aceasta drept cea mai înaltă dovadă că ești virtuos și tare.

*

Cînd te trezești singur, vezi dacă te-ai suit, și, dacă stai mai sus în adevăr, nu-ți trebuie altă mîngiere.

*

Nu primi lupta cu omul care se înfățișează numai pe sine și dorința lui de a te cotorpi.

*

Nu pe rîul dulce între pajiști, ci pe ape singuratece și amare, locuite de furtuni, se află marea.

*

Totul e relativ, afară de interesul societății.

*

Sunt cele mai multe statui zace o renume.

*

Știința e așa de nesfirșită în cel mai mărunț din punctele ei, încît, după miî de cercetători, ea are încă ceva de dat oricui se apropie cu inima curată de dînsa.

*

Nu poți face aur din plumbul timpului tău, dar cel puțin îi poți da o efigie nobilă.

*

Nerecunoștința e urmarea cea mai sigură, de și mai puțin firească, a binefacerii.

*

Învățăturile cele bune trebuie să se prefacă în viață nouă a sufletului, dar sînt minți striccate, ca și stomacurî striccate, și atunci...

*

Dacă veî avea aur în sufletul tău, în licăriri de aur va străluci tot ce pornește de la tine.

*

Dacă un suflet e în adevăr luminos, niciun vâl al rezervei nu-î poate ascunde lumina.

*

Înainte de a începe drumul spre fericire, să vezi bine dacă nu te desparți de dînsa.

*

Scaunul de judecată al lui Dumnezeu se ține în fiecare zi și în fiecare cuget

*

Prietenii veseli ai norocului tău se duc ca fluturi odată cu florile, dar țerna neagră hrănește și mai departe, desprețuită, rădăcinile ființei tale; mine însă vei primi cu alte flori alți fluturi.

*

În convorbire, dacă te uiți bine, dai fiecăruia tocmai cât i se cuvine,—în plus complimentele, care nu se numără.

*

Duci în mormînt toată partea vieții tale, pe care ai trăit-o pentru tine.

*

Mergi înainte: la capătul vieții tale, vei găsi, cu siguranță, alt drumet, care va merge mai departe.

*

Nedreptatea altora are un mare bine: ea te împiedcă de a fi nedrept cu tine însuși.

*

Este o ambiție care atinge orice și rămîne tot așa de zădarnică și de flămîndă.

*

Pe priporul morții vine, neconținut, mulțime multă: unii se aruncă desperați, alții ingenuche plîngînd, mulți își fac cruce și alunecă fericiți.

*

Cînd ai o credință, n'ai nevoie numai decît să ceri preotului legăturile unei religii.

*

Teologii, — niște măsurători de ceruri! Fiecare se oprește unde poate și aduce harta lui. Toate pretind a fi de o potrivă de complete, și toate sînt făcute în același desăvirșit întunec.

*

Ca să nu te sperie moartea, primește-o necontentit în sufletul tău, cum, fără voie, o primești necontentit în trup.

*

Lingușitorul vede ce se poate vedea stînd în brînci. Cînd se trezește în el revoltatul, el va pretinde că ești cea ce a putut vedea el.

*

Ca în zbor, sufletul se poate ridica mai presus de oameni în două feluri: fiind mai ușor decît viața prin răsă schimnicului și mai greu decît dînsa prin bărbăția voinicului.

*

Cea mai sfîntă iubire e aceea care se hrănește din suferință. Ea duce la ceruri.

*

Cei mai mulți scriitori vorbesc pentru urechea cetitorilor, cari-și aleg meșterii. Cîțiva vorbesc pentru suflete. Numai cărțile aceloră se deschid a doua oară.

*

Orice iubire e datoare să se apropie cu reverență de sufletul spre care se îndreaptă.

*

Cea mai minunată viață e aceia care niciodată n'a avut nevoie de o minune.

*

Prostia măsurînd inteligența, e totdeauna multămită. Și din potrivă.

*

În fiecare suflet mare a stat totdeauna treaz cellalt, întrebînd, cercetînd, pedepsînd.

*

Cea mai umilă viață poate avea cea mai înaltă valoare morală: astfel raiul e la îndemîna tuturor.

*

Lipsa de iubire a oamenilor pentru oameni se învederează și din aceia că nicîo cunună nu se pune pe mormîntul cel mare al celor fără de nume.

*

Nu uita niciodată că oricine te iubește cere de la tine o iluzie de ideal. Dă-o, ori nu te lăsa iubit.

*

Ești în adevăr ce vei fi a doua zi după moartea ta.

*

Trufia e cea mai mare nedreptate: de unde știi cine e omul înaintea căruia înaintezi trufaș?

*

Din zinele bune ce veghează la căpătîiul oricărui leagăn, e una care nu părăsește pe ni-

menî și merge și cu osinditul până la spinzura-
rătoare: zina suferinții, care răscumpără su-
fletele de orice osindă.

*

Bogăție, mărire, prietenî, — ferești închise,
care împiedecă aierul tare al vieții de a-ți bate
în față, inviorîndu-te.

*

Un bun și sigur prieten e conștiința ta: n'o
ucide, ci las'o să moară odată cu tine.

*

Odată cu tine mor încă odată toți morțiitai.

*

Te vor lăsa singur, singurel, în pustiū și te
vor învinui că i-ai desprețuit părăsîndu-î.

*

Lumina apusului din fiecare zi să ți se pară
strălucirea unei judecări în ceruri.

*

Ce grozavă ar fi, între cele ce trec, lucruri
și oameni, veșnicia unuia singur care n'ar fi
Dumnezeu!

*

Este un triumf cu robii în urmă, și altul în
mijlocul celor desrobiți.

*

Calul norocului e bun cu o condiție: să-l
lași tu înainte de a te trînti el.

*

Cînd ești tulburat pe tine, nu te poți împăca decît făcînd bine altuia.

*

Iubirea, mai ales o anume iubire, deosebit de curată, nu se cere: altfel vei fi răspins cu revolta cui se apără de un atentat la pudoare.

*

Ferește-te de bunătatea care stă în poartă ca să îmbrățișeze pe oricine. Și, dacă nu te-ai ferit, nu uita s'o plătești.

*

Pe drumul mare al istoriei vei întîlni, ca și pe drumul mare al țerii, o cruce numai acolo unde a fost ucis drumețul nevinovat.

*

Veți fi cu atît mai fericit, cu cît va trăi mai mult în tine copilul ce ai fost.

*

Căința e drumul prin care te poți găsi pe tine însuși cînd erai încă bun.

*

Nu încerca a judeca decît după ce conștiința ta te-a absolvit.

*

S'a scris legea după ce nu mai erau judecători.

*

Nu uita niciodată că bătrînul e un bătrîn.

De la toamna cea mai cu soare să nu cei florî.
Ajungă-ți seninul și lumina!

*

Scrisul ar fi foarte obraznic dacă ar fi o cerere de veșnicie.

*

O condiție de fericire inferioară e cînd se potrivește aceia ce tu cei de la lume și aceia ce lumea cere de la tine.

*

După răzbunare, ura trece la cellalt.

*

Lumea mare se chiamă aceia în care sufletele sint prea multe ca să se recunoască.

*

Orice om care-și zice moral osindește prin aceasta societatea în care trăiește.

*

Interesul nu e o legătură, ci un lanț.

*

Poate că din poezie trăiește pentru toate timpurile numai partea care cuprinde adevărurile eterne.

*

Cel d'întăiū păcat a făcut despărțirea dintre Raiū și Iad. Creștinismul a deschis prin ea numai porțița pocăinței. Religia care va dărîma păretele de aramă e încă pe drum.

*

Care nemuritor n'ar osindi la moarte pe tovarășul său ?

*

Două feluri de oameni iartă ușor : cei ce au păcătuit prea mult și cei ce n'au păcătuit niciodată.

*

O cugetare ? O lature de adevăr care scinteie.

*

Este poezie care te-a căutat și poezia pe care ai căutat-o. Se cunoaște totdeauna.

*

Ce crezi mort in tine, așteaptă numai o clipă de singurătate ca să-ți vorbească.

*

Poesia ?

Une ori un cîntăreț și o liră, de cele mai multe ori o liră fără cîntăreț. Se întimplă să fie și un cîntăreț fără liră.

*

Între oameni sint căi nevăzute pe care le descopăr numai intriganții. Ele duc sus și răpede.

*

Poporul poate iubi in tine numai nădejdea lui.

*

Adevărata poezie e totuși numai floare in grîd.

*

Cel mai sigur semn de moartea apropiată a unei societăți e bătrîneța morală a copiilor.

*

Se vinde mult lucrul de care fiecare caută să scape.

*

Să te temi de filantropia care începe scoțînd dinții tăi.

*

Criticul e adesea strigoii unui poet care n'a putut trăi.

*

Din nenorocire nimeni nu moare de otrava pe care o are pentru alții din naștere.

*

Cînd un prieten te va ataca din senin, să știi că n'a găsit un drum ca să te încunjure și că ambiția lui nu vrea să se innee.

*

Cei mai mari mincinoși sînt acei cari nu mai au nici pentru ei adevărul.

*

Blestemul prigonirii e că la fiecare lovitură își înalță dușmanul.

*

Nenorocirea vremii e că din viață lipsește școala vieții și că din școală lipsește viața școlii.

*

Polemistul convins e un soldat, polemistul plătit un calău, polemistul diletant un pervers.

*

Ziar înseamnă azi adevăr pentru o zi: revistă, frumuseță pentru o lună.

*

Cei mai mulți oameni sînt în stare a se iubi pe sine în afară de faptele lor și împotriva faptelor lor.

Recunoaște-î unui popor ce are, înaintea de a încerca să-î dai ce n'are.

*

Bărbat de Stat,—unul care nu spune ce știe, până ce, la urmă, nu știe ce spune.

*

Un popor poate să nu-și aleagă conducători și, dacă-î admite, e vrednic de dinșii.

*

Tot mai mulți oameni și același pămînt, dar fiecare om e tot mai mult.

*

Și cel mai îndărătnic conservator trebuie să știe, cînd trebuie, deschise fereștile înaintea primăverii luminoase și calde.

*

Cel mai bun mijloc de a lovi într'un prieten

e să descoperi o teorie în care valoarea lui să nu poate intra.

*

E așa de ușor să întorci ochii de la cineva, încît e o risipă de simțire să-l urăști.

*

Sînt calomniile care, repetate, exasperează, și altele care de la cea d'întăiu repetare te fac să rizi. Cele d'întăiu ating răni pe care calomniatorul nu le știe, ceia ce-î dă bucuria de a crede că *el* te-a exasperat.

*

Meseria de a face morală nu cere nicîo ucenicie de a fi moral.

*

E o artă care doare pe artist *înnainte* și alta care doare pe public *după*.

*

Popoarele nobile sînt acelea care aŭ lucrat pentru omenire și n'aŭ presintat contul nicîdată.

*

Sărăcia d'innăuntru cere bogăția din afară. Bogăția d'innăuntru îngăduie în afară de dînsa o bogăție.

*

Un om cu frumoase calități nu poate trăi nicîdată pentru dînsul, cum o rază nu-și poate da numai ei lumina.

*

A te sinucide înseamnă a te declara incapabil sau incorigibil.

*

Viața ta să fie astfel, în neconținută-i desvoltare mai sus, încît cul tău de ieri să fie pentru tine un învins orî un întrecut spre care să poți privi totuși ou simpatie.

*

Pămîntul are prețul morților ce s'au coborît în el.

*

Lumea ideilor samănă cu lumea stelelor: cel mai mare stăpin al lor recunoaște doar mai bine decît alții pînă la aceeași margene a zării.

*

Ambiția aduce atîtea jertfe zădarnice căroră omenirea naivă li dă o interpretare eroică!

*

Cea d'întăiî rugăciune a venit ea de la un triumfător, îngrozit de fericirea lui, orî de la un căzut care căuta un razim în afară de din-sul ?

*

În zilele de crasă prosă 'n care trăim, se impune o frăție a tuturor celor ce au încă vreme de a privi în sus.

*

Mulți apărători ai poporului cred că a zgîndări o durere înseamnă a o mîngia.

*

A merge după dreptatea care trebuie să fie, călcînd în picioare bunătatea care *este*, e poate cea mai mare nebunie a vremurilor noastre.

*

Regilor li-a rămas răspunderea pe care dușmanii lor sînt prea lași ca să li-o iea odată cu puterea.

*

Este o sărăcie care nu suferă decît de invidie. E și aceia care strigă mai mult. Poate singura care strigă. Cealaltă muncește, se roagă, iartă.

*

Ar putea trăi mai mult decît o zi cel din urmă om după ce s'ar încredința că nicăiri nu-și mai află un tovarăș ?

*

Sufletul omenesc are atîta nevoie de mișcare, încît ar părăsi cea mai adevărată fericire pentru a scăpa de groaza neschimbării.

*

De sute și miî de ani fericiții din Raiu cer de la Dumnezeu nemilostivul îndurarea unei singure dureri. Și Iadul tot ride de zădărnicia rugăciunii lor.

*

Între frînturile unui neam cultura poate sta-tornici acele legături ce nu se văd și nu se pot împiedeca.

*

La bucurie vin și străinii, la durere numai
cei de un sînge și de o simțire.

*

Un popor *mort* e numai un popor *sîns* ori
unul trecut la *altă* viață.

*

Vai de poporul care cere odihnă pe drumul
mare în care se îmbulzesc națiile!

*

Sufletele cumpărate sînt otrava neamurilor
dominante.

*

Sînt popoare care se apără de prieteni și
popoare care-î caută, — ca să se apere cîndva
de dinșii.

*

Un popor care suferă e un popor care n'a
găsit încă în el puterea ce răspinge suferința.

*

Unitatea națională fă-o în inimă, și de la
sine se va scrie pe steag.

*

Nu te bucura de popoarele care plătesc tir-
ziū: vor plăti mai greu.

*

Care Stat poate stăpîni creșterea de acasă?

*

Cei ce au jucat pe mormintul nației noastre
au căzut în el și s'au mirat că nu ne găsesc
într'insul.

*

Nimic nu poate împiedeca o nație de a se
întoarce la unitatea ei primordială și necesară.

*

Dintr'un popor fac parte toți cei știu că fac
parte din el.

*

O Biserică națională are în numele lui Dum-
nezeu grija unui singur neam.

*

Morții se duc în pământ pentru a-l păzi.

*

Când stăpînirea străină e numai o pagubă
pentru cine o exercită, se duce de la sine.

*

Păstor de turme, păstor de oameni, păstor
de suflete, — ce știe mai mult omenirea?

*

Orice epocă de cultură ce se încheie lasă în
floarea uscată semințele vremii nouă: nu le
risipiți!

*

Nu te uita, robule, la cătușele tale, — ca să
nu recunoști că și tu ai lucrat la ele!

*

Veî făuri, cu voie, orî fără voie : dacă nu
sabia ta, lanțurî pentru tine !

*

«Frăția» sentimentală dintre Romîni trebuie
schimbată într'un simț de *unitate*, cu toate
urmările de *solidaritate* și *muncă-împreună*.

*

Legile de prigonire nu pot atinge pe acela
cari aŭ mai multă putere de viață decît birul
nedrept cerut de lege.

*

Dumnezeu primește altfel crucea făcută de
brațul care a purtat o sabie.

*

Sufletul liber,—apoi vin toate celelalte !

*

Ce poate fi o patrie care nu e neamul tău,
mîntea ta și nici măcar libertatea ta și biel-
sugul tău ?

*

Strămoșii trăiesc totdeauna : orî ca o do-
jană, orî ca o binecuvîntare.

*

Nimic nu e mai tare decît un Stat ce infă-
țișează o societate, și nimic mai slab decît
Statul pe care societatea-l repudiază.

*

Cea mai mare înțelepciune a naturii e că a sădit în sufletul omului nemulțămirea cu ce a câștigat și avântul ce poate — sau *nu* poate! — cucerii încă.

*

Nu întreba pe nimeni de unde vine, ci numai ce a fost în stare să aducă de acolo.

*

Celui căruia i se răsplătește târziu, i se răsplătește cu dobândă.

*

Anume critici sînt ca măturătorii cari critică pe arhitect și i se cred superiori cînd, potrivit cu meseria lor, au scos ceva gunoierii la ușă.

*

Bărbații politici clădesc din piatră; politicianii înalță, ceva mai răpede, eșafodaje ca acelea care răsar pe capul jonglerilor iaponesi.

*

Pedeapsa cu moartea, pedeapsa cu Iadul, — și răutatea stăpînește încă lumea!

*

Din Dumnezeu, închinarea de bună voie a robilor poate face un idol; închinarea silită a oamenilor liberi nu poate face niciodată dintr'un idol, Dumnezeu.

*

Nu acusa pe alții în desiluzii, ci vezi mai

bine dacă nu trebuie să te acusi pe tine pentru iluziile ce ți-ai făcut.

*

În războaie se pomenesc mai mult cei care le-au declarat și cei care au încheiat pacea.

*

Poate fi cineva mai antipatic decât virtutea care se uită în oglindă?

*

Caută a trezi pe oameni cum trezește Dumnezeu toate în fiecare dimineață: prin lumină.

*

Nu te mira că vremile sterpe și urite nu dau talente: florile nu sînt ale rădăcinii, ci ale primăverii.

*

Nu vorbi despre un om nimic alta decât ce ai putea spune cu o clipă înaintea morții tale, ori a doua zi după moartea lui.

*

Pentru a continua opera cuiva trebuie să-i oglindești personalitatea.

*

Nu e de condamnat încrederea în sine cînd ea condiționează fapte mari.

*

Trîmbițaș al celui d'întăiu atac, cine-și aduce

aminte cind peste trupul tău oștile au cîștigat
biruința!

*

Planul generalilor valorează cît brațul sol-
daților.

*

Poate fi așa de vastă știința despre lumea
în care sîntem, în cît ar fi trebuit să zăbo-
vească puțin știința despre cer, în care deo-
camdată nu sîntem.

*

Dacă natura nu e făcută pentru noi, în schimb
putem striga cu mîndrie că nici noi nu sîm-
tem făcuți pentru natură.

*

Deprinde-te a nu muștra decît cînd ești gata
să îndrepti.

*

Cînd ești rău cîrmuit, aceasta înseamnă de
cele mai multe ori că ți-ai corupt cîrmuirea.

*

Cel mai mare erou e acel care nu s'a văzut,
și unul și mai mare acela pe care nu l-au văzut.

*

Nu ești înțeles? Silește-te a înțelegi tu în-
suți ceva mai bine.

*

În sufletele mari viața bate ca valurile în
stîncă, și cei mai mulți înțeleg din ele numai
nisipul ce cade.

*

A te crede mai mare e totdeauna mai bine decît a te crede mai mic: mărești în același timp datoria și idealul tău.

*

Găinile taxează de ambiție orice desmorțire de aripă.

*

Cocoșul care nu crede că ziua o face el, e incredințat că se face ziua ca să-l audă lumea cîntînd.

*

Numai de unul singur ai de ce să te temi: de tine însuși cînd te privești în față.

*

E un mișel acela care-și dorește dușmanii ingenunchiați de nenorocire.

*

Ca să fii orbit cu privire la alții, de mult trebuie să nu te fi văzut nici pe tine.

*

Noutatea în știință? Adesea tencuială nouă peste ziduri vechi.

*

Om învățat e întăiū cine nu știe nimic, al doilea cine știe ceva și se miră el singur, al treilea cel care, știind ceva, nu se mai miră; și pe lingă aceștia toți, trece și obraznicul care și-a dat osteneală să știe multe lucruri și n'o spune nimănu.

*

Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.

*

Scrisul și vorba cuiva sînt ce sînt, plus sau minus o viață care să samene cu ele.

*

Samănă și pe piatră. Se va găsi un vînt miostiv care va duce sămînța unde așteaptă pămîntul de hrană.

*

Grăunțele pe care-l mai vezi e pentru păsări; așteaptă toate de la acela pe care l-ai pierdut din ochi.

*

De la un izvor uniă ieau florile de pe margine, alții apa răcoritoare din fund. Și sînt și gize care bizie împrejur.

*

Nebuniî fac legi-zăgaze, cumiņii fac legi-canale pentru energia națională.

*

Oameniî se asociază de obicei pentru a pierde timpul; une ori și pentru a-l întrebuița.

*

Prea mulți cred că literatura e un scris, nu un sens.

*

Revoluțiile se pregătesc totdeauna de acela

cari vor trage mai cu sete asupra revoluționarilor.

*

E o nebunie a ținti la nemurire cînd a murit și zeii. Dar totuși în oricît de puțin loc cîștigat, dincolo de moarte e ceva mai presus de soarta omenească.

*

Ca să nu ne credem zei, natura ne-a făcut să nu putem ougeta fără o biată pastă oarecare, închisă într'o șubredă cutie de oase.

*

Vine o anume vreme cînd nu trebuie să dai impresia unui Împărat nervos care se apără de muște. Altfel lumea va vedea mai ales muștele.

*

Cei mai mulți aș găsit nemurirea în setea de a trăi totdeauna, cițiva în dorul lor de cei pe cari nu-î mai pot vedea aicea.

*

În preajma morții preț și despreț pentru viață se confundă.

*

Nu uri pe oameni în clipa cînd zeii te lovesc

*

Purtăm toți în spinare o strivitoare piatră.
Vine o clipă cînd lunecăm, și piatra strivește.

*

Ai vrut să faci bine oamenilor și după ce ai încercat să te distrugă, vor face din tine un zeu temut care se tămiază, dar nu se ascultă.

*

Nu-ți supăra prietenii prin aceia că să ai nevoie de ajutorul lor.

*

Un singur lucru odată pierdut, nu se mai poate căpăta : tu însuți cum ai fost cind erai mai bun.

*

Pocăință, — piele spălată !

*

Roagă-te lui Dumnezeu ca toți nerecunoscătorii să-ți răsară în viață. Pe urmă, ar fi și mai rău de tine.

*

Sint oameni cari adorm împăcați după ce au săvârșit fapta rea, care, ca gând, îi chinuia de mult.

*

După fiecare luptă se întilnesc eroii cari aveau de gând să fie, cu aceia cari au fost fără a se gândi, și cei d'întăiu rămân totuși cei mai mindri.

*

Vintul popularității face mult praf să înainteze.

*

Disciplina e urită mai ales acelor care n'au
calităţi disciplinabile.

*

A te supune cuiva care nu e decît fiinţa ta
însăşi înălţată, nu mi se pare a fi o umilinţă.

*

De obicei suferinţa innăbuşă cugetarea. Cel
mai mare act al voinţei e cugetarea care plu-
teşte peste suferinţă.

*

Viaţa e zborul. Unde va e o stîncă neagră
pe care te va opri suferinţa, ca să nu mai
poţi zbura niciodată.

*

În ştiinţă descoperirea greşelilor materiale
te doare mai mult, fiindcă ele sînt la îndemîna
cricărilor critice.

*

Cine n'a avut niciodată pornirea desperată
de a da în foc tot, dar tot ce a scris, acela
n'a suit nici cea d'întăiu treaptă a artei.

*

Cele mai multe conversaţii se fac din con-
cesia reciprocă de a vorbi despre sine însuşi.

*

Dervişul ce caut e acela care, dacă aude sus-
pinul unui sărac, se opreşte şi-l întreabă:
«Ce vrei? Am venit».

(Dintr'un Gazel turcesc.)

*

Nimie n'a crezut Sfintul mai puțin decît că-î vor îmbălsăma trupul.

*

E un fel de combatere care vrea să distrujă și alta, cea obișnuită, care caută numai să înlocuiască.

*

Moartea. S'a sfărmat vioara! Și nu se va mai cînta cîntecul? Cîci la urmă asta interesează, iar nu vechiul lemn de armonie, care nu va mai vibra.

*

A trăi înseamnă a lucra; totuși prinde bine o clipă în care poți simți că trăiești. Și atîtor ea li lipsește totdeauna!

*

Specializare înseamnă de cele mai multe ori înstrăinare de viață, pe cînd ar trebui să însemne întrebuițarea a tot ce dă viața pentru înțelegerea specialității.

*

Fapta ta cea mai bună e aceia de care ți-ai adus aminte mai puțin.

*

Revoluția e păretele ce se dărimă asupra celor ce l-au clădit rău.

*

Orice înșelare cuprinde în sine o mărturisire de slăbiciune.

*

Același vînt care jos nu poate răscoli decît praful, aduce sus ploile de roadă.

*

Și în viața omenească sînt focuri care distrug și focuri care purifică.

*

Va veni ceasul de veî binecuvînta vremea cînd aveaî dreptul să fîi singur cu tine însuși și cu nevoia de creațiune a sufletului tău.

*

Minciuna ascunde azi fapta urită, dar descoperă minî sufletul nevrednic.

*

Pentru unîi critica duce la știință; pentru alții toată știința nu duce decît la critică.

*

Ce îndrăzneală să crezi că mai poți tu însuși și înaintea unui Dumnezeu judecă'or al nimicniciei tale.

*

Luxul modern se hrănește din forțele esențiale ale naturii și ale umanității pentru a lăsa la urmă o grămadă de petici și sfărîmături de fierărie veche, plus sufletele tulburate pentru totdeauna ale omenirii.

*

Mai bine te zugrăvește ce ai cerut decît ce ai dat.

*

Și în știință ca și în altele: mai mindru e
cine-o poartă decît cine-o face.

*

A refusa unei nații recunoașterea drepturi-
lor sale, e a o sili să-și facă un alt viitor in-
temeiat numai pe aceste drepturi,

*

Conceptia politică cea mai odioasă e a Sta-
tului care pretinde să facă silă societății pe
care e dator s'o servească.

*

Un Stat nu poate avea alte tendințe decît
ale societății pe care o represintă.

*

Renegatul a pierdut un suflet național fără
să poată cîștiga vre-odată un altul.

*

Nu uitați niciodată popoarele care au sin-
gerat pe pragul civilizației apusene apărînd-o !

*

Ipotesa e o întrebare la care natura e che-
mată să răspundă, și ea nu se grăbește tot-
deauna.

*

Bănuiala cuiva îți arată ce ai putea face în
paguba lui.

*

Fă-ți datoria oricînd. Totdeauna va fi cineva care să te vadă: tu însuși.

*

Lenea e o sinucidere blindă.

*

Prietenii să ți-i vezi des; altfel i-or vedea dușmanii tăi.

*

Nerecunoștința are o voluptate pe care poate n'ai dreptul s'o tulburi.

*

Gîndește-te totdeauna că viața nu dă, ci împrumută numai. Civilizația e dobînda.

*

În știință cea d'întăiu descoperire începe un drum de osteneli care se mintuie numai odată cu viața.

*

Viața e un drum: de ce să te plîngi cînd ai sosit?

*

Este o prietenie care trebuie să se vadă și să se audă.

*

Iubirile se întîlnesc pe drum, nu se chiamă una pe alta.

*

Gîndul morții să-ți fie în urmă, gonind spre faptă, nu în față, oprind.

*

Modestia firească a științei o împiedecă de a se apropia de oameni învățați.

*

Tradiția e măcar ca rădăcinile uscate ale copacului mort: ea ține pământul în risipă.

*

Înțelegi viața cu atît mai bine, cu cît mai mulți din ai tăi te chiamă dincolo de dînsa.

*

Spre orice suflet este și un drum de adevăr, numai cît la unii l-au coperit bălăriile formelor sociale.

*

De cîte ori vezi pe cineva, bucură-te ca și cum l-ai vedea pentru cea din urmă oară: măcar sufletul din el poate să nu mai fie același.

*

Specialitate? Pentru spiritele mici o legătură la ochi, pentru celelalte unul din punctele de unde se vede lumea.

*

Specialul se cuprinde în general, dar și generalul în special.

*

Nu judeca nimic după timpul ce s'a cheltuit: soarele de Iulie nu e cel de Decembre.

*

A desminți minciuna e o datorie, a desminți pe mincinosul însuși, e cea mai mare prostie.

*

Ca Anteu, care, atingînd pămîntul-părinte, se simția mai tare, așa și hotărîrea noastră se întărește de cite ori, în lupta cu lumea, se atinge din nou de temeiul moral al sufletului nostru.

*

Dacă'î cădea la capătul brazdeii ce ai tras, fii sigur că secerătorii nu vor găsi timp măcar să presare asupra-ți un pumn de țernă.

*

Timpul tău să fie al tuturor, dar nu pentru orice.

*

În general prietenia se asigură prin sănătate perfectă, oarecare avere, largă ospitalitate, un talent modest, conversație variată și bilete de liber parcurs pentru orice întimplare.

*

Copilul nu datorește părintelui viața, ci creșterea.

*

A fi înțeles pe omul care nu te-a înțeles dă totdeauna o mare superioritate.

*

Pacea după înfrîngere și pacea înainte de luptă n'au sămănat niciodată.

*

Nu ți-e rușine niciodată să spui oă te-ai înșelat în bine asupra cuiva și totdeauna ți-e rușine că te-ai înșelat în rău.

*

E bine să știi că, atunci cînd dormi mai sigur, este un dușman să te păzească.

*

Este sluga care vorbește în fața stăpînului și sluga care vorbește în urma lui, și între unul și altul e tot atîta deosebire ca între un erou și o canalie.

*

Mai dese ori legea e un zid în calea binelui decît un gard într'a răului.

*

Dacă alții nu te ajută, silește-te să-î poți înlocui!

*

Să nu te crezi niciodată jertfa răului pe care l-ai făcut, fiindcă nu vei mai putea ieși dintr'însul.

*

Să știi oă nu vei primi nicio rană atunci cînd mai mulți încoardă arcul ca să plece împotriva ta o singură săgeată.

*

Cînd acela care însuși a arat și a sămănat culege cu minile lui roada, nu se pierde niciun grăunte de grîu.

*

Peste zgomotul nostru trec mai limpezi glasurile mari ale celor ce nu mai trăiesc.

*

Pentru a putea trăi o viață, care ți-a fost dăruită, ești dator s'o meriți, ca om și ca neam, în fiecare clipă.

*

Mulți oameni sînt foarte mulțămiți de faptul că au izbutit să știe toată lumea că sînt niște proști. Ei numesc aceasta: faimă și glorie.

*

Pentru fiecare om e un drum către fericire: acela pe care e chemat să meargă. Ceî mulți nu-l găsesc niciodată. Ceî cumînți încearcă până la moarte. Ceî mai proști se trintesc la pămînt și plîng că sînt nenorociți.

*

Timpul gol de fapte e lung cînd îl trăiești și scurt cînd îți aduci aminte de dînsul.

*

E ciudat cum se pot gîndi oamenii la moarte, cînd e atîta de făcut în viață.

*

Norocul nu se găsește bine decît în casa unde se muncește.

*

Nu primi la bucuria ta pe acela pe care nu l-ai primi la durere.

*

Dă fiecui ce i se cuvine, și ție ajungă-ți ce rămîne.

*

O mie de oameni cuminți nu fac atita tărăboiū ca un singur nebun.

*

Un popor crește voinic și mindru în ura furtunoasă a străinului, dacă știe să smulgă puterile de viață ce zac în adîncul lui însuși.

*

Totdeauna cei mari aū cerut dela cei mici, fără să lepede veșmintul de războiū : pacea.

*

Dreptatea nu te caută niciodată acasă la tine : cu tolag de răbdare trebuie s'o cauți pe drumul aspru al muncii.

*

Stelele care cad chiamă ochiul mai mult decît cele ce luminează.

*

Fără steag de cultură un popor e o gloată, nu o oaste.

*

«Cine ridică sabia, de sabia va pieri»,—dacă, pentru nedreptate, el o ridică întâiū. Sabia celui ce se apără e sabia lui Dumnezeu însuși, care pedepsește.

*

Evreii și-au dat nota morală oînd între ei s'a propoveduit legea creștină și ei au rămas Evrei.

*

Nici ca să muște nu se ridică șerpele tîrlitor.

*

«Studiul sincer și loial al istoriei e cea mai bună pregătire pentru o politică înțeleaptă, prevăzătoare, generoasă și patriotică» (Contele de Mun).

*

Nu uita oă orice critică pleacă, nu dela valoarea criticului, ci dela valoarea cărții însăși.

*

Cea mai grea situație o ai față de cei ce te iubesc, și față de cei ce te urăsc cea mai ușoară.

*

Un om cult înseamnă o minte deschisă către bunătate și frumuseță.

*

În critică unii văd amărăciunea răului de unde ea pleacă și alții plăcerea binelui ce se îndeplinește printr'însa.

*

Între subiect și opera de artă e deosebirea dintre picătura de ploaie și fulg.

*

Închinați-vă la moaște : Sfântul vine de sigur, chiar dacă oasele nu sînt ale lui.

*

Maî la urmă, ceia ce te înalță orî te coboară, te întărește și te face slab, nu sînt relațiile cu alții, ci acelea cu tine însuși.

*

A-ți ascunde ambiția nu înseamnă a refusa lumii talentul tău.

*

Îți plac la alții maî mult sentimentele care prin cuvîntul tău se pot numi și lămuri.

*

Geniul omenesc e singurul care face orice specialitate : generală, și orice generalitate : specială. Talentul nu ajunge acolo.

*

De la Curte se căutaî zădarnic pentru un moștenitor împărătesc ursitoarele, și ele erau pe drum către un bordeiî unde duceau o coroană.

*

Distrugătorii unui palat crează maiestatea, și maî impresionantă, a ruinei.

*

Pentru fiecare zi, orî un mănunchiî de fapte, orî sufletul tău cu o treaptă maî sus.

*

După încă un om rău trebuie să-ți simți o încă mai mare datorie față de viață.

*

Doi frați buni nu înseamnă plante din aceeași rădăcină, ci în același pământ.

*

Cel mai mare orator e acela care spune mai puțin și sugerează mai mult.

*

Nimic mai ușor decât politica atunci când servește interesele vechi ale tuturor, nimic mai greu decât când ea încearcă a-i ridica pe toți către un nou ideal.

*

Mulți cred că pot îngropa stinca presărind pe dinșa pumnul de nisip al ignorării lor.

*

Din când în când treci pe la vecin ca să-ți afli defectele.

*

Te urăște cineva cu atît mai mult, cu cît descopere mai bine că n'are de ce să te urască.

*

Cel mai frumos privilegiu al puterii e că nu are nevoie să-și răzbune.

*

Celui mare să-î vorbești cum e datoria lui

față de tine, iar celui mic cum e datoria ta față de dînsul.

*

Cine se măsoară cu alții de dimineată până seara, nu e om mare,—și nici nu va putea să fie.

*

Pare că în noi se elaborează o nouă conștiință a naturii pe care cealaltă, încă atotputernică, încearcă a o zdrobi prin nenorociri și moarte.

*

A te lăsa descurajat de gîndul morții înseamnă a te închina ei atunci cînd îi poți sta împotrivă.

*

Unii trăiesc ca să uite, alții uită ca să poată trăi.

*

Vine o vreme cînd te cauți, vii încă, prin morminte.

*

Flori false, — flori care au fost totdeauna uscate și nu se mai pot vesteji.

*

De-ar fi la o mie de sfaturi și un singur ajutor, lumea ar fi plină de fericiți.

*

E totuși o mîngiere că prin moartea noastră păstrăm tinăra lumea.

*

Cele mai scumpe amintiri sunt cele de care e legată suferința noastră biruitoare.

*

Un credincios e un om plus toată credința, un fanatic un om mai puțin tot fanatismul lui.

*

Dintre cele trei mari împărțiri ale Bisericii, ortodoxismul are mai mult păgînism în formă, catolicismul în organizație, iar protestantismul în cugetare.

*

Ce monstruositate, Doamne, să mai faci, după suferințele vieții, un Iad și dincolo de margemile ei!

*

Fă binele cu diplomație, căci nu-ți inchipuî ce mult supără.

*

Primește în tine o viață întreagă sufletul neamului tău înainte de a avea pretenția ca el să se îndrepte o singură clipă după un gînd al tău.

*

În ferioare ajungi adesea să rîvnești la durerile fecunde.

*

Durerea taie în suflet brazdele prin care curge apoi izvorul vii al harului dumnezeiesc.

*

Veacuri întregi oamenii se căznesc să se des-

bine prin haine și forme; din cînd în cînd vine
cite un sol dumnezeiesc care-î unește prin su-
flete.

*

Dumnezeu? Toată lumina de soare și toată
lumina de suflet care a fost, care este și care
poate să fie.

*

Vai de biruința în care se vede numai birui-
torul!

*

Cea mai mare înjosire a artei e să o întinzi
publicului ca un taler de cerșitor.

*

E mîngietor că măcar supt anume raporturi
poți ajunge egal și cu cei mai mari.

*

Este invidia care a găsit o piedecă și invidia
care-și pune o piedecă pentru a putea invidia.

*

Unii caută familiaritatea cu gîndul cuiva;
alții se mulțămesc cu familiaritatea omului,
și sînt cei mai mindri!

*

Simțul de datorie e cea mai luminoasă do-
vadă de sănătatea unui suflet.

*

Sînt suflete menite libertății: e un păcat a

le constrînge, și suflete roabe care cer în fiecare clipă bîciul.

*

Suprimarea porunciî e idealul către care trebuie să tindă orice tovărășie de oameni adevărați.

*

Trebuie să găsești și virtute omenească pentru ca să unești în admirația pentru opera literară și pe scriitor.

*

Spiritele mari au de obicei prietenii calităților lor, cari tac, și aceia ai defectelor lor, cari strigă.

*

Păstrează tot ce e crud pentru a-l spune în public, iar în ce scrii pentru prietenî pune tot ce ai mai bun față de ceilalți.

*

Să faci așa, încît moartea ta să nu poată vădi oamenilor decît că erai și mai bun de cum te credea.

*

Caută de adauge, dacă poți, valoarea scriitorului la valoarea operei lui; niciodată însă nu-ți e îngăduit să o scazi pe aceasta prin greșelile aceluia.

*

Nu te isola decît ca să vezi mai senin și mai omenește pe ceilalți.

*

Nimic nu e mai trist decît un cuib de bătrîn vultur până la care nu răzbat decît parasiții ce se oploșesc în ultima căldură a penelor lui.

*

Un om public nu se prețuiește decît în public și nu se critică decît în public de aceia cari aū simț pentru loialitate.

*

Talentul e pentru uniî un spirit bun care locuiește în ei, pentru alții un zeu crud care-î visitează, devastînd sufletul prin care trece.

*

Într'o religie are valoare credința cu care se caută Dumnezeu, nu forma, superioară sau inferioară, în care el e închipuit și servit.

*

Fiecare religie face cît elementul dumnezeiesc pe care-l poate face a se coborî în sufletul celui mai umil credincios al ei.

*

În privința religioasă ca și în celelalte, o datorie de superioară discreție trebuie să arunce în fundul sufletului tot ce nu poate fi în concordanță cu conștiința umană a tuturor timpurilor, așa cum se cunoaște orî cum se poate bănuî.

*

Orîce religie presupune o abdicare; fiecare

din ele poate fi prețuită după jertfa pe care o cere.

*

Presentul a cunoscut mai ales religia care poruncește și face opreliști. Viitorul va cunoaște fără îndoială pe cele ce fac ca sufletul omenesc să se ridice liber în lumină.

*

O religie începe printr'un strigăt de desnădejde și de revoltă și se mintuie prin formalismul vulgar al celor ce-și interzic, urmînd-o, orice nevoie nouă a sufletului lor.

*

Un suflet omenesc trebuie să cuprindă totdeauna ceva mai mult sau ceva mai puțin decît religia pe care o moștenește ori o adoptă.

*

Fiecare dorește a fi puțin el însuși după moarte.

*

Orice religie statornicește o dogmă care nu e mai niciodată rațiunea sa de a fi.

*

A ști e a stăpîni; a crede e a aspira la ceva mai mult. Crezi în chiar dorința ta de a fi ce ai voi să fi.

*

Moralitatea sprijinită pe religia singură nu merită numele ei; e mai totdeauna o tînguială vulgară ori o groază josnică.

*

Școala modernă, de toate gradele și din toate țările, se adresează așa de puțin sufletului, încît adevăratul învățămînt religios, care nu poate fi decît trezirea facultăților superioare ale spiritului ce se îndoiește și speră, nu poate intra în programul ei curat scolastic.

*

Statul care ocrotește o religie e mai prielnic pentru dînsa decît cel care o prigonește. În al doilea cas, ea va cîștiga puteri nouă; în cel d'întăiū va ațipi în jețul funcționarului religios, numit, salariat și respectat.

*

Nu văd în moarte nici groapa de umbră a mormintului, nici poarta de lumină deschisă asupra cerului: nu văd, nu vreaū să văd decît clipa supremă a judecării proprii asupra felului cum ți-ai pus puterile în serviciul umanității. Dacă răspunsul e mulțămitor, poți să adormi pentru totdeauna.

*

Religia noastră ortodoxă e mai mult decît altele incremenită în forme; cei ce se emancipează de dînsa ajung de obicei incapabili de o religie. Totuși n'ai decît să te uiți în jurul tău ca să înțelegi îndată morala solidarității naționale și umane. Totuși nu trebuie să protestezi împotriva formelor, ba chiar îți simți datoria de a le observa pentru a rămînea în curentul vieții seculare a poporului tău.

*

A te ruga lui Dumnezeu singur poate să însemne numai a te mărturisi lui.

*

Tot ceea ce cuprinde simțul neputinței omenestii și aspirația de a o învinge prin mijloace superioare naturii ce se poate cunoaște și stăpîni, se ține de religie.

*

Religia nu e necesară omenirii, ea îi este imanentă.

*

A fost totdeauna o religie individuală care s'a afirmat mai mult sau mai puțin în purtarea și scrisese celor cari aderaseră la religia obștească ce corespundea mai mult ca morală nevoilor intime ale sufletului lor.

*

S'a pornit căutîndu-se nemurirea în ceruri; mai târziu a crezut că o găsesc pe pămînt; începe a se vedea în sfîrșit că ea residă puțin în cugetare, care străbate veacurile.

*

N'a fost o religie care, dispărînd, să nu fi lăsat, cu multe prejudecăți și un praf întreg de formalități, omenirea ceva mai bună.

*

Dacă trebuie să aspiri spre cerurile albastre depărtate, decî divine, nu trebuie să li

smulgî porunci care fac să se plece ochii descurajați asupra bietului nostru pămînt.

*

În domeniul religios, trebuie să cugeți pentru tine și să urmezi pe alții, pentru a nu rupe încă una din legăturile solidarității umane.

*

Poate să pară curios că credincioșii în nemurirea sufletului au cele mai frumoase morminte pentru cenușa lor.

*

E păcat că însușirile tale bune vor îndrepta către cele rele, opuse, pe aceia cari te urăsc și nu vrea să-ți samene.

*

Să deosebești între mina ce ți se întinde ca să te ridice și aceia care te prinde pentru a te opri.

*

Cine-ți arată prietenește alt drum se teme de cele mai multe ori să nu ajungă mai departe pe al lui.

*

O singură comparație îți e în adevăr foloșitoare: aceia cu tine însuși.

*

Recunoașterea unității admirabile a naturii a ucis politeismul.

*

A înțelege pe Dumnezeu în multe feluri e oare mai bine decît a te închina la mai mulți Dumnezei?

*

Pentru binele tău însuși nicio lege nu-ți poate da dreptul cel mai slab asupra nimănui.

*

Egoismul e silința desperată de a fura o rază care să nu lumineze și pe alții.

*

Într'o zi de iarnă albă natura pare că vrea să ascundă, înspăimîntată, neagra ruină pe care a făcut-o.

*

Orice cercetări științifice asupra vieții sa-mănă numai cu studiul săgeții fără a se descoperi arcașul care o aruncă.

*

Orice bunăvoință e o putere pe care numai prostul trufaș o poate răspinge.

*

Cînd îți numeri dușmanii, adaugă-te și pe tine, și nu începe pedeapsa cu ceilalți.

*

Om în adevăr bun e numai acela care ar fi putut fi rău, și n'a fost.

*

Ispita însăși se curăță atingînd pe cel curat.

*

De cîte ori un Ierusalim trebuie curățit, omul va veni din Nazaret ori din Samaria.

*

Desprețul înseamnă de atîtea ori numai neputința de a prețui.

*

Atenția pleacă totdeauna de la trezirea unui sentiment puternic.

*

De multe ori în loc de idei ce luptă, sînt numai puncte de vedere care se încurcă.

*

Ambiția duce adesea la acele situații grele în care nu te poți păstra, și de unde nu poți consimți să te coborî pînă nu te tîrăsc în jos alții.

*

Cea mai bună închinare către Dumnezeu e să păstrăm în sufletele noastre ceva din dumnezeirea lui.

*

De la o vreme rodește din sufletul tău numai ce ai lăsat în sufletele altora.

*

Nimic nu înjosește mai mult pe cineva decît trebuința bolnavă de a se încunjura de oameni pe cari-i disprețuiește.

*

O singură filosofie e bună : aceia în care omnia
nirea poate locui.

*

În tine să fie un judecător care să ierte nu
mai pe alții.

*

Este gluma care atacă și, de cele mai multe
ori, gluma care fuge.

*

Sufletul nu poate trăi în adevăr decît rein-
noindu-se veșnic.

*

Nu există fețe opace pentru lumina sufle-
tului.

*

La isprăvirea vieții pline de bielșug nu tre-
buie să ai mai multă durere decît la isprăvi-
rea unei zile rodnice.

*

Ce e oare acest eu pe care oricine și orice
il poate schimba și pe care somnul îl omoară
o dată în douăzeci și patru de ceasuri ?

*

Este visul în afară de viață și cel mai pre-
sus de viață.

*

Cere dela alții ceva mai puțin decît ai dat
tu pe același ogor.

*

Sînt revoluții care samănă cu zădarnice
virtejuri de nisip.

*

Sint și revoluționari, ca și monarhi, «din mila lui Dumnezeu».

*

Un popor trebuie să voiască în orice moment după porunca înaintașilor și după nevoile celor ce vor veni.

*

Din blocul unei zile, în care se poate sculpta o faptă mare, cei mai mulți fac o grămăgioară fugară de nisip.

*

Ferice de acela care înfățișează nația sa cum este, dar mai ferice de acela în care se poate glci cum va fi nația sa urmind pe calea însemnată de dînsul — cu singele viū al inimii sale !

VERIFICAT
2017

VERIFICAT
2007

BIBLIOTECA
CENTRALA UNIVERSITATII